





2004

1935

1388-1389

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս

Դ.Լ.Ի.Թ.Ի.

Ի Հայրապետութե Սբ Ս Ս
 ոյն Եջիածնի Տնն և Տնն
 Եփրեմի անճընախի Կաթուղի-
 կոսի ամ Հայոց :

Եւ Ի Պատրիարքութե Սբ Եղէմի
 Տնն Գաբրիէլի ճգնազգեաց
 արք Եպիսկոպոսի :

Եւ Ի Պատրիարքութե Կոստան
 դնուսօլոյ Տնն Պօղոսի՝ արք
 Եպիսկոպոսի :

Ի Տպարանի չորից ընկերացս՝
 արապէն Պօղոսի արուչեխցւոյ,
 և երից որդւոց խնոյ՝ Աճատրոյ՝
 Գէորգայ և Գալուստի :

(1822)

որ Ի Կիւրք Ժի Խոսն
 և Կոմ Ի Դիւղի-Կոմ :

10016-57



Ստղիս Դաւիթ :

Ա



Ր Ա Ն Ե Ա Լ Է Ա Յ Ր

որ ոչ գնաց ՚ի խորհուրդս ամ-
բարշտաց . ՚ի ճանապարհի մե-
ղաւորաց նա ոչ եկաց , և
յալժողոս ժանտից ոչ
նստաւ :

Այլ յօրէնս ան են կամք նորա .
և յօրէնս նր խորհեացի նա ՚ի տունէ
և ՚ի գիշերի . և եղիցի նա ող ծառ ,
որ անկեալ է ՚ի գնացս ջուրց :

Որ զպտուղ իւր ՚ի ժամու տացէ , և
տերև նր մի՛ թափեացի . և զամենայն
զոր ինչ արացէ , յաջողեացի նմա :
Ոչ ոյսպէս են ամբարիշտք , և ոչ
այն

այնպէս օ այլ որպէս զվիտչի ։ զոր հոսէ
 հողմ ՚ի վերայ երեսաց երկրի ։
 Վասն այսորիկ՝ ոչ յարիցեն ամբա-
 րիշտք ՚ի դատաստան ։ և ոչ մեղաւորք
 ՚ի խորհուրդս արդարոց ։
 Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս
 արդարոց ։ ճանապարհք ամբարշտաց
 կորիցեն ։

Անկերտութիւն ՚ի յեբրայեցոց ։ Երկուսին սո-
 քա ընդ մի համար են ։ Բ

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք ։ և
 ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սը-
 նոտիս ։

Յանդխման եղեն թաղաւորք երկրի ։
 և իշխանք ժողովեցան ՚ի միասին՝ վս-
 տն և վասն օծելոյ նորա ։

Խզեսցուք զկապանս նոցա ։ և ընկես-
 ցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա ։

Բնակեալն յերկրինս ծիծաղեսցի ըզ
 նոքօք ։ և տէր արհամարհեսցէ ըզ
 նոսա ։

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նս բարկուք
 իւրով ։ և սրտմտութեամբ իւրով խը
 ռովեցուսցէ զնոսա ։

Ես կայի թագաւոր 'ի նմանէ , 'ի վն
լէրին սիօնի սրբոյ նորա , 'ի պատմել
զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և
ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն , և տայ քեզ զհեթա-
նոսս 'ի ժառանգութի , և իշխանութի
քեզ ընդ ամ ծագս երկրի :

Հովոճեսցես զնոսա դաւազանաւ եր
կաթեաւ . և որպէս զանօթ բրտի՝
փշրեսցես զնոսա :

Արդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ ա-
ռէք , և խրատեցարո՛ւք ամենեքեան ,
ոյք դատէք զերկիր :

Ճառայեցէք մին երկիւղիւ՝ և ցըն-
ծայէք առաջի նորա դողութի :

Ընկալարո՛ւք զխրատ նո՛ր՝ զի մի՛ բար-
կասցի մոր . և կորնչիցիք 'ի ճանապար-
հայն արդարութի :

'ի ժամանակի , յորժամ բորբոքեսցի
բարկութիւն նորա :

Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի տէր :



Սաղմոս գաւթի . 'ի ժամանակի՝ զի Ժախու
ցեալ էր նոյեբեասոյ աբիսողոմոյ որդւոյ
Էրոյ : Գ

ՏԲ զի բազում եղեն նեղիւք
իմ , և բազումք յարեան 'ի վե
րայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ
չեք փրկուի սորա առ ան իւր :

Այլ դու Թր օգնական իմ ես , փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

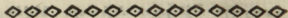
Չայնիւ իմով ես առ Թր կարգացի , և
լսեալ ինձ 'ի լեռնէ սբյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ . զարթեայ
և տէր ընդունելի իմ է :

Ո՛չ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց
նոցա . ոյք շուրջանակի պատեալ պա
շարեալ պահէին զիս :

Արի՛ Թր՝ և փրկեա՛ զիս ան իմ . զի
դու հարեր զամենեանն , ոյք էին
ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարապար
տուց , և զստամունս մեղաւորաց
փշրեսցես :

Տեառնդ է փրկութի . 'ի վերայ Ժո
ղովորեան քոյ՝ օրհնութի քո :



Ի հապարած օրհնութեան. Սաղմոս Էրգու
Լիւան Դառալի : Դ

Ի կարդալ իմում լուար ինձ ան
ըստ արդարութե. Ի նեղութե
ինձ անդորր արարեր. ողորմեա
ինձ և լուր աղօթից իմոց :

Ո՛րդէք մարդկան՝ մինչև յե՛րբ էք
խտասիրոք. ընդէ՛ր սիրէք զնան
րութի, և խնդրէք զստութի :

Ճաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար տօր
սրբոյ իւրում. և տէր լուցէ ինձ Ի
կարդալ իմում առ նա :

Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր
ինչասէք Ի սիրտս ձեր, յանկողինս
ձեր զղջացարո՛ւք :

Մատուցէք պատարագս արդարու
թեան և յուսացարո՛ւք Ի տէր :

Բազումք ասելին, թէ ո՞ ցուցցէ մեղ
ղբարութի տն. նշանեցաւ առ մեղ
լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրա
խութիւն սրտից մերոց :

Ի պողոյ ցորենոյ գինւոյ՝ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութիւն յայս և ի սոյն ննջեալ
ցուք և զարթիցուք • զի դու ինք մի
այն առանձին յուսով քով բնակե
ցուցեր զլեզ :

Ի հարարած զսահ Վիճակեացն •

Սաղմոս դաւիթ : Ե

Բանից իմոց սահակնդիր տէր , և ի
մի՛տ առ զաղաղակ իմ :

Նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց , թա
գաւոր իմ և իմ իմ :

Ես զքեզ աղաչեմ ինք , ընդ առաւօտս
լուսնիցես ձայնի իմում , ընդ առաւօտս
պատրաստ եղէց , յանդիման լինիլ
առ քեզ :

Ո՛չ թէ դու իմ կամիս զանօրէնու
թիւն , և ո՛չ բնակին առ քեզ չարք ,
և անօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի
աչաց քոց :

Ատեցեր զայնոսիկ , ոյք գործեն զա
նօրէնութիւն , կորուսանես զամենե
սեան ոյք խօսին զսուտ :

Զայր արիւնահեղ և զնենդաւոր՝
պիղծ առնես դու ինք , այլ ես ըստ
բազում ողորմութեան քում մտից ի

տուն քո • և երկիրսպագից 'ի տաճար
սուրբ քո երկիւղեւ քո :

Տէ՛ր՝ առաջնորդեա՛ն ինձ յարդարուե՛
քում • վասն թշնամեաց իմոց ուղի՛դ
արա առաջի իմ զճանապարհս քո :

Ձե՛ն նշգոյ 'ի բերանս նոց ճշմարտու
թի • և սիրտք նոցա նանրեալք են :

Ոպ գերեզմանք բաց են կոկորդք նոց •
և լեղոճօք իւրեանց նենգաւորք եղեն

Դատեա՛ն զնո՛ւ անկեցին 'ի խոր
հըրդոց սրտից իւրեանց • ըստ բա

ղում ամբարշտուե՛ն նոց մերժեա՛ն զնո՛ւ,
զի գառնացուցին զքեզ :

Ուրախ լիցին անքն՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի քեզ • յաւիտեան ցնծասցեն • և

բնակեցցիս դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անոճան
քո • զի օրհնեսցես դու զարդարն •

տէ՛ր՝ որպէս զինու հաճութե՛ք քով
պսակեցեր զնոսա :

'ի հապարած ընդ օրհնուլե՛ք վո՛ ուլեբոր
դոց • Սաղմոս դաւիթի : 2

Տէ՛ր՝ մի՛ սրտմտութե՛ք քով յանդի
մաներ զիս • և մի՛ բարկուլե՛ք

քով խրատէր զիս :

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես, բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր՝ մինչև յերբ :

Դարձ Թոր և փրկեա զանձն իմ, կե-
ցի զիս Թոր ըստ ողորմուէ քում :

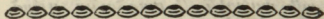
Ձեռք է՝ որի մահու յիշէ զքեզ, կով
ի դժոխս խոստովան առնիցի առքեզ :
Վաստակեցայ ես ի հեծուծէ իմում,
լուսցի զամենայն զիշեր զմահիւս
իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս
իմ թացի :

Խռովեցաւ ի սրտմտուէ ակն իմ,
և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թըշ-
նամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն աննեքեան,
ոյք գործէք զանօրէնութի :

Լուաւ Թոր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ
տէր աղօթից իմոց, և տէր զխնդրո-
ւածս իմ ընկալաւ :

Վաշխեցեն և խռովեցցին յոյժ Թոր
թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ա-
մաշեցեն յոյժ վաղվազակի,
և խռովեցցին :



Սաղմոս Դաւաւի՛ զոր տառց փն, Վն Բանին
 Կոստէայ՝ որդւոյ յէմինայ : Է

Տէր ան իմ 'ի քեզ յուսացայ ,
 փրկեա՛ զիս . և յամենայն հալած-
 չաց իմոց ապրեցո՛ զիս :

Գուցէ երբեք յափշտակիցէ որո՞յ ա-
 ոխւծ զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկի-
 ցէ , և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր ան իմ թէ արարի զայս . և թէ
 իցեն անօրէնութիւք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբեք այնոցիկ , ոյք
 հատուցին ինձ չար . անկեայց և ես
 'ի թշնամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն
 իմ . հասցէ և կոխեսցէ յերկիր ըզ-
 կեանս իմ . և զփառս իմ 'ի հող բը-
 նակեցուցէ :

Արի՛ Թր բարկութիւքով . և բարձր լեր
 'ի սպառիլ թշնամեաց իմոց :

Չարթիր Թր ան իմ 'ի հրամանս քո՝
 զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժո-
 ղովորոց շուրջ եղիցին զքե :

Վասն այսորիկ ՚ի բարձունս դարձ
տէր • և տէր դատէ զԺողովուրդս
իւր :

Դատ արա ինձ տէ՛ր ըստ արդարու
թեան իմում • և ըստ ամբօժուէ իմում
որ յիս :

Աստարեսցի՛ն չարիք ՚ի վճ մեղաւո
րաց , և յաջողեսցես դու արդարոյ :
Որ քննէ զսիրտս և զերկամունս ան
որդար • յիրաւի է ինձ օգնուի յայ՛
որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ , ոյք ու
զիղ են սրտիւք :

Ա՛յ դատաւոր արդար հզօր և երկայ
նամիտ • որ ոչ ամէ զբարկութի իւր
զօրհանասրաղ :

Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա , ըզ
սուր իւր սրեալ է՝ և զաղեղն իւր
լարեալ • և ՚ի նմա պատրաստեալ է
զանօթս մահու • և զնետս իւր այրե
ցելովք է գործեալ :

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնուի •
յշացաւ զցաւս , և ծնաւ զանիրա
ւութիւն :

Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց , ՚ի
նոյն անկցի ՚ի խորխորատ՝ զոր և
գործեաց :

Դարձցին ցաւք ՚ի գլուխ նորա • և
ի վերայ գագաթան նորա անօրէ
նութիւնք իւր իջցեն :

Խոստովան եղէց Թոն ըստ արդարու
թեան նորա • և սաղմոս ասացից ան
ոճան Թոն բարձրելոյ :

Ի հապարած ՚ի վերայ հնչանայն • Սաղմոս
դաւթի : Ը

ՏԻ Թոն մեր, զի՞ սքանչելի է անուն
քո ՚ի վերայ ամերկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչութի քո
ի վերոյ քան զերկինս • ՚ի բերանոց
մանկանց տղայոց և ըստնդեայց հաս
տատեցեր զօրհնութի :

Վասն թշնամեաց քոց Թոն • զի եղծ
ցի թշնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց
քոց, զլուսին և զաստեղս՝ զորս դու
հաստատեցեր :

Ո՞վ է մարդ՝ զի յիշես դու զնա, կամ
որդի մարդոյ, թէ այց ինչարասցես
դու նմա :

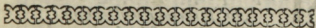
Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո, փառօք և պատուով

սրահեցեր զնա, և կացուցեր զնա 'ի
վերայ ամ ձեռակերտաց քոց :

Զամ ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներ-
քոյ ոտից նորա, զխաշն և զարջառ
և զամ ինչ :

Եւս և զերեվայրի, զթռչունս երկ-
նից, և զձկունս ծովու, որք շնին
ընդ շաւիղս ծովու :

Տ՛ր Թ՛ր մեր, զե՛ր սքանչելի է անունքո
'ի վերայ ամ երկրի :



'ի հապարած զանս Գաղտնեաց որդւոյն .
Սաղմոս Դաւիթ : Թ

Գ ոհացոյց զքէն տէր բոլորով
սրտիւ իմով, սրտմեցից զամ
սքանչելիս քո :

Ուրախ եղէց և ցնծացոյց 'ի քեզ .
սաղմոս ասացից անունն տեառնդ
բարձրելոյ :

'ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց,
տկարասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

Արարեր զդատաստանս իմ, և զե-
րաւունս նստար յաթոռ դատաւոր
արդարութե :

Սատեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեաւ
ամբարիշտն . զանուանս նոցա Զն
Զեցեր յաւիտեանս յաւիտենից . և
Թշնամեցն զէն պակասեաց մինչ
իսպառ :

Զքաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ
յիշատակ նոցա աղաղակաւ :

Աճ կայ և մնայ յաւիտեան . պատ
րաստ արար զաթոռ իւր 'ի դատաս
տանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարութեւ ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութեւ :

Եղև տօր ապաւէն տնանկի , օգնական
'ի նեղութե' 'ի դէպ ժամանակի :

Յուսասցին 'ի քեզ ամբն՝ յ.ք գլտեն
զանուն քո , զի ոչ Թողցես զայնոսիկ ,
յ.ք խնդրեն զքեզ տօր :

Սաղմոս ասացէք տն՝ որ բնակեալն
է 'ի սիօն , պատմեցէք 'ի հեթանոսս՝
զգործս նորա :

'ի խնդրել զարիւն նց՝ յիշեաց , և ոչ
մոռացաւ տօր զաղաղակս տնանկաց :

Ողորմեա ինձ տօր՝ և տես զխօնար
հռթիւն իմ 'ի Թշնամեաց իմոց . ոչ
բարձր արարեր զես 'ի դրանց մա

հու :

Ուն պատմեցից զամօրհնութիւնքո ՚ի
դրունս դասեր սիօնի , և ցնծացայց
՚ի փրկութեան քում :

Ընկէան հեթանոսք յասականութե
իւրեանց՝ զոր արարին , և որոգայթ՝
զոր թագուցին , առցէ զոսս նց :
Ճանաչի տէր յառնել զդատաստանս
իւր , և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց՝
կապեացին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դը
ժոխս , և ամհեթանոսք՝ որք մոռա
ցան զամ :

Ո՛չ իսպառ մոռանայ ւոր զաղքատն .
համբերութիւն տնանկաց մի՛ կորցէ
իսպառ :

Արի՛ ւոր՝ և մի՛ զօրացի մարդ , դա
տեացին հեթանոսք առաջի քո :

Ապո՛ւ ւոր օրէնսդիր ՚ի վճ նց , և ծա
նիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

Ընդէ՛ր տէր կացեր ՚ի հեռաստանէ .
անտես արարեր ՚ի դէպ նեղութեան
ժամանակի :

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ սյրի՛
աղքատն , արգելցին ՚ի խորհուրդս
իւրեանց , զոր և խորհեցան :

Զի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն ան
18 ձին

ձին իւրոյ, որ զրկէն, և նա գովի :
Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն
զանձ, ըստ բազում բարկուէ իւրում,
Թէ ոչ խնդրի :

Ո՛չ է ան առաջի աչաց նորա, պիղծ
են ճանապարհք նորա յամ Ժամ:

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց
նորա, ի վերայ ամ Թշնամեաց իւ-
րոյ տիրեսցէ :

Ասաց ի սրտի իւրում, Թէ ոչ
սասանեցոյց ազգէ յազգ առանց
չարի :

Անիծիւք և դառնուե՛ք և նեղուե՛ք
լի է բերան նր, և ի ներքոյ լեզուի
նորա՝ ցաւք և վաստակք :

Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս ի
գաղտնիս՝ սպանանել զանբիծն :

Աչք նորա ի տնանկս հային, դարա
նի ի գաղտնիս, որպէս զառիւծ ի
մորւոջ իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքատն, յա-
փշտակել զաղքատն, և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ ըզ-
նա, խոնարհեցի և անկցի ի տիրել
իւրում ի վերայ տնանկաց :

Ասաց ի սրտի իւրում Թէ մո

նացաւ ամ, դարձոյց զերեսս իւր՝
զի մի՛ տեսցէ իսպառ :

Արի՛ Թոր ամ իմ, բարձր եղիցի ձեռն
քո, և մի՛ մոռանար զտնանկս :

Իսկ՝ ընդէ՛ր բարկացոյց ամբարիշտն
զամ զի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ
քննի :

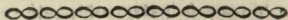
Տեսանես դու զնա ՚ի ցաւս, և ՚ի սրտ
մտութիւնս հայիս, ՚ի քեզ թող
եալ է աղքատն, և որբոյն՝ դու ես
օգնական :

Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի՝ և
չարի, խնդրեսցին մեղք նորա, և նա
մի՛ գոցի :

Տէր Թաղաւոր յաւիտեանս յաւի
տենից, կորիցեն հեթանոսք յերկ
րէ նորա :

Չցանկութի տնանկաց լռաւ Թոր, ՚ի
պատրաստութի սրտից նոցա հայե
ցաւ ակն քո :

Դատ առնել որբոյն և տնանկի, զի
մի՛ ևս յաւելցի մարդ, ՚ի մեծաբա
նեւ իւրում ՚ի վերայ երե
սաց երկրի :



Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Ժ

Լտէր յուսացայ . զորպէս ասիցէք
ցանձն իմ, փոփոխեաց Ի լեւրինս
որպէս ճնճղուի :

Ձի ահա մեղաւորք լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց . սլառբաստ արարին
զնետս Ի կապարձս, ձգել է խաւար՝
այնոցիկ, ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ձի զոր դու շինեցեր՝ նորա աւերե-
ցին . իսկ արդարն զե՞ր արար :

Տէր Ի տաճար նք իւրում, տէր յեր-
կինս յաթօռ իւրում :

Աչք նք Ի տնանկս հային, և արուն-
անունք նք քննեն զորդիս մարդկան :

Տք քննէ զարդարն և զամբարիշտն .
որ սիրէ զմէզս, ատէ զանձն իւր :

Տեղացի Ի վերայ մեղաւորաց որո-
ղայթ՝ հուր և ծծումբ, այս մըրիկ բա-
ժին բաժակի նոցա :

Արդար է տէր՝ և զարդարութիւն
սիրէ . և զուղղութիւն տեսանեն և
բեպք նորա :

Ի հապարած ի վերայ հալեցորդին :

Սաղմոս Գաւլի : ԺԱ

Լսրեցն զիս իոր՝ զի նոճաղեաց օբ,
նոճաղեցան ճշմարտութիւն յորդ-
ւոյ ի մարդկանէ :

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում, շրթամբք նենդաւորօք սրտէ
ի սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ իոր զամ շրթունս նենդա-
ւորս, և զլեզուս մեծաբանս :

Ոյք ասացին, զլեզուս մեր՝ մեծս ա-
րասցուք, շրթունք մեր առ մեղէն, և
արդ՝ մեր ոյլ է իոր :

Վասն տառապանաց աղքատին՝ և
հեծութե տնանկին, այժմ՝ յարեայց
ասէ իոր. եղից զփրկութիւն իմ, և հա-
մարձակեցայց ի նս :

Բանք իմն են բանք օբ, ող զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ, սըր-
բեալ և սլարդեալ եօթնսպատիկ՝ ի
հողոյ :

Դու տէր պահեցէր զմզ, և ապրե-
ցուցէր զմզ յազդէ յայսմանէ մին
չև յաւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին, ըստ
բարձրութե քում՝ մեծս արասցես
դու զորդիս մարդկան :

Ի հապարած . Սաղմոս դավի :

ԺԲ

Սինչև յերբ տէր մոռանաս զիս
իսպառ . մինչև յերբ դարձուցաս
ցանկես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զսորհուրդս յան
ձրն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւ
ուուրս :

Մինչև յերբ բարձրանայ թշնամին
ի վերայ իմ, նայեաւ և լուր ինձ ար
ած իմ :

Լոյս տուր ար աչաց իմոյ, զի մի՛ եր
բէք ննջեցից ի մահ :

Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղեչք իմ ցնծասցեն ,
թէ ես սասանեցայ :

Ես յողորմութիւնս քո տէր յուսա
ցայ, ցնծացաւ սիրտ իմ ի վրիպութե
քում . օրհնեցից զտէր զբարե
րարդ իմ :

Լսաց անդգամն ի սրտի իւրում ,
 Թէ ոչ գոյ ամ :

Աստիանեցան և սղծեցան յանօրէ-
 նութի իւրեանց . և ոչ ոք է՝ որ առնէ
 զքաղցրութիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամ՝ որդիւ
 մարդկան , տեսանել Թէ իցէ՞ր ոք իմաս-
 տուն , որ խնդրիցէ զամ :

Առնեքեան խոտորեցան ի միասին՝ և
 անսխտանացան :

Ո՛չ ոք է՝ որ առնէ զբարի . և չէ՞ր ոք
 մինչև ի մի :

Ոպ ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոյք գոր-
 ծեն զանօրէնութիւն :

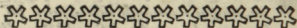
Ոյք ուտելն զժողովուրդ իմ որպէս
 կերակուր հացի , և առ տէր ոչ կար-
 դացին :

Անդ երկիցեն զերկիւզ՝ ուր ոչ իցէ
 երկիւզ . զի ամբ է յազգս արդարաց :

Զսորհուրդ աղքատին յամօթ արա-
 ըին . զի ամբ է յոյս նորա :

Ո՞ր տացէ ի սիօնէ զփրկութի ինչի . ի
 դարձուցանել ամն զգերութի ժողովուր

դէան իւրոյ • ցնծասցէ յակօր՝ և ու
րախ եղեցի իսրայէլ :



Ի հապարած • Սաղմոս Դաւիթ :

ԺԴ

Տէր՝ ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի քում •
կամ՝ ո՞վ ընակեացի ՚ի լէառն
սուրբ քո :

Որ գնայ ամբիծ՝ գործէ զարդարուն,
խօսի զճշմարտունի ՚ի սրտի իւրում :
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզունաւ իւ
րով, և չար՝ ընկերի իւրում՝ ոչ արարե
Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա՝ ոչ
առնու • արհամարհեալ է առաջի նր
չարագործն :

Ջերկիւղածս Թոն փառաւոր առնէ •
որ երգնու ընդ ընկերի իւրում և
ոչ ստէ :

Չարծաթ իւր ՚ի վարձու ոչ տայ, և
կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առ
նու • որ զայս արասցէ, նա մի՛ ստաս
նեացի յաւիտեան :

Պահեա՛ զիս անձ իմ , զի ես ՚ի քեզ
յուսացայ , ասացի ան , տեր իմ
ես դու և բարկք իմ՝ ինձ , ՚ի
քէն են :

Մէց քոց որք են յերկրի քում . սքան
չեւի արարեր զամ կամս իմ ՚ի նո :

Յաճախեսցին հիւանդուք նց . յետ
այսորիկ՝ ապա վաղվադեսցին :

Ոչ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նոցա յա
րեանց , և ոչ յիշեցից զանուանս նց
ի շտեմանս իմ :

Տէ՛ր՝ բաժին ժառանգուէ իմոյ և բա
ժակի իմոյ , դու ես որ այսրէն դար
ձուցանես զժառանգուի իմ՝ յիս :

Վիճակք եւին ինձ ընդ ընտիրս , և
ժառանգուի իմ հաճոյ եղև ինձ :

Օրհնեցից զոր՝ որ խնամտուն արար
զիս , մինչ ՚ի գիշերի ևս՝ խրատեցին
զիս երկիւսուէնք իմ :

Յառաջագոյն տեսանիւի զոր առաջի
իմ յամ ժամ , զի է ընդ աջմէ իմմէ ,
զի մի՛ ոստանեցայց :

Վասն այսորիկ՝ ուրախ եղև մերտ իմ ,
և ցնծացաւ լեզու իմ , ևս և մարմինս
իմ՝

Իմ՝ բնակեացի յուսով :

Ձի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս • և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զասպականութիւնն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կէնաց • Լցուցեր զիս ուրախութեւ երեսաց քոյ՝ ՚ի քաղցրութե վայելչութե աջոյ քո մինչ իսպառ :

Սաղմոս Գաւլի : ԺԶ

Լ ուր տէր արդարութե • և նայեա՛
նի ի սնդրո՛ւածս իմ • ո՛ւնկն դիւր
աղօթից իմոյ՝ զի ոչ շրթամբք նենդաւորօք :

Յերեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութի :
Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր ՚ի գիշերի • փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւնն :

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան • վասն բանից շրթանց քոյ ես սրահեցից զճանապարհս չըս խիստս :

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ՚ի ճանապարհի քում, զի մի՛ դայթակղեսցին

դնայք իմ:

Ես առ քեզ տր կարդայի՝ զի լուսար
ինձ անձ , խոնարհեցո՛ւ առ իս զուհին
քո . և լուս բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւն քո՝
ո՞ր փրկես զայնոսիկ , ոյք յուսացեալ
են՝ ի քեզ՝ յայնցանէ , ոյք հակառակ
կան աջոյ քո :

Պահեա՛ զիս որով բիբ ական . ընդ հո-
վանեալ Թեոյ քոյ ծածկեսցես զիս ,
յերեսաց ամբարշտաց ոյք տառա-
պեցուցին զիս :

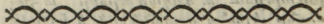
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին . և
ի ճարպս իւրեանց արգելին . և
բերանք նոցա խօսեցան զամբար-
տաւանութիւն :

Մերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
պատեցան զինե . ուշեդին խոնարհե-
ցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝ զի
պատրաստի յորս . և ոմ կորիւն առ-
իւծու զի նստի դարանեալ :

Արի՛ տէր՝ ժամանեա՛ նոցա , և խա-
փանեա՛ զնոսա . փրկեա՛ զանձն իմ
յամբարշտաց , ի սրոյ՝ և ի ձեռաց
Թշնամւոյն :

ՏՐ կորն զնն յերկրէ • բաժանեալ և
 խափանեալ զնն 'ի կեանս իւրեանց :
 Գաղանեօք քովք լցան որովայնք նց ,
 յագեցան կերակրովք , և թողին ըզ
 մնացունաժս տղայոց իւրեանց :
 Ես արդարութեամբ երևեցայց երե
 սաց քոց , և յագեցայց յերևել փա
 ռաց քոց :



'ի հապարած • Սաղմոս Դաւիթ : Զոր ա
 սաց , յորժամ խնկեաց զնա փէր 'ի ճեռաց
 տմեհայն լիշնամեաց :

ԺԵ

Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն
 իմ , իմր՝ հաստատիչ իմ , ասլաւէն
 իմ , և փրկիչ իմ :

ԱՃ՝ օգնական իմ , և ես յուսամ 'ի
 նա , ասլաւէն իմ , եղջիւր փրկութե
 իմոյ՝ ընդունեւի իմ է :

Օրհնելով կարգացից առ տէր , և 'ի
 թշնամեաց իմոց ասլրեցայց :

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու •

և ուղիք անօրէնութեան խռովեցու
ցին զիս :

Վեշտք դժոխոց պաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Դի նեղութե իմում ես առ իմ Կարդա
ցի , և առ ան իմ աղաղակեցի :

Լուաւ ինձ Դի տաճարէ սրբոյ իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց , և աղաղակ իմ
առաջի նր , մոցէ յականջս նր :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր՝ և հի
մունք լեւանց սասանեցան և խռովե
ցան , զի բարկացաւ Դի վր նց ան :

Եւ ծուխ Դի բարկութե նր , և հուր յե
րեսաց նր բորբոքեցաւ , և փայլա
տակունք հատան Դի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մեք
Դի ներքոյ ոտից նորա :

Եւ Դի քրօքէս և թռեաւ . սլացաւ նա
Դի թևս հողմոց :

Եդ զխաւար Դի ծածկոյթ իւր , և
ջուրջ զնովաւ են յարկք իւր . և
խաւարային ջուրք՝ մինչև յամպո
սոց :

Դի փայլատակել նր առաջի նց , ամպք
անցուցին զկարկուտ՝ և զկայծակու
նըս հուր :

Որոտաց տօր յերկնից , և բարձրեալն
եւ զձայն իւր ՚ի կարկուտ՝ և ՚ի կայ-
ծակունս հուր :

Առաքեաց զնետս իւր՝ և ցրոճեաց
զնոսս , յաճախեաց զփայլատակունս
իւր՝ և խռովեցոյց զնոսս :

Երևեցան աղբերք ջուրց , և յայտնե-
ցան հիմունք աշխարհի :

՚ի սաստե քումմէ տօր , և ՚ի շնչել հող-
ւոյ բարկութե քո :

Առաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ
զիս , ընկալաւ զիս ՚ի ջուրց բաղմաց :
Փրկեացէ զիս տօր ՚ի Թշնամեաց իմոց
հզօրաց՝ և յատելեաց իմոց , զի հզօրք
եղէն քան զիս :

Դամանեցին ինձ աւուրք չարչարա-
նաց իմոց , եղև տօր հզօրիչ իմ , և ե-
հան զիս յանդորր , փրկեաց զիս տէր՝
զի կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարուե-
լիմում , ըստ անբժութեան իմում հա-
տուցէ ինձ :

Ես սրահեցից զձանապարհս տն , և
ոչ ամբարշտեցայց յայ իմմէ :

Ամենայն իրաւունք նր առաջի իմ
են , և զարդարուեի իւր ոչ ՚ի բացեաց

արար յինէն :

Եղէց և ես անբիծ ընդ նմա . և ըզ
դուշացայց յանօրէնութէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ Կոր ըստ արդարութե
իմում . ըստ սրբութե ձեռաց իմոց՝
առաջի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն՝ Կոր եղիցիս , ընդ առն
ամբծի՝ ամբիծ եղիցիս , ընդ ընա-
րեալսն ընտրեալ եղիցիս . և զթիւր
սըն կործանեացես :

Դու զժողովուրդս խոնարհս՝ կեցու-
ցանես . և զոչս ամբարտաւանից՝ դու
խոնարհեցուցանես :

Դու ընսաւոր առնես զճրագ իմ Կոր
նոճ իմ , ընցս արա ինձ ՚ի խաւարի :

Ք և փրկեցայց ՚ի փորձութե . աստու-
ծով իմով անցից ընդ պարիսպս :

Ա՛հ իմ անբիծ են ճանապարհք քո .
և բանք Կոր ընտրեալ են . և ապաւեն
ամենեցուն որք յուսան ՚ի նա :

Վասն զի ո՛վ է Կոր բաց ՚ի Կորնէ , կամ
ո՛վ է Կոր բաց յայ լեւոմ :

Ա՛հ , որ զգեցուցեր ինձ զօրութի . և
եղեր յամբծութե զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոսս իմ որպէս զեղ
ջերուի . և ՚ի վերայ բարձանց կա-

ցուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ'ի պատերազմ,
և արարեր զբազուկ իմ ուն զաղէղն
հաստ, և ետուր ինձ զպաշտպանու
թիւն փրկութե քո :

Աջ քո ընկալաւ զիս՝ և խրատ քո
կանգնեաց զիս իսպառ, և խրատ քո
ուսուսցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ'ի ըս
տորէ իմմէ, և ոչ տկարացան շա
ւիղք իմ :

Հալածեցից զԹշնամիս իմ՝ և հասից
նց, և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչև
սպառեցից զնա :

Նեղեցից զնոսա, և այլ մի՝ կարաս
ցեն կեալ, և անկցին ՚ի ներքոյ օտից
իմոց :

Չգեցուցեր ինձ զօրութի' ՚ի պա
տերազմի, և զյարուցեալսն ՚ի վերայ
իմ՝ ներքոյ իմ արարեր :

ՉԹշնամիս իմ հալածականս արա
րեր և զատելիս իմ սատակեցեր :

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր՝ որ փրկէր
զնա, կարդացին առ իմ, և ոչ լուաւ
նոցա :

Մանրեցից զնոսա ուն փոշի առաջի

հողմոյ • և ոմ կաւ գռեհաց կոխեց
ցից զնս •

Փրկեօցէ զհս իոր ՚ի հակառակուԹե՛
ժողովորդոց • և կացուսցէ զհս՝ գլուխ
հեԹանոսաց •

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի • ծառայ
եաց ինձ • և ՚ի լուր ականջաց լռաւ
ինձ •

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ • որդիք
օտարաց մաշեցան • և կաղացան ՚ի
շաւղաց իւրեանց •

Կենդանի է իոր՝ և օրհնեալ է նձ • և
բարձր եղիցի նձ փրկուԹե իմոյ •

Ա՛՞ժ է որ խնդրէ զվրէժ իմ • և հնա
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե •

Փրկիչ իմ ՚ի Թշնամեաց իմոյ բար
կացողաց • յայնցանէ որք յարուցել

են ՚ի վ՛՛ժ իմ • բարձր արարեր զհս •
և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զհս •

Վ՛՛ժ այսորիկ՝ խոստովան եղէց քեզ
՚ի հեԹանոսս • և անուճան քումսաղ

մոս ասացից •

Մեծ արարեր զփրկուի Թագաւորի
ն՛՛ր • առնել ողորմուԹի ընդ օծելոյ

ն՛՛ր դաւԹի • և ընդ զաւակի ն՛՛ր աղ
գէ մինչև յաղգ •

Օրհնոսկի Մովսէսի և որդւոցի
 Իսրայէլի : Եւեյ . ԺԷ :

Օրհնեացո՛ւք զի՛նք , զի փառօք
 է փառաւորեալ :

Ջհեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի
 ծով . օգնական ընդունելի իմ ինք , և
 եղև ինձ 'ի փրկութի :

Սա է իմ ինք , և փառաւոր առնեմ
 զսա , ինք հօր իմոյ , և բարձր արարից
 զսա :

Տէր խորտակէ զպատերազմունս , և
 ինք է անուն նր :

Ջնտիրս արանց , և զնտիրս սպա
 ռազինաց , զկառս և զերիվարս , և
 զամ զօրութիս փարաւօնի ընկէց 'ի ծով :
 Ծով ծածկեաց զնա . ընկլան յան
 դունդս խորոց , իբրև զվէմս :

Աջքո ինք , փառաւորեալ է զօրութի
 իւրով . և աջքո տէր , խորտակեաց
 զթշնամիս քո :

Եւ մեծութի փառաց քոց մանրեցեր
 զհակառակորդս քո , առաքեցեր ըզ
 բարկութի սրտմտութե քոյ , և եկեր

զնոսա ուն զեղեգն :

Հոգւով զօրուծե սրտմտութե քո
սրտառեցան ջուրք , դիզան կացին
ոն սարկադ քարեայ ջուրք ծովուն .
և սաղեցան դիզան ալիք ջուրցն 'ի
մէջ ծովուն :

Ասաց թշնամին . ասէ , հալածեցից՝
հասից՝ և հարից . բաժանեցից զաւա
րըն՝ և լցուցից 'ի նցնէ զանձն իմ :
'ի սուր իմ արկից զնա . տիրեսցէ և
բարձրասցի 'ի վր նց աջ իմ :

Առաքեցեր զհոգմն քո , և ծածկեաց
զնա ծով . ընկղմեցան , և իջին որպէս
կապար 'ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞ր նման է քեզ յաճս նոր , կամ ո՞ր նը
մանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ 'ի օքս :

Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես
զնշանս և զարոճեստոս . ձգեցեր զձե
ռըն քո . և էկուլ զնա երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարութե ժողո
վարդեան քո այսմ , զոր և փրկեցեր :

Մխիթարեցեր զնա զօրութե քով 'ի
բանակեալ սրբուէ քո . լուսն ազգք
և բարկացան , և երկունք կալան ըզ
բնակիչս փղշտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք ե

դովմայ, և իշխանք մովաբացւոց :
Կալաւ զնս դողումն • հալեցան ամ
բնակիւնք քանանացւոց :

Անկցի 'ի վժ նց ահ և դողումն • և 'ի
ղօրութէ բազկի քո քարասցին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո տէր՝
մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր
ստացար :

Տարեալ տնկեսցես զնոսա 'ի լէրին
ժառանգութե քո, 'ի պատրաստութի
բնակութե ժառանգութե քոյ :

Զոր ստացար 'ի սկզբանէ տր, ստա-
ցար սրբութե՝ զոր պատրաստեցին
ձեռք քո • տէր թագաւոր յաւի-
տեանս, յաւիտենից և ևս :

Զի եմուտ փարաւօն կառօք և երի
վարօք, և ընտիր սպառաղինօք 'ի
մէջ ծովուն :

Եւ էած 'ի վժ նոցա տր զջուրս ծո-
վուն • և որդեքն իսրայէլի գնացին
ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

Փառք հօր և որ" :

Մտղևանք :

Բս է իմ ամ, և փառաւոր առ-
նեմ զսա • ամ հօր իմոյ՝ և
բարձր

բարձր արարից զսա :

Մ'որդասէր ի՞նչ՝ վ'ս սրբուհւոյ անա
րատի մօր քոյ և կուսի , և վ'ս խաչե
քոյ պատուականի , ընկալ զաղաչանս
մեր՝ և կեցո՛ւ զմեզ :

Քարոզ և աշօղխ՝ Երանեալ և Իբրև
հանոնայն :

Ս ասն 'ի վերուստ խաղաղուէ և
փրկուէ անձանց մերոց , զի՞նք
աղաչեսցուք : Տ'ո ողորմեա՛ :
Վ'ս լսելի լինելոյ ի՞նչն ն'յ ձայնի աղա
չանաց մերոց , զի՞նք աղա՛ :
Վասն քաւիչ և ներօղ լինելոյ ն'յ 'ի
վերայ մեղաց մերոց , զի՞նք աղա՛ :
Վ'ս Թողլոյ մեզ զս'ոյ յանցանս մեր՝
զկամայ և զակամայ , զի՞նք աղա՛ :
Վ'ս զե մի՛ լ'սոտանան գտանիցիւնք
յաւուրն պատասխանատուէ , զի՞նք
Վ'ս հոգւոցն հանգուցելոց որք ճըշ
մարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի ք'ս նըն
ջեցին , զի՞նք աղա՛ :

Եւ ևս՝ միաբան , վ'ս ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ , զի՞նք աղա՛ :

Ջանձինս մեր՝ և զմիմեանս ի՞նչն ն'յ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեղ ԹՐ ԿԺ մեր, ըստ մե-
ծի ողորմութե քում. ասասցուք ամե-
նեքեան. միաբանութե :

ՏՐ ողորմեմ' . ԹՐ ողորմեմ' . ԹՐ ողորմեմ' :

Աղօլէ :

ՏՐ տոճնջեան' և գոյացուցիչ գիշե-
րոյ . որ արարեր զսիւն ի զբօսանա-
բարեգործութե ի փրկութի անձանց
մերոց . և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝
տկարացել բնութե մերոյ : Իսկ այժմ
զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր
յօրհնաբանութի ահաւոր և փառաւո-
րեալ անոճանդ քում ԽԲԵ : Ընկալ
և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեալ
մեղ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր
վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել
միշտ . և նովին կանոնիւն անդադար
փառաւորել զհայր և զորդի և զԽԲ
հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն մեզնէցոս :

Աստուծոյ էրիւրդագեացոս :

Փեղ, որ յամի գլծած և մարդա-
սէր ԹՐԷ ԵՍ՝ աղաչեմք հանա-
պաղ :

արագ, զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ
 օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեան
 մերում: Թեթեւացի տէր զքաղցր
 լուծ քո զոր եղեր ՚ի վերայ մեր, զի
 կարասցուք կալ ՚ի պատուիրանի
 քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո
 յամենայն ժամ ՚ի տունէ և ՚ի գիշերի:
 Հրեշտակային երգակցութե՞ք զքեզ
 օրհնել՝ զքեզ գովել, և քեզ գոհուի
 և փառս մատուցանել ամենազօր տէ
 րութեդ. այժմ և միշտ և յաւիտենա
 յաւիտենից. Ամէն:

Մտնելունք:

Աաղմոսիւք և օրհնութե՞ք և երգօք
 հոգևորօք անդադար փառաւո
 րեմք զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ.
 այժմ և միշտ և յաւիտենա
 յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ իմր մեր յս քս. ամէն.
 Հայր մեր որ յերկինս:







Ի Խաղաղութ • Սաղմոս Դաւիթ :
ԺԸ



ՐԿԻՆՔ ՊԱՏՄԵՆ

զփառս Խ, և զարարածս ձե
ռաց Ի՞նչ պատմէ հաստատուին :

Օր աւուր բղխէ զբան • և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զգիտութի :

Ո՛չ են բանք՝ և ո՛չ են խօսք, որոց ո՛չ
լսին ձայնք Ինչ :

Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ Ինչ, և
մինչև ի ծագս Ծի են խօսք նոցա :
Յարևու եհար զխորան իւր • և ինքն
ոմ փեսայ՝ զի ելանէ յառագաստէ
իւրմէ • և ցնծայ նա ոմ հսկայ յըն :

Թանալ զճանադարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են եւք նորա :
և հանգիստ նր մինչև ի ծագս նո :

բուն • և ոչ ոք իցէ՝ որ Թագիցէ՝ ի
տապոյ նր :

Օրէնք տեառն ամբիծ են , և դարձուցանեն զհոգիս , վկայուի տեառն հաւատարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւնն ուղիղ է , և ուրախ առնէ զսիրտս • պատուիրանք նոր լոյս են , և լոյս տան աչաց • երկիւղ նորն սբ է , և մնայ յաւիտեան :

Դատաստան տեառն ճշմարիտ է , և արդար է ի նոյն :

Ցանկալի է նա քան զոսկի՝ և քան զականս պատուականս բազումս • քաղցր է նա քան զմեղու խորիօխ : Քանզի ծնյ քո պահեսցէ զայս • ի պահել նմա զհատուցումն բազում : Զյանցունածս իւր ո՛վ կարէ առնուլ ի միտ • ի գաղտնեաց իմոց սբ արա զիս նոր • և յօտարէն պահեալ զծառայս քո :

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յայնժամ ամբիծ եղէց՝ և սբ եղէց ի մեղաց մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ , և խորհուրդք սրտի իմոյ անձի

քո յամ Ժամ • տէր օգնական իմ և
փրկիչ իմ :

Ի հաղործ • Սաղմոս Դաւիթ :

Լուսիցէ քեզ տօր յաւուր անձկու
թէ • օգնական եղիցի քեզ ա-
նուն այ յակոբայ :

Աւաքեսցէ քեզ տօր օգնութի ՚ի սըր
բութի իւրմէ • և ՚ի սիօնէ ընկալցի
զքեզ :

Յիշեսցէ տօր զամ պատարագս քո •
և զուխոս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տօր քսմանի քում • և զամ
խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Յնծասցուք մեք ՚ի փրկուէ քում • յա
նուն այ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Լցուսցէ տօր զամ խնդրոճածս քո •
այժմ ծանեաք, զի կեցոյց տօր զօծել
իւր :

Լոճաւ սմա յերկնից ՚ի սրբութե
իւրմէ • ՚ի զօրութի փրկութե աջոյ
իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երկվարօք •
այլ մեք զանուն տն այ մերոյ կար-
դասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան • մէք
յարեաք՝ և ուղիղք եղաք:
Տ՛ր կեցո՛ զԹադաւորն, և լո՛ւր մեզ •
յաւուր յորում կարդասցուք առ
քեզ:

Ի հապարած • Սոքոս գտալի: Ի

Տ՛ր ՚ի զօրուէ քում ուրախ եղիցի
Թադաւորն • ՚ի փրկուէ քում
ցնծասցէ՛ յոյժ:

Զցանկուի սրտի նր ետուր նմա •
և զկամս շրթանց նր ոչ արգելէր ՚ի
նմանէ:

Ժառան արարեր զնա յօրհնութիւն
քաղցրութե քոյ • և եդեր ՚ի գլուխ
նր պսակ ՚ի քարէ պատուականէ:
Աեանս խնդրեաց ՚ի քէն • և ետուր
նմա ք երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս
յաւիտենից:

Մեծ են փառք նորա ՚ի փրկութե
քում • զփառս մեծ վայելչութե քո
դիցես ՚ի վր նր:

Տացես զնա յօրհնուի յաւիտեանս
յաւիտենից • և ուրախ արասցես ըզ
նա յաւախութե երեսաց քոյ:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի փոր, յողոր
մութէ բարձրելոյն 'նա մի' սասա-
նեսցի:

Գոցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց
քոց, և աջ քո գոցէ զամենայն ատե-
լիս քո:

Դիցես զնս որպէս հնոց 'ի հուր' 'ի
Ժամանակի երեսաց քոց:

Տը բարկութիւն իւրով խռովեցուցէ
զնս. և հուր կերիցէ զնս:

Պտուղ նց յերկրէ կորիցէ. և զա-
ւակ նց յորդուոց 'ի մարդկանէ:

Խոտորեցան 'ի քէն չարութիւն. և խոր-
հեցան զխորհուրդ, զոր ոչ կարաս-
ցեն հաստատել:

Արասցես զնս հալածեալս. 'ի միաց
ոճածս քո պատրաստեսցես զերեսս
նոցա:

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութե քում.
Քհնեսցուք, և սաղմոս ասասցուք 'ի
զօրութե քում:



ጥ ከጠቅላይ ሚኒስትር ጋር ማገናኘት ይገባል፡፡ ሀገራችን

Թ Ը Թ իմ հոյեաց առ իս. ԸՆ
դէ՞ր Թողէ՞ր զիս. հեռի ե
շէ՞ ի փրկուեալ իմմէ՞ վասն
բանից յանցանաց իմոց :

Այս իմ, 'ի տոճէ կարդացի առ քեզ
և ինձ ոչ լուար, 'ի գիշերի՝ և ինձ
ոչ անսացեր:

Դու 'ի սբս բնակել ես. և գովեալդ
խորայելի :

Ի քեզ յուսացան հարբն մեր. յուսացան ի քեզ՝ և փրկեցեր զնս:

Առ քեզ աղաղակեցին, և կեցին: Ի
քեզ յուսացան՝ և ոչ ամաչեցին:

Այլ Ես որդին եմ, և ոչ եմ մարդ:
Նախատինք մարդկան՝ և արհամար-
հանք ժողովրդոց:

Ամենեքեան, որք տեսանէին զհս՝ ար-
համարհէին զինեւ • խօսէին շրթամբք՝
և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ ՚ի տօր՝ և փրկեցէ զնա,
կեցուցէ զնա, զի կամի զնա :

9

Þane

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ •
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ :

'ի քեզանկայ ես յարգանդէ • յորո-
վայնէ մօր իմոյ դու ես ան իմ :

Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի
նեղութիք մերձեալ են • և ոչ դք է
որ օգնէ ինձ :

Շուրջ եղեն զինև զոճարակք բա-
զումք , և ցուլք գէրք պաշարեցին
զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ զքերանս իւր-
եանց , որպէս առիւծ զի մօնչէ և
յափշտակէ :

Ես որոյ զջուր հեղայ՝ և ցրոճեցան
ամենայն ոսկերք իմ • և եղև սիրտ
իմ ույ մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի
իմոյ :

Չորացաւ որոյ խեցի զօրութի իմ •
լեզու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ • և 'ի
հող մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք •
և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս •
ճակեցին զձեռս իմ՝ և զոտս իմ •
և թոճեցին զիմ ոսկերս իմ • նոքա
հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
Դ 49 Իւր

իւրեանց • և ՚ի վճարումս իւրեանց իմոյ
վիճակս արկանելին :

Դու Թոր մի՛ հեռի առներ զօգնութիւնքս
յինէն • և Թոր յօգնել ինձ նայեաց :
Փրկեա՛ ՚ի սրոյ զանձն իմ • և ՚ի ձե
ռաց շանց զմիամօրութիւն իմ :

Փրկեա՛ զիս ՚ի բերանոյ առիւծու •
յեղջերէ միեղջերո՛ւ զխոնարհութիւն
իմ :

Պատմեցից զանունքո եղբարց իմոց •
և ՚ի մէջեկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :
Երկիւղածք Թոր օրհնեցէ՛ք զԹոր • և
Թոր զաւակք յակոբեան՝ փառաւոր
արասցեն զնա :

Երկիցէ ՚ի Թորնէ Թոր զաւակն իսրայէ
լի • զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անար
գեաց Թոր զաղօթս աղքատի • և ոչ
դարձոյց զերեսս իւր յինէն • այլ ՚ի
կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ
ինձ :

Ի քէն է գովութիւն իմ Թոր • յեկեղե
ցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Զուստս իմ կատարեցից առաջի Թոր
երկիւղածաց նր :

Կերիցեն տնանկք և յադեսցին • օրհ
նեցեն զԹոր՝ ոյք խնդրեն զնա :

Կեցցեն սիրտք նց յաւիտեանս յաւիտենից • յիշեացեն , և դարձցին առ տր' ամ ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամ տոհմք ազանց՝ զի տն է արքայութի , և նա տիրէ 'ի վր ամ հեթանոսաց :

Կերին և երկիրպագին նմա ամ պարտք երկրի • առաջի նր անկցին ամենեքեան՝ որք իջանեն 'ի հող :

Անձն իմ նովաւ կեայ • և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տն ազգ՝ որ գալոցն է • պատմեսցեն զարդարութի նր ժողովորեան , որ ծնանեւոցն է՝ զոր արար տր :

'ի Կորած • Սաշուս դաւի : ԻԲ

ՏԲ հովոճեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :

'ի վայրի դաւարւոյ անդ բնակեցոյց զիս • և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս • և առաջ նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութե վր անոճան իւրոյ :

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջստունե
րաց մահու , ոչ երկեայց 'ի չարէ , զե
դու Թր ընդ իս ես :

Յուսքս և գաւազան՝ նոքա միւի
Թարեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զօե
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո
ոպ անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմուի քո Թր՝ զհետ իմ եկեացէ
զամ աւուրս կենաց իմոց . բնակիլ
ինձ 'ի տան Թն Է երկայն աւուրս :

Սաղմոս միաշաբաթեաց գաւթի : ԻԳ

Տեառն է երկիր լոխ իւրով . աշ
խարհ և ամ բնակիչք նր :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմունս
էարկ նմա . 'ի վր գետոց սլատրաս
տեաց զնա :

Ո՞վ էլցէ 'ի լեառն Թն . կամ ո՞վ կաց
ցէ 'ի տեղւոջ սրբուէ նր :

Որ սբ է ձեռօք և ամբիծ սրտիւ .
որ ոչ էառ զնանրուի յանձն իւր .
և ոչ երգոճաւ ընդ ընկերի իւրում
նենգութի :

Սա առցէ զօգնութի ՚ի անէ, զողորմութի յայ փրկչէ իւրմէ:

Այս ազգէ՝ որ խնդրէ զտրոխնդրէ տեսանել զերեսս այ յակոբայ:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Որ՛վ է սա թագաւոր փառաց, տէր հզօր զօրութի իւրով, տր հզօր ՚ի պատերազմի:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Որ՛վ է սա թագաւոր փառաց, տէր զօրութեանց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց:



Ի Խորժ. Սաղմոս Դաւթի: ԻԴ.

Եռ քեզ տր համբարձի զանձն իմ. անձ իմ ՚ի քեզ յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից, և մի՛ ծիծաղեցցին զինն թշնամիք իմ:

Ամենեքեան որք համբերեն քեզ, մի՛ ամա

ամաչեացեն • այլ ամաչեացեն անօ-
րէնք յունայնութե իւրեանց :

Ջճանապարհս քո ի՞նչ ցոյց ինձ, և
զշաւիղս քո ուսո՞ ինձ :

Առաջնորդեա՛ն ինձ ՚ի ճշմարտութե
քում և ուսո՞ զիս • զի դու ես ան-
փրկիչ իմ, և ես քեզ համբերի զօր-
հանապաղ :

Յիշեա՛ն ի՞նչ զգթութիս քո և զողոր-
մութիս քո որք են յաւիտենից :

Զմեղս մանկութե իմոյ և զանգիտու-
թե իմոյ մի՛ յիշե՛ր • այլ յիշեա՛ն զիս
ի՞նչ քո ըստ ողորմութե քում վսփառաց
ութե քոյ, զի քաղցր և ուղիղ ես :
Վասն այսորիկ՝ օրէնսգէտ առնես
զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի • առաջ-
նորդես հեղոց ՚ի դատաստանի • և
ուսուցանես հեղոց զճանապարհս
քո :

Ամենայն ճանապարհք ի՞նչ ողորմու-
թե և ճշմարտութե են այնոցիկ՝ ոյք
խնդրեն զուխտ՝ և զվկայութի նր :
Վսփառեա՛ն քո տէր քաւեա՛ն զմեղս
իմ՝ զի բազում եղեն, ո՞րք մարդ որ
երկնի ՚ի ի՞նչ • օրէնսգէտ առնէ զնա
ի՛նչ ճանապարհի՛ յոր և հաճեցաւ :

Անձն նր ՚ի բարութե հանգիցէ . և
զաւակ նր ժառանգեսցէ զերկիր :
Զօրութի է տէր երկիր զածայ իւ
րոց . և զկտակարանս իւր ուսուցա
նէ նոցա :

Աչք իմ յամ ժամ առ օր են . և նա
հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ . զի
միամօր և աղքատ եմ ես :

Նեղութիք սրտի իմոյ բազում եղեն
յոյժ . և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տես զխոնարհութի իմ և զվաստակ
իմ . և թող ինձ զամ մեղս իմ :

Տես զթշնամիս իմ , զի բազում ե
ղեն ատելութիւնք ՚ի նանիր ատե
ցին զիս :

Պահեա՛ զանձն իմ և փրկեա՛ զիս . և
մի՛ յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ ՚ի քեզ :

Ամբիօք և սւղիղք կցորդք եղեն
ինձ . և ես քեզ համբերի . փրկեա՛ ան
զիսրայէլ յամ նեղուէց նր :

՚ի հապարած . Սաղմոս Գաւլի : ԻԵ

Դա՛տ արա ինձ օր՝ զի ես յամ
բըծութե իմում գնացի . ՚ի օր

յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ :
Փորձեա՛ զիս Կոր և քննեա՛ զիս • փոր
ձեա՛ զերիկամուսնս իմ և զսիրտ իմ :
Ողորմութի՛ քո Կոր առաջի աչաց ի
մոց • և հաճոյ՛ եղէց ճշմարտութեան
քում :

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց • և
ընդ անօրէնս ես ո՛չ մտից :

Ատեցի ես զժողովս չարաց • և ընդ
ամբարիշտս ես ո՛չ նստայց :

Լո՛ւսացից սրբութե՛ք զձեռս իմ • և
շուրջ եղէց զսեղանով քով Կոր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութե՛ քո • և
սլառմել զԿոր սքանչելիս քո :

Տո՛ սիրեցի զվայելչութի՛ տան քո՝ և
զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ • և մի՛ ընդ արս արիւնա
հեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութե՛
են • և աջ նոց լի է կաշառօք :

Ես յամբծուե՛ իմում գնացի • փրկեա՛
զիս Կոր և ողորմեա՛ ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղուե՛ • յեկեղե
ցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ. ես
յուսմի՞նք երկեայց. փոր ապաւեն
կենաց իմոց՝ ես յուսմի՞նք դողա-
ցայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց՝ ուտել
զմարմին իմ. նեղելք իմ և թշնամիք
իմ, նոքա տկարացան և անկան:

Թէ սրատրատիցի ՚ի վճ իմ պատե-
րազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. և թէ յա-
րիցէ ՚ի վճ ճակատամարտ, սակայն և
այսուհիկ ՚ի քեզ փոր յուսացայ :

Զմի խնդրեցի ՚ի փնէ, և զօոյն աշա-
չեմ. բնակիլ ինձ ՚ի տան փն զամ
աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութի փն. և
հրաման տալ ՚ի տաճարի նր :

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար
զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վճ թշնա-
մեաց իմոց :

Շուրջեղէց և մատուցից ՚ի խորանի

Նր' պատարագ օրհնուէ • օրհնեցից
և սաղմոս ասացից տն :

Լո՛ւր տը ճայնի իմում զի կարդացի
առ քեզ • ողորմեա ինձ և լո՛ւր ինձ
զի քեզ ասաց սիրտ իմ • և խնդրե
ցին երեսք իմ՝ զերեսս քո տէր
խնդրեցին :

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յի
նէն • և մի՛ խոտորիր բարկութի
ծառայէ քումմէ :

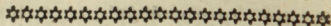
Օգնական իմ լէր տը՝ մի՛ անարդեր
զիս • և մի՛ թողուր զիս ան փրկիչ
իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս • և
տը իմ ընկալաւ զիս :

Օրհնագէտ արա զիս տը ՚ի ճանա
պարհի քում • և առաջնորդեա ինձ
ի շաւիղս քո ուղիղս :

Վասն թշնամեաց իմոց • մի՛ մատներ
զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան ՚ի վ՛թ իմ վկայք մեղաց • և
ստեցին ինձ յանօրէնուէ իւրեանց :
Հաւատացի տեսանել զբարութի տն
յերկրին կենդանեաց • համբեր տն
և քաջալերեաց • զօրացի՛ սիրտ քո
և համբեր տն :



Սաղմոս Դաւիթ: ԻԵ

Եւ քեզ տէր կարդացի ան իմ,
մի՛ լռեր յինէն մի՛ երբէք.
Լուցես յինէն. նմանիցիմ այ-
նոցիկ՝ ոյք իջանէն ի գուբ:
Լո՛ւր Թոր ձայնի խնդրո՛ւածաց իմոց՝
յաղաչել ինձ առ քեզ. ի համբառ
նալ ձեռաց իմոց ի տաճար Թբ քո:
Մի՛ համարիր լամբարիշտս զանձն
իմ. և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործէն
զանօրէնութի՝ կորուսանէր զիս:
Ոյք խօսին զխաղաղութի՛ լընկերս
իւրեանց՝ և չարութի է ի սիրտս նց:
Տո՛ւր նց Թոր լը գործոց նց. և ըստ
անօրէնութեանացից նց՝ հատո՛ւ նց:
Ըստ գործոց ձեռաց նց՝ հատո՛ւ նց՝
զհատուցումն նց, նոցին:

Ո՛չ իմացան նոքա զգործս Թն. և ո՛չ
ի գործս ձեռաց նր հայեցան. կոր-
ծանեսցես զնա, և այլ մի՛ շինեսցին:
Օրհնեալ է Թր՝ զի լո՛ւաւ ձայնի ա-
ղօթից իմոց, տէր օգնական իմ և

պաշտպան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ • օգտեցաւ և զոճարձացաւ մարմին իմ • և ես կամօք իմովք խոստովան եղէց նմա :
Տը զօրութի ժողովրդեան իւրոյ • ապաւէն փրկուե օծելոյ իւրոյ :
Փրկեա՛ զժողովուրդս քո • և օրհնեա՛ ժառանգութիս քո • հովոճեա՛ և բարձրացո՛ զնո՛ մինչև յաւիտեան :

Սաղմոս Գուռի • օրհնութից նառախարեաց
դաւիթի : ԻԸ

Մատուցէ՛ք տոն սրդիք տոյ • մատուցէ՛ք տոն զորդիս խոյոյ :

Մատուցէ՛ք տոն զփառս և զպատիւ • մատուցէ՛ք տոն զփառս անունն նր • և երկիրպագէ՛ք տոն ի սրահ սրբութեանն նր :

Չայն տոն ի վր ջուրց՝ և անձ փառաց որոտաց • և տր ինքն ի վերայ ջուրց բաղմաց :

Չայն տոն զօրութեց • և ճայն տոն մեծ վայելչութեց :

Չայն տոն փշոկ զմայրս • և մանրէ տր զմայրսն լիբանանու :

Մանրեցէ՛ զնո՞ս ո՞պ մատաղատունկն
լիբանանու • որ սիրելին է օրո՞յ զոր
դիս միեղջերո՞ւն :

Չայն ան հատանէ զքոյ ՚ի հրոյ • ձայն
ան շարժէ զանապատն • և խռովեցու
ցանէ ան զանապատն կադէս :

Չայն ան հաստատէ զեղջերուս • և
յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նո՞ր ամենեքեան ասաս
ցեն զփառս նո՞ր :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցա
ծուցանէ • թագաւորեցէ ան յաւի
տեան :

Տո՞ր զօրուծիւն ժողովորեան իւրոյ
տացէ • և օրհնեցէ զժողովուրդ
իւր ՚ի խաղաղութի :

Սաղմոս Դաւիթ • Ի նոյն : ԻԹ

Բարձր առնեմ զքեզ ան, զի ըն
կալար զիս • և ոչ ուրախ արար
զթշնամին իմ յիս :

Տո՞ր ան իմ՝ կարդացի առքեզ, և բը
ժշկեցեր զիս • ան հաներ ՚ի դժոխոց
զանձն իմ, և փրկեցեր զիս յայնցա
նէ,

նէ, որք իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք Թոն Եբք նր, և խոս
տովան եղերո՞ւք յիշատակի սրբու
թեան նր :

Սրտմտութի է ՚ի բարկութե նր, և
կեանք են ՚ի կամաց նր :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, ա
ռաւօտու եղիցի ուրախութի :

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութե ի
մում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեն :

Տէր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ
զօրութի, դարձուցեր զերեսս քո
յինէն, և ես եղէ խոովեալ :

Առ քեզ Թո կարդացի, և առ Թո իմ
աղաղակեցի, զի՞նչ օգուտ է քեզ
յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յա
սկանութի :

Մի՞ թէ հող խոստովան առնիցի
առ քեզ, կամ պատմեսցէ զճմար
տութիւնս քո :

Լո՛ւաւ ինձ Թո, և ողորմեցաւ, և Թո
եղև ինձ օգնական :

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի, է
զերծ յինէն զքուրձ, և ինձ զգե
ցոյց զուրախութի :

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ իսոք
իմ,

իմ. և այլ մի՛ ևս զղջացայց • ի՞նչ ան
իմ յաւիտեան խոստովան եղէց
քեզ :

Ի հոգարած • հոգարած հաւելի գովաւելի •
Սաղմոս դաւելի : Լ

Ի քեզ ի՞նչ յուսացայ, մի՛ ամաչե
ցից յաւիտեան • յարդարութե
քում փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս :

Խոնարհեցո՛ առ իս զուհիկն քո • վաղ
վաղեա՛ կեցուցանել զիս :

Լէր իմ ան պաշտպան՝ և տուն ա
պաւինի ապրեցուցանել զիս • զի հը
զօրիչ իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Վասն անուան քոյ ի՞նչ առաջնորդե
ցեր ինձ, և սնուցեր զիս • և հանցես
զիս յորոգայթէ յայսմանէ, որ թա
գուցաւ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ ի՞նչ, և ի՛նչ ձեռս
քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս ի՞նչ ան անարտութի
քով • ասեցեր զայնոսիկ ոյք պահէն
զերկիւղ ի՛նչ սնուցիս :

Ես ի՛նչ ի՞նչ յուսացայ, ցնծացայց և ու
րախ

րախ եղէց ՚ի փրկութե քում:
 Ջի հայեցար ՚ի խոնարհութի իմ. և
 փրկեցեր ՚ի վշտաց զանձն իմ. և ոչ
 մատնեցեր զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց.
 և կացուցեր յանդորրու զոտս իմ:
 Ողորմեա ինձ տէր, զի նեղեալ եմ
 ես. խռովեցաւ ՚ի սրտմտութէ ակն
 իմ. անձն իմ և փոր իմ:
 Պակասեցան ՚ի ցաւոց կեանք իմ. և
 ամբ իմ յոգւոց ելանելոյ:
 Աշքատացաւ ՚ի տկարութե զօրութի
 իմ. և ոսկերք իմ խռովեցան:
 Քան զամ թշնամիս իմ եղէ ես նա
 խառ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և
 երկիւղ ծանօթից իմոց:
 Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս,
 արտաքս փախչէին յինէն:
 Մոռացել եղէ ես ուն մեռել ՚ի սըր-
 տէ. և եղէ ես ուն զանօթ կորուսել:
 Ջի լուայ ես զբամբատանս ՚ի բազ-
 մաց՝ որք շուրջ էին զինեւ. ՚ի ժողո-
 վիլ նոցա ՚ի միասին, առնուլ զանձն
 իմ խորհեցան. այլ ես ՚ի քեզ ար յու-
 սացայ:
 Ասացի դու ես ամ իմ. և ՚ի ձեռս քո
 է ժառանգութի իմ:
 Դ

Փրկեա՛ զին 'ի ձեռաց Թշնամեաց
իմոց, և 'ի հալածչաց իմոց :
Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո .
ապրեցո՛ զին տօր ըստ ողորմութեան
քում. տօր մի՛ յամօթ եղէց, զի կար
դացի առ քեզ :

Ամաչեսցեն ամբարիշտք , և իջեն
'ի դժոխս . համբ եղիցին շրթունք
նենգաւորք, ոյք խօսելին զարդարոյ
զանիրաւութի , յամբարտաւանիլ և
յանգոսնել իւրեանց :

Որպէ՛ զի բազում է ողորմութի քաղց
րութե քոյ տօր . զոր պահէցեր եր
կիւղածաց քոց :

Արարեր դու այնոցիկ , ոյք յուսա
ցեալ են 'ի քեզ . առաջի զդուոյ
մարդկան :

Ամրացուցեր զնա՛ 'ի ծածկոյթ երե
սաց քոց՝ 'ի խռովութե մարդկան :
Ծածկեցեր զնա՛ 'ի խորանի քում, 'ի
հակառակութե լեզունաց :

Օրհնէ՛լ է տօր, զի սքանչելիս արար
զողորմութի իւր 'ի քաղաք ամուր :
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց
քոց :

Աս այսորիկ լռեալ ձայնի աղօթից
 իմոց • յաղաղակել իմում առ քեզ •
 Սիրեցէք զիմ ամ օրք նր, զի ըս-
 տուգութի խնդրէ իմ • և հասուցանէ
 այնոցիկ, որք առաւել առնեն զամ-
 բարտաւանութի :

Քաջալերացարո՞ւք և զօրացին
 սիրտք ձեր, ամբն՝ ոյք յուսացեալ
 էք ՚ի իմ :

Իմաստութի գրեցի : ԼԱ

Երանի՞, ում Թողութի եղև մե-
 շաց • և ծածկեցան ամ յանցանք
 նորա :

Երանի՞ առն՝ որում ոչ համարի իմ
 զմեղս նր, և ոչ գոյ նենդութի ՚ի բե-
 րան նր :

Լռեցի ես՝ և մաշեցան ամ ոսկերք
 իմ, առ աղաղակել ինձ առ իմ զօրհա-
 նապաղ ՚ի տուն և ՚ի գիշերի :

Ճանրացաւ ձեռն քո ՚ի վերայ իմ •
 դարձայ ՚ի Թշուառութի, զի հարան
 յիս փուշք :

Զմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրե-
 նութիս իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն :

Ասացի՛ թէ պատմեցից ինձէն ըզ
մեղս իմ. և դու թողցես զամ ամբա
ըշտութիւս մեղաց իմաց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ ամ օրք, ՚ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազ
մաց, որք առ նս ինչ ոչ մերձեացին :

Դու ես ապաւեն իմ ՚ի նեղութե
յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինս :

Յնծուի իմ, փրկեա՛ զիս յայնցանէ,
ոյք սլաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելա
մուտ ՚ի ճանապարհ, յոր և գնաս
ցես, և հաստատեցից ՚ի վերայ քո
զաշս իմ :

Մի՛ լինիք ոտ զձիս և զջորիս, զի ոչ
գոյ ՚ի նս իմաստութի, ՚ի սանձս և ՚ի
դանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս
նց, որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :
Բազում տանջանք են մեղաւորաց :
Բայց ոյք յուսան ՚ի տր՝ ողորմութի
տն շուրջ եղիցի զնորքք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէ՛ք ար
դարք, ՚ի տր սլարծեցարուք ամբն
ոյք ուղիղէք սրտիւք :



նծացէ՛ք արդարք ՚ի տօր՝ ուղ-
ղոց վայելէ օրհնութի . խոստո-
վան եղերուք տօն օրհնութե .
տասնադէաւ սաղմոսարանաւ
սաղմոս ասացէք նմա :

Օրհնեցէ՛ք զտօր յօրհնութի նոր՝ զի
բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհ-
նութե :

Ուղիղ են պատգամք տեառն . և տմ
դործք նր հաւատովք են . և սիրէ
զողորմութի և զիրաւունս տօր :

Ողորմութե տն լի եղև երկիր , և բա-
նիւ տն երկինք հաստատեցան . և
հոգւով բերանոյ նր տմ զօրութեք նց :
Ժողովեաց որմ ՚ի տիկ զճուրս ծո-
վու . և դնէ ՚ի խորս զգանձ իւր :

Երկիցէ ՚ի տնէ տմ երկիր . և ՚ի նմա
նէ դողասցին տմ բնակիչք Տի :
Զի նա ասաց՝ և եղեն . ինքն հրա-
մայեաց՝ և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանո-
սաց . անարգէ տօր զխորհուրդս ժո-
ղովորոց . և արհամարհէ տօր զխոր-

հուրդս իշխանաց:

Խորհուրդ տն յաւիտեան մնայ, և
խորհուրդ սքիտի նր ազգէ մինչև
յազգ:

Երանի՞ ազգի՝ որոյ տր ամ օգնա-
կան է նմա. ժողովուրդ զոր ընտրեց
ի ժառանգութի իւր:

Յերկնից նայեցաւ տր յամ որդիս
մարդկան. ի պատրաստ բնակութե
իւրմէ հայեցաւ յամ բնակիչս աշ-
խարհի:

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նց, ի
միա առնուլ զամ գործս նց:

Ո՛չ թէ ի բազում զօրս իւր ապրեա-
լի թագաւոր, և ոչ հսկայ ի բազում
զօրութե իւրում:

Սուտ է ձի ի փրկութե իւրում. ի
բազում զօրութե իւրում ոչ ապրեցու-
ցանէ զհեծեալն:

Աչք տն ի վր երկիւղածաց իւրոց,
և ոյք յուսան յողորմութի նր:

Փրկել ի մահոճանէ զանձինս նց, և
կերակրել զնս ի սովու:

Անձինք մեր համբերեացեն տն, զի
օգնական և պաշտպան մեր է:

Ի նս ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և

յանունն նք նր յուսացուք:
Եղիցի՝ ողորմուիքս նր ՚ի վր մեր,
որոյ յուսացաք ՚ի քեզ:

Սաշմա քառնի, յորժամ այլագոհանեաց զե
րեաս իւր աստղի մէիմէշէտայ, և ասոյ
արձակեալ զնա՝ գնաց: ԼԳ

() Բհնեցից զնր յամ ժամ, յամ
ժամ օրհնուի նր ՚ի բերան իմ:
Ի նր պարծեացի անձն իմ. լուծիցեն
հեզք, և սւրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զնր ինե. և բարձր
արասցուք զանունն նր ՚ի միասին:
Խնդրեցի ՚ի նրն և լուաւ ինձ, յամ
նեղութիւն իմմէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ նր՝ և առէք զլոյս. և
երեսք ձեր մի՛ ամաչեացեն:

Այս աշքատ կարգաց առ նր, և
նր լուաւ սմա, յամ նեղութիւն սորա
փրկեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց նրն շուրջ են
զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն
զնոսա:

Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է
նր. երանել է այր՝ որ յուսայ ՚ի նա:

Երկերնէք ՚ի տնէ ամ արք նր . զի
ոչնչէ պակասուածի երկիւղածաց
նորա :

Մեծամեծք աղքատացան և քաղ
ցեան . բայց ոյք խնդրեն զտր , մի
պակասեսցի ՚ի նցնէ ամ բարուի :
Եկայք որդեակք իմ , լուարնէք
ինձ . և զերկիւղ տն ուսուցից ձեզ :
Ողէ մարդ , որ կամի զկեանս , սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել ՚ի բարուէ :
Լուցի զլեզու քո ՚ի չարութ . և շըր
թունք քո մի խօսեսցին զնենգու
թիւն :

Խոտորեալ ՚ի չարէ , և արա զբարի .
խնդրեալ զխաղաղութ , և երթ զհետ
նորա :

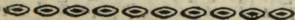
Աչք տն ՚ի վերայ արդարոց , և ա
կանջք նր ՚ի վճ աղօթից նց :
Երեսք տեսուն ՚ի վճ չարագործաց .
սատակել յերկրէ զօխատակս նց :
Կարդացին արդարքն առ տր , և տր
լուաւ նց . յամ նեղութ նց փրկեաց
զնոսա :

Մերձ է տր առ այնոսիկ , որք մա
շեալ են սրտիւք . և զխոնարհս հոգ
ւով կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց •
յամէ փրկէ զնո՞ւ տօր • և պահէ զամ
ոսկերս նոցա • և մի 'ի նոցանէ մի՛
փշրեսցի:

Մահ մեղաւորին չար է • բայց որ ա
տէ զարդարն , զզնասցի:

Փրկէ տօր զանձինս ծառայից իւրոց •
մի՛ զզնասցին ամբն՝ յոք յուսացեալ
են 'ի նա:



Ի նորա ժամանակ: ԼԴ

Իատենա տօր զայնոսիկ՝ յոք դա
տեն զիս • մարտիր ընդ այնո
սիկ , որք մարտնչին ընդ իս:

Առ զդէն , և զասպար քո , և արի՛
յօգնել ինձ • հան զսուր քո ընդ
դէմ հալածչաց իմոց , արգել զնո՞ւ • և
ասա դու ցանձն իմ , թէ փրկութի
քո ես եմ:

Ամաչեսցեն , և յամօթ լիցին՝ յոք խնդ
րէին զանձն իմ , դարձցին յետս և
ամաչեսցեն , յոք խորհէին ինձ չար •
Եշիցին նոքա ոմ փոշի առաջի հող

մոյ • և հրեշտակ Թն նեղեացէ զնս
Եղեցին ճանապարհք նց ՚ի խաւար
և ՚ի գայթակղուի, և հրեշտակ Թյ հա
լածեացէ զնս:

՚ի նանիր Թագուցին ինձ որոգայթ
յապականուէ իւրեանց, և ՚ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ:

Հասցէ ՚ի վժ նց որոգայթ • զոր ոչ
գիտացին • և որսն՝ զոր Թագուցին,
առցէ զոտս նց • և յորոգայթ ՚ի նոյն
անկցին:

Այլ անձն իմ ցնծացէ ՚ի Թր • ու
րախ եղեցի ՚ի փրկուէ նր, և ամոս
կերք իմ ասացեն • Թր ո՞ր նման է
քեզ:

Ձի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց
հզօրի, զաղքատն և զոնանկն յայն
ցանէ՝ որք յափշտակեն զնա:

Յարեան ՚ի վժ իմ վկայք չարաց • և
զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս:
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ • անժառանգել զանձն իմ
խորհեցան յորդւոց ՚ի մարդկանէ:
Ես ՚ի նեղել նոցա քուրձ զգե՛նուի •
խոնարհ առնէի սլահօք զանձն իմ •
և աղօթք իմ ՚ի ծոց իմ դարձցին:

Ո՞ր զեղբայր և զընկեր՝ այնպէս հա-
ճոյ լինէի . ո՞ր զօգաւոր և զտրտում,
այնպէս խոնարհ առնէի :

Ի վժիմ ուրախ եղեն՝ և ժողովե-
ցան . ժողովեցան յիս տանջանք , և
եւ ոչ ծանեայ . ցրտեցան , և ոչ զըզ
ջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին
արհամարհանօք . կրճտեցին . Ի վերայ
իմ զատամուկս իւրեանց . մօր էրբ
տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ՝ Ի խորաման
կուէ նց , և յառիւծուց զմիամօրուի
իմ :

Խոստովան եղէց քեզ մօր յեկեղե-
ցիս մեծս . և Ի ժողովս բաղմաց օրհ
նեցից զքեզ :

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս Թշնամիք
իմ , ոյք ատէին զիս Ի տարապալ-
տուց . ակնարկի առնէին յիս աջօք
իւրեանց :

Ընդ իս զխաղաղութի խօսէին . և
ինքեանք բարկուք զնենդութի խոր-
հէին :

Քացին Ի վերայ իմ զբերանս իւր-
եանց , և ասացին՝ այն այն տեսին

աչք մեր:

Տեսեր Թոր՝ և մի՛ լռեր, Թոր՝ մի՛ ՚ի
բացեայ առնիր յինէն:

Զարթիր և հայեաց Թոր՝ յիրաւունս
իմ, Թոր իմ և Թոր իմ ՚ի դատաստանս
իմ, և իրաւ արա ինձ ըստ արդարու
Թե քու մի Թոր Թոր իմ:

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս Թշնամիք
իմ, և մի՛ ասասցեն ՚ի սիրտս իւր
եանց, Թե վա՛շ վա՛շ անձանց մերոց,
զի ընկլուզաք զնա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խըն
դան ընդ չար իմ, զգեցցին զամօթ
և զանարգանս՝ ոյք մեծաբանեն ՚ի
վր իմ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամբն, ոյք կամին ընդ արդարութիւն
իմ:

Ասասցեն յամ Ժամ, մեծ է Թոր, և
ոյք կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո:
Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւն
քո, զօրհանապաղ զգովութիւն քո:

ի ֆորմ, ծառայի ֆն. Սաղմոս Գաւլի:
ԼԵ

Լսէ անօրէնն ՚ի մեղանչել ընդ
միտս իւր, Թէ չե՞ք երկիւղ աջ
առաջի աչաց նր:

Նենգեաց առաջի նր. գտանել զա-
նօրէնութի, և ատել զնա:

Բանք բերանոյ նր՝ անօրէնութի և
նենգութի են:

Ո՛չ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զա-
նօրէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի
իւրում:

Եկաց նա յամ ճանապարհ, որ ոչ է
բարի. և ՚ի չարէ նա ոչ ճանճրացաւ:

Տէր յերկինս է ողորմութի քո. ճշմար-
տութի քո մինչև յամսոյ:

Արդարութի քո որոյ լերինք ամ.
իրաւունք քո որոյ խորք բազումք.
զմարդիկ և զանասունս կեցուցանես
դու տր:

Ուր զի բազում արարեր զողորմութի
քո ամ. այլ որդիք մարդկան ՚ի հովա
նի Թևոյ քոյ յուսացին:

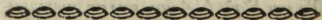
Արբեային նոքա ՚ի պարարտութի

տանքո՛ւ և զուսս փափկուէ՛ք ուտ
ցես ըմպելնց՛ :

Ի՛քէն է տօր աղբիւր կենաց • և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :
Ճագեա՛ զողորմութիս քո՛ւ յիշ ճանաչէն
զքեզ • զարդարութիս քո՛ւ յիշ
ուղիղ են սրտիւք :

Մի՛ եկեսցեն ՚ի վ՛ր մեր ոտք ամբար
տաւանից • և ձեռք մեղաւորաց մի՛
դողացուցեն զմեզ :

Անդ անկցին ամբն՛ յիշ գործեն զա
նօրէնութի • մերժեսցին և այլ մի՛ կա
րացեն հաստատիւ :



Օրհնութիւն յեծին Մովսէսի քօնապետ
Մարգարէի : Բ • Օրհնոյ • շԲ :

Եւրպէս ցարո՛ւք երկինք • և խօսե
ցայց • լուսիցէ երկիր զսլատ
գառն բերանոյ իմոյ :

Ընդունելի լիցի որո՞յ անձրև բար
բառ իմ • և իջցեն որո՞յ ցօղ՝ սլատ
գառնք իմ :

Ուր անձրև ՚ի վ՛ր սիզոյ, որո՞յ տարափ
ի վ՛ր խոտոյ • զի զանուէն տօն կար
դաս

դասցուք • և տո՛ւք օրհնութի՛նք տօնն աս
մերոյ :

Աճ որոյ ճշմարտութե՛ն գործք նր •
և ամ ճանապարհք նորա իրաւամբք
ե՛ն :

Աճ հաւատարիմ է , և ո՛չ գոյ ՚ի նմա
անիրաւութի՛ն , արդար և ճշմարիտ է
տէր :

Մեղան՝ և ո՛չ նմա՝ որդիքն արատոյ •
ծնունդ խոտորեալք և թիւրեալք :

Ո՞չ այդ այն է՝ զոր տօն հատուցանէ
իք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ո՛չ
իմաստունք :

Ո՞չ սա ինքն է հայր քո , որ ստացաւ
զքեզ , արար զքեզ՝ և ստեղծ զքեզ :
Յո՛ւշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտե
նից • իմացարո՛ւք զամս ազգաց մին
չև յազգս :

Հարցձի՛ր դու ցհարս քո , և պատ
մեսցեն քեզ , ցծերս քո՝ և ասաս
ցեն քեզ :

՚Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ամ • ոսկ սփռեաց
նա զորդիսն ադամայ :

Ապցոյց սահմանս հեթանոսաց , ըստ
թո՛ւոյ հրեշտակաց աս :

Եղև բաժինն նոն ժողովուրդ իւր յա-
կոբ. և վիճակ ժառանգութե իւրոյ
խորայէլ:

Բաւական եղև նմա յանասլատի. ՚ի
ծարաւ ասեցոյ յանջողւոջ պաշտպա-
նեաց զնա:

Խրատեաց զնա, և պահեաց ոպ բիթ-
ական. ոպ զարծոճի ՚ի թևս իւր ըն-
կալաւ զնա. և որոպ ՚ի վն ձագուց
իւրոյ գթացաւ:

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ
զնա. և բարձեալ բերէր զնա ՚ի վն
միջնադաց իւրոյ:

Տէր միայն ամէր զնոսա. և ոչ գոյր
ընդ նս ամ օտար:

Էած էհան զնս ՚ի զօրութիս երկրի,
և կերակրեաց զնս արդեամբք ան-
դաստանաց:

Դիեցոյց նոցա մեղր ՚ի վիմէ, և իւղ
յասլառած վիմէ:

Իւղ կովուց և կաթն մութեաց, ճար-
պով հանդերձ խոյոց, որթուց, ցլուց
և նոխազաց:

Զսրարարոռի երկիւմանց ցորենոյ.
և զարիւն խաղողոյ էարբ գինի:

Եկեր յակոբ և յագեցաւ, և անգու-
շեաց

շեաց զսիրելին:

Գիրացաւ՝ ստոճարացաւ՝ լայնա-
ցաւ, եթող զմօր անձ զարարիչ իւր:

և յետս եկաց յայ փրկչէ իւրմէ:
Բարկացուցին զիս օտարութիւք իւ-
րեանց, և կռովք իւրեանց դառնա-
ցուցին զիս:

Ջոհեցին դիճաց՝ և ոչ այ, դիցն՝
զորս ոչ գիտէին. նորք և առ ժա-
մայնք, զորս բնաւ ոչ ճանաչէին
հարք նոցա:

Թողին զմօր՝ որ ծնաւ զնմ. մոռա-
ցան զանձ՝ որ կերակրեաց զնմ:

Ետես մօր և նախանձեցաւ, և սրբոտ
մտեցաւ ՚ի վմ ուստերաց և դատե-
րաց նոցա, և ասէ:

Դարձուցից զերեսս իմ ՚ի նոցանէ,
և ցուցից նոցա զի՛նչ լինելոց իցէ
յապա ժամանակի:

Ձի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք
անհաւանք նոքա նախանձեցուցին
զիս ՚ի չաստոճածս իւրեանց, և դառ-
նացուցին զիս ՚ի կուռս իւրեանց:

Արդ՝ և ես նախանձեցուցից զնմ
յազգ անպիտան, և անմիտ ազգաւ
զկծեցուցից զնմ:

Փառք հօր և որ՝:

Տ ուր փառս նոյ, տոնք օրհնութի
մարդասիրին Թագաւորին յաւի
տենից, որ փրկէ զծառայս իւր և
կեցուցանէ:

Մարդասէր իմ, վն սրբուհւոյ անա
բասի մօր քոյ և կուսի, և վն խաչե
քոյ պատուականի, ընկալ զաշաշանս
մեր՝ և կեցո՛ղ զեղ:

Քարոզ և աշօն՝ Երկինք պատմեն և
Տր ապաւեն խնոնայն:

Վ ն ի գիշերի և ի տոհմնէն, և
յսմ ժամու խօսիլ մեզ զքան
տն, զիմ աղաչեսցուք: Տր ողորմեան:
Վն շանկանելոյ մեզ ի փորձութի, ո
րում ոչ կարեմք հանդուրժել, զիմ":
Վն ամբիծ և անդատասարտ կալոյ
մեզ անջի ահեղ ատենին քի, զիմ":
Վն առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահան
դիստն կենաց անվախճանից, զիմ":
Վն աբժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն՝ և երկնից արքայուեն, զիմ":
Վն հօգ": Եւ ևս միա": Չանձնիս":

Ողորմեան:

Դի գիշերի և ի տունն ջեան և յամ
 Ժամու զքեզ աղաչեմք, և ի քէն
 խնդրեմք մարդասէր տօր: Լո՛ւր մեզ
 անձ փրկիչ մեր • խոնարհեցի՛ ունկն
 քո ի խնդրուածս մեր • զի մի՛ ու
 նայն լիցին փաստակք ծնյից քոց •
 այլ՝ համարեան զաշխատուինս մեր ի
 դործ արդարուէ, և ի պտուղ անպաշ
 տութե՛: Ընկալ տօր՝ զաղօթս և զեր
 կրպագութիս մեր, և հատո՛ մեզ զոգոր
 մութիւն քո առատասպէս • ծածկեան
 զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր ա
 ջոյ քոյ • զօրացո՛ զմեզ տօր՝ զօրութե՛
 քո հոգւոյդ • պահեան զմեզ որո՞յ բիբ
 ական: Եւ արան առ մեզ նշան բա
 րի, ի գովեստ և ի փառաբանութի
 անունանդ քում սրբոյ: Ձի ի քո
 փառս կատարի ամ արարածոց մըշ
 անջնեանոր փառաբանութի ի բար
 ձունս, հօր և որդւոյ և հոգւոյդ
 օրհն • այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից • Ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցոն :
Հարո՛ծոյ էրկիրդագեացոն :

Զովի՛ն քաջ՝ հովի՛ն բարի՝ և յա-
ւիտենական, նայեալ և այց ա-
րա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողո-
վեցեր առ քեզ գթութիւն քով : Զի քո
առաջի կամք տր, և առ ՚ի քէն ողոր
մութեցդ և գթութեցդ ակն ունիմք :
Զամենեւեան օրհնեան, զամենեւեան
խմաստնայո՛ւ, զամենեւեան լուսաւո-
րեան, և ամենեցուն սրբազանս զերկ-
նից արքայուիդ : Վս՛ զի դու ես տր
կենաց, և անձ ողորմութեց, և քեզ
վայելէ փառք՝ իշխանութի և պա-
տիւն, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն :

Մաղլեան :

Դիշերի և ՚ի տունջեան և յամ-
ժամու անդադար փառաւորեմք
հայր և զորդի և զսբ հոգիդ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն :

Օրհնեալ տր մեր յս՝ քս՝. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :





Սաղմոս Դավիթ : Լ Զ



ՄԻՆ ԱԽԱՆՁԻՐ
Ընդ չարս . և մի՛ ընդ այնս
սիկ՝ որք գործեն զանօրէ
նութիւն :

Զի ոմ խոտ վաղվաղակի ցամաքես
ցին . ոմ զգալար խոտոյ վաղվաղա
կի անցցեն :

Յուսն ՚ի տօր՝ և արն զբաղցրութ .
բնակեան յերկրի , և հովոճեսցիս ՚ի
մեծութե նր :

Ժտեան ՚ի տեառնէ , և նա տացէ քեզ
զխնդրոճածս սրտի քո . յայտնեան
առաջի տն զճանապարհս քո , և յա
սան ՚ի նա :

Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս
զսրդարութիս քո . և զիրաւունս քո

որպէս՝ զօր հաստարակէ
Հնազանդ լեր մոն՝ և ծառայեա՛ն նր
մա . և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝
որոց առակեալ իցեն՝ ճանապարհք
իւրեանց , ընդ մարդոյ՝ որ գործէ
զանօրէնութիւն :

Լռեա՛ն ՚ի բարկութիւն , և հանգիւր ՚ի սրտ
մտութիւն , և մի՛ նախանձիր ընդ չարս :
Չի չարք վաղվաղակի սատակեսցին .
բայց ոյք համբերեն մոն , նոքա ժա-
ռանդեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբա-
րիշտն . խնդրեսցես զտեղի նր , և
ոչ գոցես :

Այլ որ հեղքն են՝ նոքա ժառան-
դեսցեն զերկիր . և փափկացին ՚ի
բազում խաղաղութիւն իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ , և կրճը
տէ ՚ի վր նր զատասնունս իւր . այլ մօ
ծիծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ . զի
հասեալ է օր նր :

Սուր հանին մեղաւորք , և լարեցին
զաղեղունս իւրէնց՝ հարկանել զաղ-
քատն և զտնանին . սպանանել զայն՝
որ խոնարհն է սրտիւն :

Սուրբ նց մայեն ՚ի սիրոս նոցա, և
աղեղունք նոցա փշրեսցին:

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
զբազում մեծութի մեղաւորաց, և բա-
զուկք ամբարշտաց խորտակեսցին:
Հաստատէ իմր զարդարս, և ճանաչէ
ղաւուրս ամբծից, ժառանգութի նց
յաւիտեան եղիցի:

Մի' ամաչեսցեն նոքա ՚ի ժամանակս
չարութե, այլ յաւուրս սովու յազեո-
ցին:

Ահա մեղաւորք կորիցեն, այլ թշնա
միք ինն ՚ի փառաւորիլ և ՚ի բարձրա-
նալ իւրեանց՝ պակասեսցին որպէս
ծուխ, զի պակասի:

Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հատու-
ցանէ, այլ որ արդարն է՝ ողորմի և
տայ:

Ոյք օրհնեն զիմր՝ ժառանգեսցեն
զերկիր, և ոյք անիծանեն, սատակես-
ցին ՚ի նմանէ:

՚ի իննէ ուղղին զնացք առն, զճանա-
պարհս նր նա կամի յոյժ:

Թէպէտ և գայթակղեսցի, նա մի
կործանեսցի, զի իմր ձեռնկալու է նր:
Մանուկ էի ես, և ծերացայ, և ոչ

տեսի զարդարն արհամարհեալ, և ոչ
զաւակ նր՝ Թէ մուրանայ հայ:

Զօրհանապաղ ողորմի և տայ փոխ.
զաւակ նր օրհնել եղիցի յաւիտեան
խոտորեալ ՚ի չարէ, և արա՛ զքարի, և
բնակեացիս յաւիտեանս յաւիտե-
նից ՚ի նմա:

Տր՝ սիրէ զերաւունս, և ոչ ընդ վայր
հարկանէ զսբս իւր. այլ յաւիտեան
սպահէ զնս:

Անօրէնք հալածեացին ՚ի միասին, և
զաւակք ամբարշտաց սատակեացին:
Այլ արդարք ժառանգեացեն՝ զեր-
կիր. և բնակեացին յաւիտեանս յա-
ւիտենից ՚ի նմա:

Բերան արդարոյ խորհի զինաստուի.
և լեզու նր խօսեացի զերաւունս:

Օրէնք այ իւրոյ են ՚ի սրտի իւրում.
և մի՛ գայթակղեացին գնացք նր:

Հայի մեղաւոր լի արդար, և խնդրէ
սպանանել զնա. այլ ի՞նչ ոչ Թողու
զնա ՚ի ձեռս նր, և ոչ դատաստարոհ
զնա՝ յորժամ դատէ զնա:

Համբեր լին՝ և սպահեա՛ զճանապար-
հս նր. և բարձր արացէ զքեզ ՚ի
ժառանգել զերկիր, և զսատակումն

Մեղաւորաց տեսչեւ:

Տե՛սի զամբարիշտոն՝ վերացե՛լ, և բարձ
րացեալ ո՞ղ զմայրսն լիբանանու:

Անցի և ահա ոչ էր • խնդրեցի՝ և
ոչ գտաւ տեղի նրա:

Պահեա՛ զամբծութի՛ , և տէ՛ս զուղղութի՛ն . զի գո՛ն մնացու՛ածք առն խաղաղարարի՛ :

Անօրէնք հալածեացին 'ի միասին, և
զաւակք ամբարշտաց կորիցեն:

Փրկուի արդարոց ՚ի Խնէ է. վերսկա
ցու է նց ՚ի ժամանակս ներդուէ:

Օգնեացէ նոյ տէր և փրկեացէ զնս.
 ապրեցուացէ ՚ի մեղաւորաց՝ և կե-
 ցուացէ զնս, զի յուսացան ՚ի նա:

Ո՛չ գոյ բժշկուե՛լ մարմնոյ իմոյ յերե-
սաց բարկութե քոյ :

Ո՛չ է խաղաղութի՛ն ոսկերաց իմոյ ,
յերեսաց մեղաց իմոյ :

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան
զգլուս իմ , սո՛յ բեռն ծանր ծանրա-
ցան 'ի վ՛ր իմ :

Նեխեցան և փտեցան վե՛րք իմ , յե-
րեսաց անզգամութե իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ , զօրհանադաղ տրտում գնայի ,
ղի անձն իմ լի եղև չարչարանօք , և
ո՛չ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ :
Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ , մոնչէի առ հեծութե սրտի
իմոյ ,

Տ՛ր առաջի քո է սո՛մ ցանկութի իմ , և
հեծութի իմ 'ի քէն ո՛չ ծածկեցաւ :

Սիրա իմ խռովեցաւ յիս , և եթող
ղիս զօրութի իմ , լոյս աչաց իմոյ , և
այս ո՛չ եղև ընդիս :

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ ա-
ռաջի իմ մերձեցան և կացին , և մեր
ձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն :

Բռնողատէին զիս և խնդրէին զանձն
իմ , ոչք խորհէին չար 'ի վ՛ր իմ , խոր-

հէցան զանօրէնութիւն, և զնենգութիւն
զօրհանապաղ խորհէցան:

Այլ ես ողջ խուլ զի ոչ լսէ, որպէս
համբ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես ողջ մարդ, որ ոչ լսէ, և ոչ
գոն խօսք ի բերան նր:

Ես ի քեզ անոր յուսացայ, և դու լուր
ցես ինձ անոր անձ իմ:

Ասացի՝ Թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս
Թշնամիք իմ, ի սասանիլ ոտից իմոց՝
ի վր իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ, և
ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ:

Զանօրէնութիւն իմ պատմեցից, և հո
գացայց վասն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ Թշնամիք իմ կենդանի են,
և զօրացեալք են քան զիս, և բա
զուովք էին, ոյք ատէին զիս ի տարա
պարտուց:

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ, չարախօսէին զինէն, զի
ես երթայի զհետ արդարութե:

Մի՛ Թողուր զիս անոր անձ իմ, և մի՛ ի
բացեայ առնիր յինէն, հայեաց յօգ
նեւ ինձ անոր վրկուէ իմոյ:

Ի Կապարած • յԵրեմիակայ օրհնութ •

Սաղմոս դաւիթ : ԼԸ

Լսացի՝ թէ պահեցից զճանապարհ
հըս իմ • զի մի՛ մեղայց լեզուն
իմով :

Եդի պահապան բերանոյ իմոյ՝ Դ
հակառակիլ մեղաւորին առաջի իմ :
Լուռ եղէ և խոնարհեցայ • լռեցի Դ
բարութի • և ցաւք իմ նորոգեցան
յիս :

Ջեռաւ սիրտ իմ Դ փորի իմում • և
Դ խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :
Խօսեցայ լեզունս իմով և ասացի •
ցոյց ինձ Դ որ զկատարած իմ , և ըղ
թիւ աւուրց իմոց քանի՞օն է , զի գի
տացից թէ որչափ ինչ պակասեալ է
յինէն :

Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ • և
կար զօրութ իմոյ ող ոչինչ է առաջի
իմ • սակայն ամենեւին ընդունայն է
ամ մարդ մսեղի :

Ապաքէն որպէս Դ պատկերի շրջե
մարդ , սակայն Դ զուր խռովի , դան
ձէ և ոչ գիտէ՝ ում ժողովէ :

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութի իմ , թէ

ոչ դու Թոր, Կամ Կար զօրութե իմոյ՝
թէ ոչ ՚ի քէն:

Յառեհայն անօրէնութե իմմէ փրկե
ցեր զիս, և նախատինս անզգամաց
արարեր զիս:

Լուռ եղէ, և ոչ բացի զբերան իմ,
զի դու արարեր:

՚Ի բաց արա յինկն զտանջանս իմ,
զի ՚ի զօրութե ձեռին քո ես սլակա
սեցայ:

Աշտամբութե վս մեղաց խրատեցեր
զմարդ, մաշեցեր ոմ սարդի ոստայն
զանձն նր, սակայն ընդունայն է ամ
մարդ:

Լուր Թոր աղօթից իմոյ, ունկն դիք
խնդրոճաց իմոյ, արտաստեաց
իմոյ մի՛ լուր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նըժ
դեհ և անցաւոր ոմ ամ հարբ իմ:

Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց, մինչ
չե երթեալ իցեմ, և այլ ոչ ես
գտունիցիմ:

ի հարարած • Սաղիոս Դաւիթ : ԼԹ

Նամբերելով համբերի տն , և
նայեցաւ առ իս • և լուաւ աղօ-
թից խնայ :

Եհան զիս ի գբոյ տառապանաց , ի
կաւոյ և ի տղմոյ :

Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս
իմ • և ուղղեաց զգնացս իմ :

Էարկ ի բերան իմ օրհնութի նոր •
զօրհնութի տն նայ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն • և յու
սասցին ի տր • երանեալ է այր՝ որոյ
անուն տեառն յոյս է նի :

Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութի • և ոչ ի
մոլութի սուտ :

Բազում արարեր դու տր ամ իմ զլս
քանչեւ իս քս • և խորհրդոց քոց՝ ոչ
դք է որ նմանիցի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազումք ե-
ղեն քան զթիւն • ընդ զոհս և ի պա-
տարագս ոչ հաճեցար • լսելիս հաս-
տատեցեր ինձ • զողջակեզս և զլսան
մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Տայնժամ ստացի թէ ահաւասիկ
դամ

գամ ես , 'ի գլուխս գրոյ գրեալ է
վասն իմ :

Առնել զկամս քո ամ իմ կամեցայ , և
զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո
յեկեղեցիս մեծս , ահա զընթուռնս
իմ ոչ արգելից 'ի քէն :

ՏՐ դու գիտացեր , զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճըշ
մարտութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո :
Ասացի և ոչ թագուցի զողորմութիւնս
քո , և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովըր
դէնէ մեծէ :

Այլ դու ԹՐ մի' հեռի առներ զգը
թութիւնս քո յինէն , զի ողորմութի
քո , և զճշմարտութիւնս քո յամ ժամ ըն
կալցի զիս :

Շուրջեղէն զինև չարք՝ որոյ ոչ գոյր
թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ ,
և ես ոչ կարացի տեսանիւ :

Բազում եղէն քան զհեր գլխոյ ի
մոյ , և սիրա իմ եթող զիս :

Կամեայ ԹՐ փրկել զիս , և ԹՐ յօգ
նել ինձ նայեաց :

Ամաչեացէն և յամօթ լիցին , ոյք
խնդրէին զանձն իմ բառնալ զսա ,

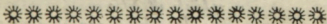
դարձցին յետս և ամաչեացեն՝
ոյք խորհէին ինձ չար:

Արեւսցեն զամօթ առ ժամայն՝ վազվա
զակի, ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամբն, ոյք խնդրեն զքեզ մոր:

Ասացեն յամ ժամ, մեծ է մօ՛ծ, և
ոյք սիրեն զփրկուիս քո:

Ես աղքատ և տնանկ եմ, մօ՛ծ խոր-
հեա՛ զիս. օգնական և սլաշտսլան իմ
ես, դու մօ՛ծ իմ մի՛ յամենար:



՚ի խաբարած. Սաղմոս Դաւիթ: Խ

Լրանի որ խորհի զաղքատն և
զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ
զնա մոր:

Տ՛ր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանե
լի առնէ զնա ՚ի զ՛ր երկրի. և ոչ մատ
նէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տ՛ր օգնական է նմա՛ի մահիճս ցաւոց
իւրոց. զամ անկողինս նր՛ դարձու-
ցանէ ՚ի հիւանդութե՛ նր՛:

Ես ասացի ի՞նչ որ ողորմեաց ինձ, բժշկ
կեաց զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:
Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար, երբ
իցէ զի մեռցի, և կորիցէ անուէն ն՞ր:
Մտանէր տեսանել զնանրուի, խօս
սէր ՚ի սրտի իւրում, և ժողովէր զա
նօրէնուծի յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր,
զինէն շշնշէին ամ Թշնամիք իմ:
Խորհեցան չար ՚ի վ՛ժ իմ, բան անօ
րէնուէ եդին ՚ի վ՛ժ իմ:

Մի՛ Թէ որ ննջիցէ, և այլ ո՞չ ևս յա
ւելցի յառնել, քանզի և այլն խա
ղաղուէ իմոյ, յոր և եսն յուսացայ:
Որ սւտէր զհաց իմ, յաճախեաց առ
նել ինձ խաբէուծի:

Այլ դու ի՞նչ որ ողորմեաց ինձ, և կանգ
նեաց զիս, և ես հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայ Թէ հաճեցար ք իս, զի
մի՛ ուրախ եղիցին յիս Թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբժուծե իմում ընկա
լար, և հաստատեցեր զիս առաջի քո
յաւիտեան:

Օրհնեալ ի՞նչ ամ իսէլի յաւիտեանս
յաւիտենից, եղիցի եղիցի:

’ի ֆրմծ , իմաստաւէ որդւոցն ֆորխայ :
Սողոմոն գրաւի : ԽԱ

Արմօ փափագի եղջերու յաղբերս
Նուրց , այնմօ փափագի անձն իմ
առ քեզ ւծ :

Ճարաւի է անձն իմ առ քեզ ւծ ,
հզօր և կենդանի . երբ եկից երևե
ցայց երեսացդ նոյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
’ի տոճէ և ’ի գիշերի . և այն զի ասեին
ցիս զօրհանապաղ՝ թէ սուր է ւծ քո :
Զայս որպէս յիշէի , տառապէր յիս
անձն իմ . քաջալերէի , զի մօից ընդ
յարկաւ սքանչելեաց տանն նոյ :

’ի ձայն ցնծուէ խոստովանուէ , և ’ի
ձայն բարեկենդանութե :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտումես անձն իմ ,
կամ ընդէ՞ր խռովես զիս . յուսն առ
ւծ , խոստովանեա՛ նմա՛՝ փրկիչ երե
սաց իմոց ւծ է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վն այսօ
րիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանա
նու , ’ի հերմօնէ լեռնէ փոքոճէ :

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ , ’ի

Ճայն սահանաց քոց:

Ամենայն զբօսանք քո , և ակիք քո
անցին 'ի վր իմ:

'ի տունէ պատուիրեաց տօր զողորմու
թի իւր , 'ի գիշերի զօրհնութի նոր , և
աղօթք իմ առ ան վր կենաց իմոց:

Ասացի այ՝ ընդունօղ իմ ես , ընդէ՞ր
մերժեցեր զիս , ընդէ՞ր տրտում գը
նամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

'ի փշրիլ ոսկերաց իմոյ նախատեցին
զիս թշնամիք իմ , յասել ցիս զօրհա
նապաղ , թէ ուր է ան քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ ,
կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս , յուսն
առ ան , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ
երեսաց իմոյ ան է:

Սաղմոս Գաւլէ: ԽԲ.

Դ՛նտ արա ինձ ան , և իրաւ արա
ինձ 'ի դատատոտանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է ան , 'ի մարդոյ մեղա
ւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:

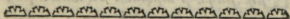
Դու ան հզօրիչ իմ ես , ընդէ՞ր մո
ռացար զիս , ընդէ՞ր տրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեալ տր զլոյս քո և զճշմարտու
թիւն քո. զի առաջնորդեացեն ինձ,
և հանցեն զիս ՚ի լեառն օբ և ՚ի հարկս
քո:

Մտից առաջի սեղանոյ ար առ ան
որ ուրախ առնէ զմանկուի իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւն ան
ան իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս. յուսա՞ առ
ան, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երե
սաց իմոց ան է:



՚ի հապարած, իմաստաւէ որդեացն հորեայ:

Սաղմոս Դաւիթ: ԽԳ

ԼՃ՝ ականջօք մերովք լուաք,
զոր հալքն մեր պատմեցին
մեզ:

Զգործն՝ զոր գործեցեր յաւուրս
նոցա յաւուրսն առաջինս:

Զեռն քո իսլեաց զհեթանոսս. և զնա
անկեցեր. չարչարեցեր զժողովուրդս
քո, և հաներ զնա:

Ջի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգե-
ցին զերկիր. և ոչ բազումի նոցա փըր
կեաց զնս:

Այլ աջ քո՝ և բազում քո՝ և լոյս
երեսաց քոց. զի հաճեցար դու ի նս:
Դու ինքն ես թագաւոր իմ և ան-
իմ, որ հրամայեցեր զփրկութիւնսն
յակոբայ:

Ք և զթշնամիս մեր հարցուք. և ան-
սնամբ քով արհամարհեսցուք զյա-
րուցեալսն ՚ի վն մեր:

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ,
և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս:

Այլ դու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնա-
մեաց մերոց. և զատելիս մեր յամօթ
արարեր:

Աստուծով պարծեսցուք զօրհանա-
պազ. և անոճան նր խոստովանեղի-
ցուք յաւիտեան:

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարգեցեր
զմեզ. և ոչ ելեր ան ընդ զօրս մեր:
Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնա-
միս մեր. և ատելիք մեր յափշտակե-
ցին զմեզ:

Ետուր զմեզ ոպ զոչխար ՚ի զենումն.
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ:

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ, և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ:

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեց մերոյ, ծաղր և այսին կատականաց այնոցիկ, որք շուրջ էին զմեօք:

Արարեր զմեզ յանկս հեթանոսաց, ի շարժել զգլուխս ժողովորդոց:

Չօր ամ նախատինք իմ առաջի իմ էն, և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զես:

Ի ճայնէ նախատորդին և չարախօսի, յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի:

Այս ամ էկն ի վերայ մեր, և մեք զքեզ ոչ մոռացաք, և ոչ ստեցաք ուխտի քում, և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք:

Դարձուցեր զշաւիղս մեր ի ճանապարհաց քոց, խոնարհ արարեր ըզմեզ ի տեղի չարչարանաց, և ծածկեցին զմեզ ստոճերք մահու:

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն այ մերոյ, կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր առ ամս օտարս:

Սակայն ան խնդրէ զայս, զի նա քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց:

Վս̃ քո մեռանիմք զօրհանապաղ, հա-
 մարեցաք ոմ զոխար ՚ի զենուամն:
 Զարթիր ընդէ՞ր ննջես ԹՐ, արի՛
 և մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ:
 Զմէ՞ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի
 մէնջ, մոռանաս զաղքատուի և զնե-
 ղուԹիս մեր:
 Խոնարհ եղեն մինչև ՚ի հող անձմիք
 մեր, և յերկիր կցեցան մէջք մեր:
 Արի՛ ԹՐ օգնեա՛ մեզ, և փրկեա՛ ըզ
 մեզ վասն անո՛ւան քո:

'Ի հապարժ • շառանդելոց ժամանակաց,
 որդւոյն իորիայ իմաստուէ • սաղմոս օրհ-
 նուԼԷ Վն սիրելւոյն: ԽԴԻ

Բ շնեացե սիրտ իմ զպատգամս քո
 բարի, և ասացից զգործս իմ
 Թագաւորի:

Լեզու իմ որպէս գրիչ արագագիւր
 դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան
 զամ որդւոց մարդկան:

Սփռեցան շնորհք ՚ի շթանց քոց,
 վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ամ
 յաւիտեան:

Աժ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայել

չութեանն և գեղոյ քոյ :

Լարեան ուղղեան և Թագաւորեան՝ վս
ճշմարտուն հեղուն և արդարուն , և
առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս
աջ քո :

Նետք քո սրեալ են հզօր , և ժողո
վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին , 'ի
սիրտս Թշնամեաց Թագաւորի :

Աթոռ քո ան յաւիտեանս յաւի
տենից , դաւազանն ուղղուն՝ դաւա
զանն արքայութե քո :

Սիրեցեր զարդարութի , և ատեցեր
զանօրէնութիւն :

Վասն այսորիկ էօծ զքեզ ան ան քո
լուղով ուրախուն , առաւել քան զն
կերս քո :

Զմուռս և ստաշինն և կասկաց 'ի ըզ
գեստէ քումմէ , 'ի տաճարաց փշոս
կրէից , ուստի ուրախ արարին զքեզ
դստերք Թագաւորաց 'ի պատիւ :

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝ 'ի
հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ
և պաճուճեալ :

Լուր դուստր և տէս՝ խոնարհեցո՛
ղունին քո , մոռան զժողովուրդ քո ,
և զսուն հօր քո , զի ցանկացաւ Թա
գա

գաւոր գեղոյ քո:

Սա ինքն է իմ քո՝ երկիրպագցես սը
մա, և դուստր ծուրայ երկիրպագցե
սմա, և պօրագօք զերեսս սորա պաշ
տեսցեն մեծամեծք ՚ի ժողովորդոց:

Ամենայն փառք դստեր Թագաւորի
ի ներքոյ, ՚ի վերջաւորս ոսկեհունօ
զարդարեալ և պաճուճեալ:

Տարցին Թագաւորի կուսանք զհեա
նը, և զընկերս նր տարցին նմա:

Ածցին ցնծութիւն և ուրախութիւն, և
տարցին ՚ի տաճար Թագաւորի, և
փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք
քո:

Ապցուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամ
երկիր, և յիշեսցի անուն քո ընդ ա
մենայն ազգս ազգաց:

Ասն ոյսորիկ ժողովուրդք խոստո
ւան եղիցին առ քեզ յաւիտեան, և
յաւիտեանս յաւիտենից:

Ի նործ, որդւոցն նորիս, ՚ի վերայ Գալա
նիայ: Սաղմոս գաւի: ԽԵ

Լ. Ը մեր ապաւեն և զօրութիւն, օգ
նական ՚ի վերայ նեղութեանց:

սրբ գովին զմեզ յոյժ:

Վասն այսորիկ ոչ երկիցոք մեք 'ի
խռովել երկրի, 'ի փոփոխել լերանց
'ի սիրտս ծովու:

Դուէցին և խռովեցան ջուրք նոցա.
խռովեցան լերնիք 'ի զօրուէ նր:

Գնացք գետոց ուրախ առնեն ըզ
քաղաքն նոյ. և նք արար զճարկս
իւր բարձրեալն:

Աճ 'ի մէջ նոցա, և նոքա մի' սասա
նեացին. օգնեացէ նոցա ամ' 'ի վա
ղորդենէ մինչև 'ի վաղորդեան:

Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհե
ցան թագաւորուիք. ետ զձայն իւր
բարձրեալն. և խռովեցաւ երկիր:

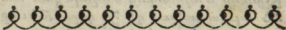
Տէր զօրուէց ընդ մեզ. ընդունելի
է մեր ամ յակոբայ:

Եկայք և տեսէք զգործս նոյ, որ ա
րար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ
երկրի:

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչև
'ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշոնց,
զզէնս խորտակեաց, և զասպարս ոյ
րեաց հրով:

Կանխեցէք և ծաներո՛ւք, զի ես եմ
ամ. բարձր եղէց 'ի հեթանոսս, և

բարձրացայց ՚ի վերայ երկրի :
Տէր զօրութեց ընդ մեզ . ընդունելե
է մեր ան յակոբայ :



Ի հապարած . Վո՞րդո՞ւնցն հորիսայ :
Սաղմոս Դաւիթ : ԽԶ

Օւսիս հարեք ամհեթանոսք,
աղաղակեցէք առ անձի ձայն
ցնծութե :

Տէր բարձրեալ և ահարկու, թաղա-
ւոր մեծ ՚ի վերայ ամ երկրի :
Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ .
և զհեթանոսս ՚ի ներքոյ ոտից մերոց :
Ընորեաց զմեզ իւր ՚ի ժառանգուի .
զգեղեցկութիւն յակոբայ՝ զոր և
սիրեաց :

Համբարձաւ ան օրհնութե . և ան
մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք այ մերում, սաղմոս
ասացէք թաղաւորին մերում, սաղ-
մոս ասացէք :

Թաղաւոր մեծ ՚ի վր ամ երկրի ան
է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութե :

Թագաւորեաց ան ՚ի վր ճեթանո-
սաց , ան նստաւ յաթոռ սրբութե-
իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
ան արքաճանու , զի այ զօրութիւնք
յերկրէ յոյժ համբարձան :

Սաղմոս օրհնութիւն որդւոցն իորխայ :
ԽԵ

Սէծ է ան , և օրհնեալ է յոյժ ՚ի
քաղաք այ մերոյ , ՚ի լեառն սբ
նորա :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութե ան
երկիր , լերինք սիօնի , կողմանք հիւ-
սիսոյ՝ ՚ի քաղաք Թագաւորին մեծի :

Աճ ՚ի ասճարի իւրում յայտնի . ՚ի
ժամանակի ոպ օգնական լինէր նց :

Ահաւասիկ Թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան , և անկցին ՚ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմա-
ցան . խռովեցան սասանեցան , և դո-

ղումն կալան զնս :

Անդ երկունք որպ ՚ի ծննդեան . և
հողմն սաստիկ փշոեացէ զնաւս ՚ի

Թարսիս :

Որպէս լուռք, սոյնպէս և տեսաք. ՚ի
քաղաք մօն զօրուէց՝ ՚ի քաղաք մօ
մերոյ :

Այ՛ հիմունս էարկ նմա յաւիտեան .
ընկալաք մօ զողորմութիւն քո ՚ի մէջ
ժողովրդեան քոյ :

Ըստ անուն քում մօ, սոյնպէս և
օրհնութիւն քո ընդ մօմ տիեզերս . և
արդարութեւ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . և ցըն
ծասցեն դստերք յուդայ, վն իրա
ւանց քոյ մօ :

Շրջեցարո՛ւք զսիօնիւ, պաշարեցէ՛ք
զնա . և պատեցէ՛ք զաշտարակս նր :
Դի՛ք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ զօրու
թեց նորա . բաժանեցէ՛ք զամուրս
նորա, զի պատմէլ կարասջիք յազգ
յայլ :

Սա է մօ, մօ մեր յաւիտեանս յա
ւիտենից . և սա հովուէսցէ զմեզ
մինչև յաւիտեան :



Լուսարձեք զայս ամաղդք, ունկն
դիր լեւուք ամքն, ոյք բնակել
էք յաշխարհի :

Ճնուողք երկրի և որդիք մարդկան,
ի միասին մեծամեծք և տնանկք :

Բերան իմ խօսեսցի զիմառտութի,
և խորհուրդ սրտի իմոյ զհանճար :
Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն
իմ . բացից առակաւ զբերան իմ, և
խօսեսցայց զառակս ի սկզբանէ :

Ընդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուք
չարի . զի անօրէնութիք գնացից իմոյ
շուրջ եղեն զինի :

Յուսացեալք ի զօրութի իւրեանց,
ի բազմութիւն մեծութե իւրեանց
պարծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ, և ոչ փրկէ մարդ,
և ոչ տայ այ զփրկանս իւր . և ոչ
զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :

Վաստակեալ յաւիտեան, և կեցցես
մինչ իսպառ . և ոչ տեսցես զապակո
նութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ խնաստուհիք
մեռանիցին , 'ի միասին անդգամք և
անմիտք կորիցեն . և թողցեն օտա-
րաց՝ զմեծութի իւրեանց :

Գերեզմանք նց՝ տունք նց եղիցին
յաւիտեան , և յարկք նոցա ազգէ
մինչև յազգ . և կարդասցին անունք
նոցա 'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի սլատուի էր՝ և ոչ խնա-
ցաւ , հաւասարեցաւ անասնոց ան-
բանից՝ և նմանեցաւ նոցա :

Այս ճանապարհ է գայթակղութե
նց նոցին . յետ այսորիկ բերանօք
իւրեանց հաճեսցին :

Ող խաշն 'ի դժոխս մատնեսցին , և
մահ հովուեսցէ զնոսա . և տիրեսցեն
նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :

Օգնուիք նց մաշեսցին 'ի դժոխս ,
և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն՝ ԾԺ փրկեսցէ զանձն
իմ 'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ
ընդունին զիս :

Մի՛ երկնչիւր՝ յորժամ մեծանաց
մարդ , և յորժամ բազում լինին
փառք տան նորա :

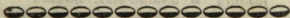
Զի ոչ թէ 'ի մեռանիլն իւրում առ-
ցե

ցէ ընդ իւր զամբ և ոչ թէ իջցեն
փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլանձն նորա ՚ի կեանս իւրում
օրհնեացի և խոստովան եղիցի քեզ
յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Մայէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց
մինչև յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

Մարդ ՚ի պատուի էր և ոչ իմա
ցաւ, հաւասարեցաւ անասնոց ան
բանից և նմանեցաւ նոցա :



Սաղմոս Դաւիթ : ԽԹ

Աճ աստուծոց փր խօսեցաւ և
կոչեաց զերկիր՝ յարևելից
մինչև ՚ի մուտս արևու :

՚ի սիօնէ մեծ վայելչութի փրկութե
գեղոյ նորա :

Աճ մեր յայտնապէս եկեսցէ և ամ
մեր մի դադարեացէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի և
շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Առչեսցէ զերկինս ՚ի վերուստ և զեր
կիր , ՚ի դատել զժողովուրդ իւր ,
ժողովել առ ինքն զմբս իւր և ոյք

Է

դնեն զպատարագս ուխտից ՚ի վ^ժ
սեղանոյ նորա :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութի
նորա , զի ան դատաւոր է :

Լուր ժողովուրդ իմ , և խօսեցայց
ընդ քեզ . և խորայել՝ քեզ վկայե-
ցից . զի ան ան քո ես եմ :

Ո՛չ թէ վ^ժ պատարագաց քոց կշտամ
բեմ զքեզ . զի ողջակէզք քո առաջի
իմ են յամ ժամ :

Ո՛չ ընդունիմ ՚ի տանէ քումն զոճա
րակս . և ո՛չ ՚ի հօտից քոց նոխազս :
Իմ է ամենայն գաղան անուտուի , երե-
ւերանց և ամ անասուն :

Գիտեմ ես զամ թռչունս երկնից .
գեղեցկութի վայրի ընդ իս է :

Թէ քաղցեայց , քեզ ինչ ո՛չ ասա-
ցից . զի իմ է աշխարհ լոբի իւրով :

Ո՛չ ուտեմ ես զմիս զոճարակաց քոց .
և ո՛չ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :

Մատո՛ւ այ պատարագ օրհնութե .
կատարեա՛ւ բարձրելոյն զուխտս քո :

Կարդասցես առ իս յաւուր նեղու-
թե քո , ես փրկեցից զքեզ՝ և դու

փառաւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ ան . իսկ
Ը 113 դու

դու ընդէ՞ր բնաւ սխառմեա զարդա-
լուծի իմ, կամ առնուա զուխտ իմ
ի բերան քո:

Ձի դու ատեցեր զխրատ իմ, մեր-
ժեցեր, և յետս ընկեցեր զամբանս
բերանոյ իմոյ:

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր
ընդ նոսա, և ընդ շունս դնէիր ըշ-
բաժին քո:

Բերան քո յաճախէր զչարուծի, և
լեզու քո նիւծէր զնենգուծի:

Նստեալ՝ զեղբօրէ քումմէ չարախօ
սէիր, և ի վր որդւոյ մօր քո դնէիր
զգայթակղուծիւն:

Չայս ամարարեր, և լռեցի քեզ,
կարծեցեր անօրէնդ ի մոտի քում,
թէ և ես քեզ նմանիցեմ:

Արդ յանդիմանեցից և կացուցից
զայս ամառաջի քո, իմացարո՞ւք ա-
մենեքեան՝ որոց մոռացել իցէ զամծ:
Գուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ո՛չ
դք իցէ՝ որ փրկիցէ:

Պատարագ օրհնութե փառաւոր ա-
րասցէ զիս, և անդ է ճանապարհ,
ուր ցուցից նմա զփրկութիւն ոյ:

ի հապարած • Սաղմոս դառնի • 'ի թմա-
նայի իբրեւ էին տա նա նախնի մարգարէ-
յոր թամ մոկեալ էր նա տա բերստի էն : Տ

Ողորմեան ինձ ան ըստ մեծի ողոր-
մութե քում • լը բազում գթութե
քում քաւեան զանօրէնութիւն իմ :
Առաւել լուան զիս յանօրէնութե իմ
մէ • և 'ի մեղաց իմոց օք արա զիս :
Զանօրէնութիւն իմ ես ինձէն գիտեմ •
և մեղք իմ առաջի իմ են յամ թամ :
Քեզ միայն մեղաց օր • և չար առաջի
քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո •
և յաղթօղ 'ի դատել գաս :

Անօրէնութեամբ յղացաւ • և 'ի մեղա-
ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու տէր զճշմարտութի սիրեցեր •
զանցայտս և զծածկեալս իմաստութե
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեան յիս մշտիաւ • և օք եղէց •
լուան • և քան զձիւն սպիտակ եղէց •
Լսելի' արա ինձ օր զցնծութի և զու-
րախութի • և ցնծաացեն ոսկերք իմ
տառապեալք :

Դարձն զերեսս քո ՚ի Թղայ իմոց . և
զամանօրէնութիս իմ քաւեան յինէն :
Սիրտ սբ հաստատեան յիս ան , և հո-
գի ուղիղ նորոգեան ՚ի փորի իմում :
Մի՛ ընկենուր զիս իմր յերեսաց քոց ,
և զհոգի քո սբ ժի՛ հաներ յինէն :
Տո՛ւր ինձ ցնծութի՛ փրկութե՛ քոյ .
և հոգւով պետութե՛ քո հաստատեան
զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանախս քո ,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :
Փրկեան զիս յարենէ ան ան փրկուե՛
իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու
թեան քում :

Տո՛ւ եթէ զշրթունս իմ բանաս , բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիս քո :
Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մա-
տուցանէսք , բայց դու լո՛ւ ողջակէզս
իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնարհ , զսիրտ
սբ և զհոգի խոնարհ՝ ան ոչ արհա-
մարհէ :

Բարի՛ տրա իմր կամօք քովք սիօնի ,
և շինեսցին պարիսպքն եղէ՛մի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութե՛ , յորժամ ուխ-
տից

տից պատարագս հանցեն, 'ի սեղան
քո զոճարակս :

'ի խաբարս իմաստաւ, Սաղմոս դաւիթ .
'ի թաժմանի շի եմք գովէի եդովայ ե
պարմեաց սառնաշալ : [ի տհառութի գա
տիլ է 'ի դռնն տգիտելիս] : **ՃԱ**

Օ 'ի պարծի 'ի չարութե հզօր՝
զանօրէնութի . զօրհանապազ
զանիրաւութի խորհեցաւ 'ի լեզուի
իւրում :

Որպէս զածելի սուր՝ սրեաց զնեն
դութի : սիրեաց զչարութիւն քան
զբարութի . զանօրէնութի քան զխօսս
արդարութե :

Սիրեաց նա զամխօսս կործանման,
և զլեզուս նենգաւորս :

Վասն այսորիկ ամ կործանեացէ զնա
խտառ . խլեացէ և հանցէ զնա յար
կաց իւրոց , և զարմատս նր յերկ
րէն կենդանեաց :

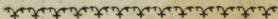
Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնո
վաւ ծրծաղեցին , և ասասցեն :

Այս այր է , որ ոչ արար զամ իւր
օգնական . այլ յուսացաւ սա 'ի բա
ղում

դու՛մ մեծութի՛ն իւր , և զօրացաւ ՚ի
նանրութեան իւրում :

Այլ ես որպէս ձիթենի պտղալից
ի տան փայ , յուսացայ յողորմութի
փայ յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յա
ւիտենից :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յաւիտ
եան , զի արարեր , և համբերից ան
ոճան քում , զի քաղցր ես առաջն
սրբոց քոց :



Ի հորած . Վասն Ժողովելու .

Իմաստութի գրաւի : ԾԲ

Ա

սաց անդգամն ՚ի սրտի իւրում
թէ՛ ոչ գոյ ամ , ապականեցան
և պղծեցան յանօրէնութեան
իւրեանց , և ոչ դք է որ առնէ ըզ
քաղցրութիւն :

Աճ յերկնից նայեցաւ յամ՝ որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իցէ դք իմաս
տուն՝ որ խնդրիցէ քամ :

Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին ,
և անպիտանացան :

Ո՛չ դք է որ առնէ զբարի , և չէ՛ դք
մին

մինչև 'ի մի :

Որպէս զճանիցեն ամենեքեան , յի
գործեն զանօրէնութի

Ոյք ուտելն զժողովուրդ իմ որպէս
կերակուր հացի . և առ անձ ոչ կար
դացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
երկիւղ . զի անցրեացէ զոսկերս
մարդահաճոյից :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի ան
անարդեաց զնոսա :

Ո՛րացէ 'ի սիօնէ զփրկութի իսրայէլ
լի , 'ի դարձուցանել ան զգերութի
ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացէ յա
կոբ , և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

'ի կորած . Սաղմոս գաւաթի . յորժամ զի
ժաղիչն տաղին յստառաց , լիէ տհառախի
լուսնոցեալ նորի տաճիչ գաւաթի :

ԾԳ

Եւ յանուն քում կեցո՞ զիս , և 'ի
զօրութե քում իրաւ արա ինձ :

Ան լուր աղօթից իմոյ , ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վր իմ . և հզօրք
իւրեղ

խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարե
ցան զքեզ ան առաջի իւրեանց :

Ահա ան օգնական իմ, և իմ ընդու
նօղհոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն ի Թշնամիսն
իմ, ճշմարտութե քով սատակեալ զնս :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ, և խոստովան եղէց
անուան քում իմ, զի բարի է :

Տամ նեղութի իմիւն փրկեցեր զիս, և
ի Թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Ի Խորած. Սաղմոս գաւթի : ԾԴ

Ունկն դիր ան աղօթից իմոց, և մի
անտես առնէր զխնդրուածս իմ :

Նայեալ առ իս և լուր ինձ, զի տըրտ
մեցայ ես ի ձանձրանալ իմում, և
խռովեցայ :

Ի ձայնէ Թշնամւոյն և ի նեղել մեղա
ւորին, խոտորեցան յիս անիրաւու
թիւք. բարկութի ոխս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ
մահու անկաւ ի վերայ իմ :

Ահ և դողումն եկն ի վերայ իմ, և
ծածկեաց զիս խաւար :

Ասացի՛ տայր որ ինձ զթևս ուն զա-
ղաւնւոյ • զի թռչէի՛ վերանայի , և
հեռացեալ դադարէի յանապատի :
Ակն ունէի նոյ որ փրկէր զես 'ի
կարճմտութենէ , 'ի զայրանալոյ , և 'ի
մրրկեալ նեղսրտութենէ :

Ընկլն՝ Թոր՝ և բաժանեա՛ զլեզուս նոց •
զի տեսի զանօրէնութի , և զհակա-
ռակութիւն 'ի քաղաքի :

'ի տո՛ւէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նո՛ր անօրէնութիք • չարիք
և մեղք են 'ի մէջ նոցա • և ոչ պակա-
սեաց 'ի հրապարակաց նոց վաշխ և
նենգութիւն :

Ջի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր ,
համբերէի արդեօք • կամ ատեւոյն
մեծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագ-
չէի արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջ
նորդ իմ , և ծանօթ իմ :

Ապաքէն՝ 'ի նոյն քաղցրացուցեր
ինձ և քեզ կերակուր • զի գնայաք
միաբանութեամբ 'ի տան նոյ :

Եկեսցէ մահ 'ի վո՛ր նոց , և կենդան-
ւոյն իջցեն 'ի դժոխս • զի չարութի է
'ի բնակութե նոցա՝ և 'ի մէջ նոցա :

Ես առ անձ կարդացի , և նա լռեալ
ինձ յերեկոյս՝ ՚ի վաղորդայն՝ և ՚ի
հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լռիցէ ձայնի
իմում . փրկեսցէ՝ խաղաղութիւն զանձն
իմ ՚ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք
հասին ՚ի վերայ իմ :

Լռիցէ անձ և խոնարհ արասցէ զնա ,
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :
Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ , և ոչ
երկեան յոյ :

Չգեաց զձեռն իւր ՚ի հատուցանել
նոցա . և նոքա սղծեցին զօրէնս նր :
Բաժանեցան ՚ի սրտմտուէ երեսաց
նորա . և եհաս ՚ի սիրտս նոցա :

Վակուղ էին բանք նց քան զձէծ ,
և ինքեանք որպէս սլաք :

Ընկեալ ՚ի տօր զհոգս քո և նա կե-
րակրէ զքեզ , և ոչ տայ յաւիտեան
սասանութիւն արդարոյ :

Դու անձ իջուսցես զնոսա ՚ի գուբ
ասականութե , արք արիւնհազեղք
և նենգաւորք մի՛ հասարակեսցեն
զաւուրս իւրեանց . այլ ես ՚ի քեզ
տօր յուսացայ :

Օրհնութիւն ինքնաւոր իմաստաւոր
Գործիք : Բ. Օրհն. Է. Բ.

Օ
Ի հոգւոյ բորբոքեցաւ ի բար
կուծեանէ իմանէ. այրեացէ և
իջցէ մինչ ի դժոխս
ներքինս :

Սերկցէ զերկիր և զամբոյսս երկրի
նոցա. վառեցին հրով, և բորբոքեա
ցին հիմունք լերանց նոցա :

Սուտեցից զչարսս ամ ի վերայ նոց.
և նետիւք իմովք սպառեցից զնոց :
Մաշեալք և հլծեալք ի սովոյ,
զազանաբեկ զէշ անկեալ ամենայն
Թռչնոց երկնից :

Լարս արանց բժշկուծէ արձակեցից
ի վերայ նոցա՝ զզազանս անապա
տի. որք այսր և անդր քարշեցեն
զնոց ընդ երկիր :

Արտաքուստ մանկակտորս արաս
ցէ զնոց սուր, և ի ներքուստ շտեմա
րանաց նոց անտի արհաւիրք ահնց :
Չերիտասարդս նոց կուսանօք հան
դերձ, և զողոյս հաստատելովք

ծերովք հանդերձ :

Ասացի թէ ցրեցից զնա, և դադարեցուցից զսիշատակս նոցա յազգաց :
Թէ ոչ վասն բարկուէ սրտմտութե թշնամւոյն . զի մի՛ երկայնակեացք եղիցին, և մի՛ բարձրասցին հպարտացեալ թշնամիքն , և ասասցեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ մեր հզօր . և ոչ փր ան արար զայս ամ :
Ձի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նոքա , և ոչ գոյ ՚ի նոսա իմաստութի , և ոչ խորհեցան ՚ի միտ առնուլ զայս ամենայն . և արդ ընկալցին զամօթ յանձննս իւրեանց :

Չարմանք մի մեծ այս են . զիմրդ մի զհազարս հալածեացէ , կամ երկուք զբիւրս շարժեացեն :

Թէ ոչ փն փյ մատնեալ էր զնոսա , և տոճեալ իցէ զնոսա ՚ի ձեռն թըշնամեաց նոցա :

Ձի ոչ են դիք նց ուր զան մեր . այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք :

Յայգւոյն սողունաց էր որթ նոցա , և տունկ նոցա ՚ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութե . և ողկոյղ նոցա ՚ի դառնութե լեղւոյ :

Սրտմտութիւն բարկութե՛ն վիշապաց
դինի նոցա , սրտմտութի իժից ան-
հնարին առանց բժշկութեան :

Ո՛չ այս ամ՝ ժողովեալ է առ իս , և
կնքեալ սրահի ՚ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հա-
տուցից նոցա , ՚ի ժամանակի յո-
րում հարցի զքարի ոտն նոցա :

Մերձ է օր կորստեան նոց , հասեալ
է պատրաստութե՛ն Թոր ՚ի վերայ նոցա :
Դատէ տէր զժողովուրդ իւր , և ՚ի
ծառայս իւր միսկութարի :

Ջիւտեա զնոսա լքեալս լուծեալս ,
և մատնեալս ՚ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր , ո՛ւր են դիքն ձեր՝
յորս յուսացեալ էիք դուք ՚ի նոսա ,
զորոց զճարպս ստանդիցն ուտէիք ,
և ըմպէիք զգինի զոհիցն :

Արդ յարիցեն օգնեացեն և եղի-
ցին ձեզ թիկունք :

Նորին Մովսէսի :

() աներո՛ւք և տեսէ՛ք զի ես եմ ,
և ո՛չ գոյ այլ ամբ բաց յինէն :

Ես սպանանեմ և ես կեցուցանեմ ,
հարկանեմ և ես բժշկեմ , և ո՛չ ոք

իցէ որ հանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց իմոց :
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ .
երդունայ աջով իւրով, և ասացի թէ
կենդանի եմ ես յաւիտեան :

Սրեցից որոյ փայլակն զսուսեր իմ .
և ՚ի խնդիր վրիժուց արձակեցի զ
զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց
իմոց . և ատելեաց իմոց հատուցից
զհատուցումն նոցա նոցին :

Արբեցուցից զնեռս իմ յարենէ
նոյ . և սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ
վերաւորելոց . գերելոց գլխոց իշխա
նաց՝ թշնամեաց նոցա :

Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ . և
երկիրսպագցեն նմա ամ որդիք նոյ :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ
ժողովրդեան նորա . և զօրացուսցեն
զնա ամ հրեշտակք նոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան
որդւոց նորա . և հատուցումն թշնա
մեաց նոցա՝ հատուցաւ նոցա :

Հատուցումն ատելեաց նոցա հատու
ցաւ նոցա . և սրբեացէ ամր զերկիր
ժողովրդեան իւրոց :

Փառք հօր և որ :

Դու ես Կոր մեր՝ դու ես քն փրկիչ
մեր, զքեզ օրհնեն անձնիք մեր:
Մարդասէր Կոր՝ վն սրբուհւոյ անա
րատի մօր քոյ և կուսի, և վն խաչի
քոյ սլատոճականի, ընկալ զաղաչանոս
մեր՝ և կեցո՛ զմեզ:

Քարոզ և ուղօլէ՛ք Մի՛ նախանձիր, և
խոստովան իմոնսոցն:

Սն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճա
նապարհս խաղաղութե, զԿոր
աղաչեսցուք: Տ՛ր ողորմեա՛:
Վասն ցրելոյ ՚ի մէջ զնամ խորհուրդս
չարին, զԿոր աղաչեսցուք:
Վասն սրարդեւելոյ մեզ առողջ խոր
հուրդս՝ և առաքինի վարս, զԿոր՝
Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր անոյն իւր, զԿոր աղա՛:
Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք:
զԿոր աղաչես՝:

Վն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճրջ
մարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քն նըն
ջեցին, զԿոր աղա՛:

Եւ ևս՝ միաբան, վս՝ ճշմարիտ և սք՝ :
 Զանձինս՝ : Ողորմեաց՝ :

Ա զօլէ ։

Տ Երկնի և երկրի արարիչ ամա-
 րարածոց երևելեաց և աներևու-
 թից , առ քեզ կարդամք յամ ժամ,
 զի ընդ ամ տեղիս է տէրութիւն քո,
 և արքայութի քո ամենեցուն տիրէ :
 Շնորհեա՛ մեզ երկիւղիւ՛ ՚ի սլաշտօն
 քո կանխել հանապազ : Սիրել զքեզ
 ՚ի բոլոր սրտէ . և ՚ի բովանդակ մտաց,
 և յամ զօրութե մերմէ սլահել զսլատոճի
 րանս քո . հմբառնալ առ քեզ զձեռս
 մեր ՚ի սրբութի առանց բարկութե և
 երկմտութե , և գտանել ՚ի քէն զշնորհս
 և զողորմութի և զառաքինասէր գոր-
 ծոցն յաջողութի : Վս՝ զի դու ես տր
 կենաց և ամ ողորմութեց . և քեզ վայել
 է փառք իշխանութի և պատիւ .
 այժմ և միշտ և յաւի՛ :

Խաղաղութիւն մեհեցոսն :

Աստուծոյ երկերգեացոս ։

Ք ում ամենազօր և յաղթող տե-
 րութիւն՝ կրկնի ամ ծունր յերկր
 Զ
 128
 պա

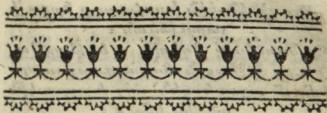
պագուի. և փառաւորի յամենեցունց
 Թագաւորուի քո : Նայեա՛ յերկր-
 պագուիս մեր , և ուսո՛ մեղառնել
 զարդարուի ճշմարտուէ : Վասն զի
 դու ես ան խաղաղուէ , որ բարձեր
 զԹշնամուի ՚ի միջոյ՝ և արարեր զխա-
 ղաղուի յերկինս և յերկրի . հեռա-
 ւորաց և մերձաւորաց աւետարանե-
 ցեր զնոր սրբակս քոյին բարեացդ :
 Որում և զմեղ մեծի շնորհացդ արժա-
 նաւորս արասցես՝ դասելով ընդ
 ճշմարիտ երկրպագուս քո , ան մեր՝
 և թոր , և փրկիչ յս քս : Որ ես օրհ-
 նեալ ընդ հօր և ընդ անբ հոգւոյդ .
 այժմ և միշտ և յաւի" :

Մողկեանք :

Յերդ օրհնուէ և ՚ի ձայն սաղմո-
 սաց , անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զանբ հոգիդ . այժմ
 և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Օրհնեալ թոր մեր յս քս . ամէն .
 հայր մեր որ յերկինս" :





'ի հարմօ . Վն ժողովրդեանն , որք 'ի սբյն
 հեռացել էին . 'ի ժամանակի շի հաշան շնո
 արշաղակին 'ի 4ել . Յարձանագիր .
 Սաղմոս 'Իսաակի . ԾԵ



ՄԱՐԿԱՆ ԻՆՁ

ամ , զի կոխեաց զիս մարդ .
 զօրհանապաղ պատերազմունք
 նեղեցին զիս :

Արևելեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա
 պաղ . բազումք էին՝ ոյք մարտնչէին
 ընդ իս 'ի բարձանց :

'Ի տունէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր
 յուսացայ . ամ զովեցից զբանս իմ .
 յամ յուսացայ և ոչ երկեայց , զի՞
 արասցէ ինձ մարդ :

Զօրհանապաղ զբանս իմ անարգե
 ցին ,

ցին • զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի
չարութեան :

Պանդուխտք եղեցին , և թաքթա-
քուրք շրջեացին • նոքա դարչապարի
իմում սպասեցեն՝ ուր և սպասէին
անձին իմում :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեցես զնս •
բարկութեամբ զժողովուրդս հնա-
զանդեցուցես :

Աճ՝ զկեանս իմ սպառնցից քեզ •
եղից զարաասուս իմ առաջի քո՝ ուր
խոստացար դու ինձ :

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւր-
եանց՝ յաւուր յորում կարդացից
առ քեզ :

Ահա ծանեայ զի անձ իմ ես դու • զան-
օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զոր գովեցից
'ի խօսս իմ • յանձ յուսացայ և ոչ եր-
կեայց , զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ուխտք իմ • զոր տաց քեզ
օրհնութեամբ անձ անձ իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահոճանէ ,
զաչս իմ յարտասոճաց , և զոտս իմ 'ի
գայթակղութի • հաճոյ եղէց առաջի
տեառն յերկրին կենդանեաց :

ի հապարած թի՛ տարախներ • դառնի յարհա
նադիր • ՚ի Ժամանակի՝ զի Ժողովուրդն լի
Գողգեթէր հա յերեսաց սառսաղմ • յայրի
մնդ : Ծ. Զ

Ողորմեա ինձ անձ • ողորմեա ինձ ,
զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :
Ի հովանի թևոց քոց յուսացայց ,
մինչև անցցէ անօրէնութիւն :

Աղաղակեցի առ անձ բարձրեալ , առ
անձ բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից՝ և կեցոյց զես •
եդ ՚ի նախատինս՝ որք կոխէին զես :

Առաքեաց անձ զողորմութի և զճշ-
մարտութի իւր • և փրկեաց զանձն
իմ ՚ի միջոց դազանաց , զի ննջէի ես
խռովեալ :

Որդւոյ մարդկան ատամունք իւր-
եանց զէն և նետք են , և լեզուք նց
ոպ զսուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ , և
յամ երկրի են փառք քո :

Որողայթ սրաբաստեցին ոտից ի-
մոց • խոնարհ արարին զանձն իմ •
փորեցին առաջի իմ խորխորատ , և

անկան ինքեանք 'ի նոյն :
Պատրաստ է սիրտ իմ ան , պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս
ասել քեզ փառօք իմովք :

Չարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմո
սիւք և օրհնութիւն , և ես զարթեայց
առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
տէր , և սաղմոս ասացից քեզ
յաղինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմուի
քո , մինչև յամպս ճմարտութիւնքո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս ան , և
յամ երկրի են փառք քո :

'ի քորած 'ի' ապականէր , յարճանագիր ,
Սաղմոս դաւիթի ԾԷ

Թ է արդարև զարդարուի խօսե-
լիք , և ուղիղս դատելիք որդիք
մարդկան :

Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում
զանօրէնուի գործէք յերկրի , զանի
րաւութի ձեռք ձեր նկութեն :

Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ , խաբե-
ցան յարգանդէ , և խօսեցան զուռ :

Սրտմտութի նոցա ըստ նմանութե
օձի • որպէս իժի և քարբի • զի
խցեալ է զականջս իւր :

Զի մի՛ լռիցէ նա զձայն թուլչի ճար
տարի • և մի՛ առցէ զդէղ ՚ի դէղա
տոճէ իմաստնոյ :

Աճ փշրեսցէ զառամունս նոցա ՚ի
բերանս իւրեանց • և զժանիս առ իւ
ծուց խորտակեաց իոր :

Անարգ եղիցին նոքա որպէ՛ ջուր՝ զի
հեղանի • ՚ի լարեւ աղեղան նր՝ տկա
րասցին որպէս մոմ՝ զի հալի • և
սոխտեսցին :

Անկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարե •
մինչև ՚ի միտ առեալ էր զփուշս իւ
րեանց • որպէս դժնիկ բարկութե՛
կենդանւոյն կիզցէ զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ
տեսցէ զհատուցումն • և զձեռս իւր
լռասցէ յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ՝ Թէ արդարեւ գու
ցէ պտուղ արդարոյ • և է՛ ան որ դա
տէ զնոսա յերկրի :





'ի ֆորած մի' տպագրութիւն . յարձանագրութիւն .
 Ստաւրոգրութիւն . 'ի Ժամանակի , շէ տա-
 ցեալ տառաւոր 'ի պաշտօնէն զստաւոր նորմ' 'ի
 տպագրութիւն զնոյն : ԾԸ

Փրկեան զիս 'ի Թշնամեաց իմաց
 ամ . յայնցանէ այք յարուցեալ
 են 'ի վեր իմ , ապրեցո՞ զիս :
 Փրկեան զիս յայնցանէ , այք գործեն
 զանօրէնութի . յարանց արիւնհաճե-
 լաց ապրեցո՞ զիս :
 Որտաւ զանձն իմ կամեցան . և հասին
 'ի վերայ իմ հզօրք :
 Ո՛չ մեղք իմ և ո՛չ յայնցանք , առանց
 մեղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ :
 Զարթիր ընդ առաջ իմ , և տես դու
 ար զօրութեց ամ իսրայէլի :
 Նայեալց և այց արա ամ հեթանո-
 սաց . մի' ողորմիր ամենեցուն , այք
 գործեն զանօրէնութի :
 Դարձցին ընդ երեկոյս , սովեացին
 ուր շունք , և շքեացին զքաղաքաւ :
 Նոքա զօղանջեացեն բերանօք իւր-
 եանց .

եանց • և սուր է 'ի շրթունս նոցա :
Իսկ արդ' որ լուսաւ զայս • զի դու
տը ծիծաղեսցիս զնորքօք , և արհա-
մարհեսցես զամ' հեթանոսս :

Չզօրուի իմ առ քեզ սլահեցից , զի
ամ օգնական իմ ես :

Աճ իմ , ողորմութի նր' կանխեսցէ
առ իս • և ամ իմ ցուցցէ ինձ 'ի
թշնամիս իմ :

Մի' սպանաներ զնս • զի մի' մոռաս
ցին զժողովուրդ քո :

Յրոճեա՛ զնոսա զօրութեամբ քով ,
և ընկճեա՛ զնոսա • զի դու ես սլաշո-
սկան իմ տը :

Մեղք բերանոյ նոցա՛ և բանք շըր-
թանց նոցա , ընկլցին նորա յամբար
տաւանութեան իւրեանց :

Յանէծս և 'ի ստուիս մատնեսցին , 'ի
կատարածի բարկուէ սպառեսցին և
մի' գտցին :

Գիտասցեն' զի ամ տիրէ յակոբայ ,
և ամ ծագաց երկրի :

Դարձցին ընդ երեկոյս • սովեսցին
ոմ' շունք , և շըջեսցին զքաղաքաւ :
Նորա սփռեսցին յուտել • ապա թէ
ոչ յադեսցին , տրանջեսցեն :

Ես օրհնեցից զօրհնութիւն տին • և
ցնծացայց առաւօտուց յողորմութե
քում :

Ձի եղեր իմ պաշտպան՝ և տուն ա
ղաւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ՝
օգնական իմ :

Քեզ սողմոս ասացից՝ ամ աղաւէն
իմ, ամ ողորմութե իմոյ :

Սաղմոս Գաւլի՝ յարջահագիր : ԾԹ

Մի մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ •
բարկացար, և գթասցիս ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր, և խռովեցու
ցեր զսա • բժշկեա՛ զհարուճածս սո
րա՝ զի սասանեցաւ :

Տուցեր ժողովրդէն քում խստուի •
և ետուր լոմպել մեղ գինի յխմարուէ :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո • կեցո՛
ւաջով քո, և լուր մեզ :

Այ՛ խօսեցաւ ի սրբուէ իւրմէ • ցնծա
ցայց՝ բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւ
քէմ, և զհովիտսն յարկաց չափեցից :
Իմ է գաղայադ, և իմ է մանասէ •
եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ Թագաւոր իմ, մովաբ աւա-
զան յուսոյ իմոյ :

Յեդուլմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և
ինձ այլազգիք հնազանդք եղեն :

Ո՞ր տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր,
կամ ո՞վ առաջնորդեացէ ինձ մինչև
ցեղօմ :

Եթէ ոչ դու ամ, որ մերժեցեր զմեզ,
և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր :

Տո՛ւր մեզ օգնութի 'ի նեղութե, զի
ընդունայն է փրկութի մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութիւն,
և նա արհամարհեացէ զայնոսիկ՝ ոչք
նեղեն զմեզ :

'Ի Էպպայած • Սաղմոս դաւիթ : Կ

Ո՛ւր ամ աղօթից իմոյ, և նայեա՛
մք յաղօթս իմ :

'Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ,
մինչ 'ի վաստակիլ սրտի իմոյ :

'Ի վիմի բարձր արարեր զիս, ա-
ռաջնորդեցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս՝
և աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց
Թշնամւոյն :

Բնակեցայ ես 'ի յարկս քո յաւիտն •
և

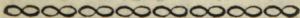
և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թւոց
քոց :

Դու ան , լուար աղօթից իմոց , ե-
տուր ժառանգութիւն , ոյք երկնչին
յանուանէ քուսմէ :

Աւուրս յաւուրս յաւելեր թաղա-
ւորի ամաց նորա , աւուրս յաղգաց
մինչև յաղգս :

Այց և մնայ յաւիտեան առաջի այ
ողորմութիւն և ճշմարտութի , ոյք
խնդրեն ՚ի նմանէ :

Այսպէս սաղմոս ասացից անուան
քում յաւիտեանս յաւիտենից . և
տաց քեզ զաղօթս իմ
օրըստօրէ :



՚ի հապարած . ՚ի վերայ եդիկնովայ .

Սաղմոս Դաւթի : ԱՄ

Բայց միայն այ հնազանդ լեր
անձն իմ , զի ՚ի նմանէ է ինձ
փրկութիւն :

Նա է ան իմ և փրկիչ իմ , ապաւեն
իմ , զի մի՛ սատանեցայց առաւել :

Մինչև յերբ յառնէք ՚ի վճ մաք-
դոյ՝ սպանանել ամենեքեան . ոմ յոր-
մոյ թիւրեւոյ՝ և ՚ի ցանկոյ մերժեւոյ :
Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան
մերժել յինչն . և ընթացան ՚ի ծա-
րաւս իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին , և սըր-
տիւք անիծանէին :

Բայց սակայն նոյ հնազանդ լեր
անձն իմ , զի ՚ի նմանէ է ինձ համ-
բերութիւն :

Նա է անձ իմ և փրկիչ իմ , ապաւնն
իմ . զի մի՛ սասանեցայց :

Յայ է զօրութիւն իմ և փառք իմ .
անձ օգնուէ իմոյ , յոյս իմ առ անձ է :

Յուսացարո՞ւք ՚ի նա ամ ժողովք
ժողովրդոց . տիռեցէ՛ք աւաջի նորա
զսիրտս ձեր , զի անձ օգնական է
մեր յաւիտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ-
կան . սուտ են որդիք մարդկան , ՚ի
կշիռս իւրեանց մեղանչեն , և ին-
քեանք յունայնուէ ՚ի միտսին :

Մի՛ յուսայք յանիրաւուի , յափրջ
ռակութե մի՛ ցանկայք . և մեծութի
թէ առուել գայցէ , մի՛ յօժարեսցին

սիրտք ձեր :

Միանգամ խօսեցաւ ան, և երկուս
զայս լռեալք :

Յայ է զօրուի, և քո տը ողորմուի .
և դու հատուցանես իւրաքանչիւր
ըստ գործոց նոցա :

Սաղմոս Գաւթի : ԿԲ

Եւ ան իմ, ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ
հոգի իմ, քանի որպառիկ ևս և մարմին
իմ :

Որպէս երկիր անապատ և անջուր
ուր ոչ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս ՚ի սէր երևեցայց քեզ, տե-
սանել ինձ զզօրուի, քո և զփառքո-
վասն զի լաւ է ինձ ողորմութի քո
քան զկեանս իմ . և շրթունք իմ
զովեսցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից ըզ
ձեռս իմ :

Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութե-
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ :

Չի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ քեզ:

Չի եղեր իմ օգնականն, 'ի հովանի
թևոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկա-
լաւ աջքո. և նոքա 'ի նանիւր խնդրե-
ցին զանձն իմ:

Մայեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեացին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
աղուխուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի նոր. գովես-
ցին ամենեքեան յոք երդնուն նո-
վաւ. խցցին բերանք այնոցիկ՝ յոք
խօսին զանիրաւութիւն:

'ի Խաթարած. Սաղոս Կառնի: ԿԳ

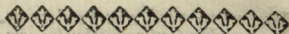
Լուր ան աղօթից իմոց յաղալել
ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամ
ւոյն փրկեալ զանձն իմ:

Տածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չա-
րաց. 'ի բազմութենէ՝ յոք գործեն
զանօրէնութիւն:

Ոչք սրեցին որոյս սուսեր զլեզուս
իւրեանց. լարեցին զաղեղունս իւր-

Եանց յիրս դառնութեան :
 Ձգեւ ՚ի գաղտնիս այնոցիկ՝ յք ու-
 ղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձգես
 ցեն ՚ի նմ, և մի՛ երկիցեն :
 Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
 զբանս չարութեան . խորհեցան թա-
 քուցանել ինձ որոգայթ . և սասցին
 ոչ տեսանէ զայս Թոր :
 Քննեցին զանօրէնութիւնս, պատրաս-
 տեցան ՚ի քննել զքննութիւն :
 Մատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի
 իւրոյ, և բարձր եղիցի Թոր :
 Նեոք տղայոց եղեն վերք նոցա .
 տկարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա, և
 խռովեցան ամենեքեան յք հայելն
 րնդ նոսա :
 Երկեաւ ամենայն մարդ՝ ՚ի պատմել
 զգործս Թոր . և զարարածս նորա ՚ի
 միտ առին :
 Ուրախ եղիցի արդար ՚ի Թոր, և յու-
 սասցի ՚ի նա . նովաւ գովեսցին ամե-
 նեքեան, յք ուղիղ են սրտիւք :





ի հործ • Սաղմոս Դաւալի: Երգ երեմիայի
 և եղէնէլէ և ժողովրդեանն՝ յորժամ ՚ի
 ոչոնդիսոսաւիէն համէին էլանէլ:

Ք

ԿԴ

եղ վայելէ օրհնութիւն ամ ՚ի
 սիօն • և քեզ տապին աղօթք
 յերուսաղէմ:

Հօւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամ
 մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ՚ի վերայ
 ձեր • և զամբարշտութիւնս մեր դու
 քաւեսցես:

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար •
 և բնակեսցին ՚ի դաւիթս քո:

Լցցուք մէք ՚ի բարութե տան քո • փռ
 է տաճար քո՝ սքանչելի արդարութե:

Հօւր մեզ ամ փրկիչ մեր, յոյս ամ
 ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծովհեռի:

Ո՛րպառաստե զլէրինս զօրութիւ
 րով • և զգեցեալ է զզօրութիւն:

Ո՛ր խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու •
 և զձայն ալեաց նր ցածուցանէ:

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն
 բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց:

Ժ

145

ՅԵԼ

Յեւս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զք-
ոճարճասցին . հայեցար յերկիր՝ ար-
բեցուցեր զնա , և բազում արարեր
դիւծութիւն նորա :

Գեան նոյ լի՝ եղև ջուրք , պատրաստ
արարեր զկերակուր նորա , զի այս-
պէս է պատրաստութիւն :

Չակօս նր արբեցուցեր , և բազում
արարեր զարմախս նորա ,

Ի ցօղել նորա՝ զոճարթ եղեցի բոյս
նորա . օրհնեսցի պսակ տարւոյ ,
քաղցրութեան քո ,

Դաշոք քո լցցին սարարտութք .
սարարտասցին գեղեցկութիւնք
անապատի :

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին , և
զգեցցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցորեն ,
աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն .

Ի խաւարած . Սաղմոս Գաւթի : ԿԵ

Լ զաղակեցէք առ անձ անձ երկիր ,
սաղմոս ասացէք անուճան նորա ,
և տո՛ւք զփառս օրհնուէ նր :

Ասացէք նոյ՝ ուր զի ահեղ են գործք
146 քո .

քո ի բազում զօրութե քսւմ տակցլմ
քեզ թշնամիք քո :

Ամենայն երկիր՝ երկիրպագցենք քեզ,
և սաղմոս ասասցենք քեզ, սաղմոս
ասասցենք անուշան քում :

Եկայք և տեսէք զգործս նոյ, ունի զե
ահեղ են խորհրդով քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

Ո՛րդարձոյց զծովն ի ցամաք, և ընդ
գետս անցին օռանասւրբ :

Անդ ուրախ եղիցուք մէք ի նա, որ
տիրէ զօրութե իւրով յաւիտենից :

Աչք նորա ի հեծանոսս հային, ոյք
դառնացուցին զնա, մի՛ բարձրացին
յանձինս իւրեանց :

Օրհնեցէք հեծանոսք զած մեր,
լինի՛ արարէք զձայն օրհնութե նոյ :

Այն որ ետ զանձն իմ ի կեանս, և
ոչ ետ դողութիւն օտից իմոց :

Փորձեցեր զմեզ նա և քննեցեր, ունի
և քննի արծաթ :

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ, եղեր զնե
շութի ի թիկունս մեր, և անցուցեր
զմարդիկ ի վերայ գլխոց մերոց :

Անցաք մէք ընդ հուր և ընդ ջուր, և
հաներ զմեզ ի հանգիստ :

Մտից 'ի տուն քո պատարագօք •
տաց քեզ զուստ իմ, զոր խոստացան
քեզ շրթունք իմ, զոր բերան իմ
խօսեցաւ 'ի նեղութեան :

Ձողձակեզս ուղղալիցս մատուցից
քեզ խոյովք և խնկովք • և քեզ մա-
տուցից զոճարակս և նոխազս :

Եկե՛յք լուճարո՛ւք ինձ՝ և պատմեցից
ձեզ ամենեքեան՝ յոք երկնչիք յայ,
զոր ինչարար անձին իմոյ :

Առ նա բերանով իմով կարդացի • և
բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով :

Ձմեղո թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում,
մի թէ լսէ՞ր ինձ ամբ :

Վճ այսորիկ լուճաւ ինձ ամ, և նայե-
ցաւ 'ի ձայն խնդրոճածաց իմոյ :

Օրհնեալ է ամ՝ որ ոչ 'ի բացեայ ա-
րար զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութի
իւր յինէն :

Ի հաղործ • ընդ օրհնութիւն • Սաղմոս
երգոց : ԿԶ

Ը ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ •
երեւցն՝ զերեսս քո 'ի մեզ՝ և
ողորմեա՛ մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազնես ամ զփրկութիւնս քո:

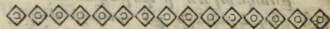
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ:

Ուրախ եղիցին և ցնծացեն ազնիք,
զի դու դատես զժողովուրդս ուղիւ
թեամբ, և ազգաց երկրի դու առաջ
նորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ, դո՛հասցին զքէն ժողովուրդք ամ:

Երկիր ևս զպտուղ իւր, և օրհնեաց
զմեղ ամ ամ մեր:

Աճ մեր օրհնեացէ զմեզ, և ՚ի նմանէ
Երկիցեն ամ ծագք երկրի:



Ի հոգարած. Մաշտոս Դաւթի
կէ

Յարիցէ ամ, և ցրուեացին ամ
թշնամիք նր, փախիցեն ատե
լիք նր. յերեսաց նր:

Ուր պահասի ծուխ՝ պահասեացին,
ուր հալի մոմ՝ առաջի հրոյ, այնպէս

Կորիցեն մեղաւորք յերեսացայ :
Արդարք ուրախ եղեցին՝ և ցնծաց-
ցեն առաջի նորա , և զոճարձասցին
յուրախութե իւրեանց :

Օրհնեցէք զմծ մեր՝ և սաղմոս ա-
սացէք անոճան նր . ճամապարհ արա-
րէք այնմիկ՝ որ նստի լէ արեւմուտս .
և իոր է անուն նորա :

Յնծասցեն առաջի նորա , և խոովես-
ցին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց՝ և դատաւոր այ-
րեաց , մծ ՚ի տեղւոջ սրբութեան
իւրոյ :

Աճ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
տան , և հանէ զկապեալս քաջութե
իւրով . սոյնպէս և զդառնացօղս՝ որք
բնակեալ են ՚ի գերեզմանս :

Աճ ընդ ելանէլն քո առաջի ժողո-
վորդեան քո , ընդ անցանէլն քո ընդ
անապատ , երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցօղեցին յերեսաց
այ ՚ի սինայէ՝ առաջի այ իսրայէլի :

Անձրե կամաց պատրաստեցեր մծ
ժառանգութե քում . թէպէտ և հիւտն
դացաւ , սակայն դու հաստատեցեր
զնա . և գաղանք քո բնակեցին ՚ի
նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութիւնք քով
աղքատի անձ , իոր տացէ զբան՝ յը
աւետարանեն զօրութիւնք բազմաւ :
Թագաւոր զօրութեանց սիրելւոյ ,
գեղեցկութիւնն տան քո բաժանեալ
յաւարի , Թէպէտ՝ և ննջեսջիք ի
մէջ վիճակաց :

Թեք աղաւնոյ արծաթապատ , և
Թիկնամէջ նորա ի գոյնն ոսկւոյ :
՚Ի գումարել երկնաւորինն զթիւորո
՚ի վերայ նր՝ ձիւնասցին ի սաղմոն :
Լեառն անձ լեառն պարարտ , լեառն
մածեալ՝ լեառն պարարտ , և զի՞նչ
կարծէք լերինք հոգարտացեալք :
Լեառն՝ ընդ որ հաճեցաւ ան բնա
կիւ ի նմա , քանզի և իոր իսկ բնա
կեսցի ի նմա իսպառ :

Առք ան բիւրապատիկք՝ հաղաթ
ուղղիչք , և իոր ի նս՝ ի սինէ սըր
բութեան իւրոյ :

Եւ ի բարձունս՝ և գերեաց զգերու
թիւն , էտռ աւար՝ բաշխեաց պար
գես՝ և ետ որդւոց մարդկան , քան
զի Թերահաւատից ևս բնակեալ
եղիցին ի նմա :

Տի՛ր ան օրհնեալ՝ օրհնեալ իոր զօր
հա

Հանապաղ , առաջնորդեսցէ մեզ ան
փրկիչ մեր :

Ա՛ճ մեր՝ ան կենարար , և՛ի տնէ են
եւք մահու :

Բայց սակայն՝ ան փշրեսցէ զգլուխս
Թշնամեաց մերոց , և զհերն կարճնո
վին , ոյք գնան յանօրէնութեան
իւրեանց :

Ասաց տօր՝ ի խորոց անդնդոց դար
ճուցից , և՛ի միջոյ ժանեաց՝ զայն ի
դուրս կորզեցից :

Ո՞ւր Թացցի ոտն քո յարեան , և լե
զուք շանց քոյ յարենէ Թշնամեաց
քոյ :

Երևեցան գնացք քո ան , գնացք ան
Թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Սանխեցին իշխանք հանել զօրհնու
թի , ի մէջ գուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զան , և զտօր
յաղբերացն իսրայէլի :

Անդ բենիամին ի տղայուէ զարմա
նալի , իշխանք յուդայ առաջնորդք
նորա՝ իշխանք զաբուղօնի , և իշխանք
նեփթաղիմայ :

Հրամայեա ան զօրուք քով . զօրացո՛
ղայս , զոր հաստատեցեր ի մեզ :

Ի տաճարէ քումնէ յերուսաղէմ ,
քեզ մատուցեն թաղաւորք ըզպա-
տարագո :

Սաստեան ՚ի գազան եղեգան , ՚ի ժողո-
վս զոճարակաց՝ և ՚ի դասս երնջոց :
Խոտեցին այնոքիկ՝ յոք ընտրեալ
են արծաթով , ցրոճեան զհեթանոսս՝
ոք կամին ընդ պատերազմ :

Եկեացեն հրեշտակք յեգիպտոսէ ,
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնառ-
լիցին առ ամ :

Թաղաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք
զամ , և սաղմոս ասացէք ինն :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ , որ նրս
տի յերկինս երկնից ընդ արևելս :

Ահա տացէ զձայն իւր՝ ՚ի ձայն զօ-
րութե , և տո՛ւք զվառս աս :

Ի վերայ իսրայէլի մեծ վայելչութիւն
նորա , և զօրութիւն իննչ և յամսպ
երկնից :

Սքանչելի է ամ ՚ի վերայ Երջ իւրոց ,
ամ իսրայէլի :

Նա տացէ զօրութիւն հաստատուե-
թողովորդեան իւրոյ , օրհնեալ է ամ :

բէն զքեզ ան խորայելի :
Վասն քո համբերի նախատանաց , և
ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց , և հիւր
սրբւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս , և նա
խատինք նախատչաց քոց անկան ՚ի
վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի սրահօք զանձն իմ , և
եղէն ինձ այս նախատինք . արարի
զհանդերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ
նոցա :

Զինէն խորհելն , ոյք նստէին առ
դրունս . զիս այսն առնէին , ոյք
լմայէին զգինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր , ՚ի
Ժամանակ ընդունելի :

Աճ ՚ի բազում ողորմութե քում լիւր
ինձ , ՚ի ճշմարտութիւն փրկութե քո :

Ապրեցո՞ զիս ՚ի կաւոյ՝ զի մի՛ ընկ
լոյց , ապրեցայց ես յատելեաց իմոց ,
և ՚ի խորոց ջուրց բազմաց :

Մի՛ ընկլցին զիս պտոյտք ջուրց . և
մի՛ ընկղժեսցեն զիս անդունդք խո
րոց , և ջոհօր մի՛ կափուսցէ զբերան
իւր ՚ի վերայ իմ :

Լ'ուր ինձ Թոր, զի քաղցր է ողորմութի
թի քո, ըստ բազում գթութե քում
հայեան յիս, և մի՛ դարձուցաներ զե
րեսս քո ՚ի ծառայէ քումսէ, զի նե
ղեալ եմ ես, վաղվադակի լ'ուր ինձ:
Հայեան յանձն իմ, և փրկեան զիս, և
վ'ս թշնամեաց իմոց ապրեցո՛ւ զիս:
Զի դու գիտես զնախատինս իմ, զա
մօթ իմ, և զպատկառանս իմ:

Առաջի քո են ամ նեղիչք անձին
իմոյ, նախատանաց համբեր սիրտ
իմ, և թշուառութեան:

Ակն ունէի՝ թէ որ տրտմեացի ընդ
իս, և ոչ որ էր, և մի՛ թարիչ ինձ որ
ոչ գտաւ:

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի, և ՚ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
յորոգայթ, ՚ի հատուցումն և ՚ի գայ
թակղութիւն:

Խաւարեացին աչք նոցա, զի մի՛ տես
ցեն, և զթիկունս նոցա հանապազ
կորացո՛ւ:

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զբարկութի
թո, և սրամառթիւն բարկութե քո
հասցէ ՚ի վերայ նոցա:

Եղիցին բնակուիք նոցա աւերակ, և
ի յարկս նոց մի՛ դք իցէ՝ որ բնակիցէ:
Զի զոր դու հարեր, հալածեցին, և
ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին:

Դիւր զմեզս ի վերայ մեղաց նոցա, զի
մի՛ մոցեն յարդարութիւն քո:

Տնջեսցին նոքա ի դպրութե քումն
կենաց, և լաւարդարս քո մի՛ գրեսցին:

Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկութի
քո ամ ընկալցի զիս:

Օրհնեցից զանուն նոց իմոց օրհնութե
և բարձր արարից զնա գովութե:

Հաճոյ եղիցի նոց քան զորթ մատաղ,
որ բերէ զեղջիւրս և զկճղակս:

Տեսցեն աղքատք՝ և ուրախ եղի-
ցին, խնդրեցէք զամ, և կեցցեն ան-
ձնիք ձեր:

Զի լուաւ Թոր տնանկաց, և զկապէլս
իւր ոչ արհամարհեաց:

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր,
ծով և ամ որ զեռայ ի նո:

Աճ փրկէ զսիօն, և շինեսցին քա-
ղաքք հրէաստանի, շինեսցեն՝ բընա
կեսցին և ժառանգեսցեն ի նմա:

Չաւակ ծառայից քոց հաստատեցի
անդ, և ոյք սիրեն զանուն քո, բնա-
կեսցին ի նմա:

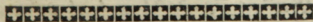
Ի Կորնթ. Սուրբոս դաւաճի առ'ի յիշատակ
Ժողովոյ շնո փն: ԿԹ:

Ը օգնեւ ինձ նայեաց . և տէր
յրնկերեւ ինձ փութաւ:

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին , ոյք
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետոս
և ամաչեացեն , ոյք խորհէին ինձ չար:
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեւք ,
ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ ա
մենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր:
Ասացեն յամ ժամ՝ մեծ է ան , ոյք
սիրեն զփրկութիւնս քո:

Ես աղքատ և տնանկ եմ անձ՝ օգնեա
լինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես դու
տր իմ՝ մի՛ յամենար:



Ի Կորնթ. Սուրբոս Դաւաճի որդաոցն յով
նագաբայ՝ յէդ առաջնոյ գերութիւն:

Հ

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչե
ցից յաւիտեան . յարդարութե
քում փրկեա և ապրեցո՛ զիս:
Խոնարհեցո՛ առ իս զուհկն քո , և
կեցո՛ զիս:

Լէր իմ անձ ապաւեն՝ և անդի ամուր
կեցուցանել զիս • զի հաստատուի իմ
և ապաւեն իմ դու ես :

Աճ իմ, փրկեա՛ զիս ՚ի ձեռաց մեղա-
ւորի , ՚ի ձեռաց անօրինի և անի-
րաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ անոր, անոր
յոյս իմ ՚ի մանկութենէ իմնի :

՚Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ •
յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւեն
իմ • և առ ՚ի քէն է օգնութիւն իմ
յամենայն ժամ :

Ող զի նշաւակ եղէ ես բազմաց • և
դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Լցցի բերան իմ դովուր, ող օրհնե-
ցից զփառս քո • զօրհանապաղ զմեծ
վայելչութիւնս քո :

Մի՛ ընկենուր զիս անոր ՚ի ժամանակս
ծերակէ • ՚ի սպակասիլ զօրուէ իմոյ մի՛
թողուր զիս :

Ասացին թշնամիք իմ ինձ • և որք
սաշարեցին զանձն իմ, խորհեցան ՚ի
միասին և ասացին :

Աճ եթող զնա , հալածեսցուք և
հասցուք նմա • զի ոչ ոք է որ փրկէ
զնա :

Աճ իմ, մի՛ հեռի առնիր յինէն, և
անձ յօգնեւ ինձ նայեաց:

Ամաչեացեն և սրահասեացին՝ ոյք չա-
քախօս կային զանձնէ իմմէ, զգեց-
ցին զամօթ և զսպտկառանս, ոյք
խնդրէին ինձ չար:

Ես յամ ժամ յուսացայց, և յաւե-
լից յօրհնութիւնս քո:

Բերան իմ պատմեացէ զարդարութիւն
քո, զօրհանապաղ զգոլութիւն քո:
Որպէս ոչ եւ խարդախութեան ինչ
դիտէի դպրութե, այլ մտից ՚ի զօրու-
թիւն ան, ար՝ յիշեցի զարդարութիւն
քո միայն:

Աճ իմ, ուսուցեր զիս ՚ի մանկութե
իմմէ, և ցարդ ևս պատմեցից զարդա-
րութիւնս քո:

Մինչև յալւորիւ և ՚ի ծերանալ, ան-
իմ մի՛ թողուր զիս:

Մինչև պատմեացի բազում քո՝ ազգի
ամենայնի որ գալոցն է:

Զզօրութիւն քո և զարդարութիւն քո
մինչև ՚ի բարձունս, զոր արարեր մե-
ծամեծս. անձ ո՞ր նմանի քեզ:

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում
և չարչարանս, դարձեալ մի՛ թարե-

ցեր զհս, և ՚ի խորոց անդնդոց երկրի
հաներ զհս:

Յաճախեցեր զզօրութիս քո, դարձար
և միխթարեցեր զհս, և ՚ի խորոց երկ-
րի միւսանդամ հաներ զհս:

Արդ՝ և ես խոստովանեղէց քեզ ՚ի
պատրաստութի սաղմոսաց՝ ճշմարիտդ
անձ, սաղմոս ասացից քեզ օրհնութե
սուրբդ իսրայէլի:

Յնծասցեն շրթունք իմ, յորժամ
սաղմոս ասիցեմ քեզ, և անձն իմ
զոր փրկեցեր:

Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ խօ-
սեսցի զարդարութիւնս քո:

՚ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և
ամաչեսցեն, ոյք խնդրէին ինձ չար:

՚ի Սողոմոն Սաղմոս Գաւթի: ՀԱ

Լ՝ ճ՝ զիրաւունս քո արքայի՝ տուր,
և զարդարութիւնս քո սրդւոյ
թագաւորի:

Դատել զժողովուրդս քո արդարու-
թե՛ և զաղքատս քո իրաւամբք:

Աւցեն լերինք զխաղաղութի ժողո-
վոյեան, և բլուրք զարդարութիւնս

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովորդեան , և կեցուցէ զորդիս տնանկաց , և խոնարհեցուցէ զամբարտաւանս :

Ասցցէ և մնասցէ Ը արևու , յառաջ քան զլուսին յազգէ մինչև յազգ :
Իջցէ ող զանձրև ի վերայ գեղման , որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Ճագէսցի յաւուրս նորա արդարութիւն , բազում խաղաղութի՝ մինչև կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ՝ նա ի ծովէ մինչև ի ծով , ի գետոց մինչև ի ծագս աշխարհի :

Առաջի նր նախ հնդիկք անկցին , և թշնամիք նորա հող կերելցեն :

Թագաւորք Թարսսի և կղզեաց՝ սլաւաբագս մատուցեն նմա , Թագաւորք արաբայ և սաբայ՝ սլաւաբագս բերցեն նմա :

Երկիրապագեն նմա նո՛ր Թագաւորք երկրի , և ամենայն օգգք ծառայեսցեն նմա :

Ջի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հրդօրի , զաղքատն և զանանկն , որոյ ոչէ իւր օգնական :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և ի տընան

նանկն • և զանձինս տնանկաց կեցաւ
ցէ • ՚ի վաշխից չարաց փրկեսցէ
զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի
նոցա • կեցցէ • և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամժամ •
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :

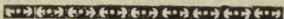
Եղիցի հաստատուի ընդ ամ երկիր •
և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան զլիբանան պտուղ
նորա • և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի մին
որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն մին օրհնեալ յաւի-
տեան • զի յառաջ քան զարեւ է ա-
նուն նորա :

՚Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի •
և ամ ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ մը ամ իսրայէլ • որ առնէ
զքանչելիս միայն • և օրհնեալ է ա-
նուն սբ փառաց նորա յաւիտեան •
լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր •
եղիցի եղիցի :



Ա զօրն և Աննայի յօրն Սմոնէշի :
 Ի Թագ . Բ :



աստատեցաւ սիրտ իմ'ի փոր,
 և բարձրացաւ եղջիւր իմ
 յամ փրկիչ իմ :

Ընդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վո
 թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի
 փրկուածեան քում :

Զի ոչ գոյ քեզ որսէս զփոր, և ոչ ար
 դար որսէս զամ մեր . և չիք քեզ բաց
 յայ մերմէ :

Մի' պարծիք և մի' խօսիք զամբարտա
 ւանս . և մի' ելցէ ընդ բերանս ձեր
 բան հպարտ մեծաբանուածեան :

Աճ գիտուածեց տէր ամ պատրաստէ
 իւրով իմաստութիւն զգիտութի յարա
 րածս իւր :

Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլա
 ցան, և տկարք վառեցան զօրութիւն :
 Յաղք և լիք հացիւն՝ նոճաղեցան, և

բաղցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ Կօթն, և բազմածինն
 նոճաղեցաւ 'ի ծննդոց :

ՏՐ ՔՈՒԼԵԿԱՆԷ , Ե ՄՐ ԿԵԿՈՒԼԵԿԱՆԷ ,
ԻՋՈՒԿԱՆԷ 'Ի ԴԺՈՒՍԱ Ե ՀԱՆԷ :

ՏԷՐ ԱԶՔԱՄԱԿՈՒԿԱՆԷ Ե ՄՐ ՄԵԾԱ-
ԿՈՒԿԱՆԷ , ԽՈՆԱՐՀ ԱՌՆԷ ՂԱՄԲԱՐՈՒՄ
ԼԱՆՍ ՄԻՆԶԼ յԵՐԿԻՐ , Ե ԲԱՐՃՐ ԱՌՆԷ
ՂՈՒԱՌԱՎԵԱԼՍ յԱՂԲԼԱԿ :

ՆՍՈՒԿԱՆԷ ՂՆՍ ԻՂԼՍԱՆՍ Ը ԻՂԼՍԱՆՍ
ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ . Ե ՂԱԹՈՒ ՓԱՌԱԿ
ԺԱՌԱՆԳԵԿՈՒԿԱՆԷ 'ՆՈԿԱ :

ՎԱՄԱՐԷ ՂՈՒՍՄԱ ՈՒՍՄԱԼՈՐԱԿ , Ե
ՕՐՀՆԵԱԿ ՂԱՄՍ ԱՐԴԱՐՈԿ :

ԶԻ ՈՂԹԷ ԻԼՐՈՎ ՂՕՐՈՒԹԷ ՂՕՐԱՆԱԿ
ՀՂՕՐ , ԱՅԼ ՄՐ ՄԿԱՐ ԱՌՆԷ ՂՀԱԿԱՌԱ-
ԿՈՐԴԱ ԻԼՐ . ՄԷՐ ՄԲ Է :

ՄԻ ԱԿԱՐԾԵՍԿԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆՆ 'Ի ԽՈՐ
ՀՈՒՐԴԱ ԻԼՐ , Ե ՄԻ՝ ԱԿԱՐԾԵՍԿԻ ՀՂՕՐՆ
'Ի ՂՕՐՈՒԹ ԻԼՐ . Ե ՄԻ՝ ԱԿԱՐԾԵՍԿԻ ՄԵԾՆ
'Ի ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ ԻԼՐՈՒՄ :

Ա յԼ ՈՐ ԱԿԱՐԾԻՆ , 'Ի ՄՐ ԱԿԱՐԾԵՍԿԻ .
'Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴԱ ԳԻՄՈՒԼԷ ՂՄՐ ՃԱՆԱԶԵԼԷ
ԱՌՆԵԼ ՂԵՐԱԼՈՒՆՍ՝ Ե ԳՈՐԾԵԼ ՂԱՐԴԱ
ՐՈՒԹԻԼՆ 'Ի ՎԵՐԱԿ ԵՐԵՍԱԿ ԵՐԿՐԻ :

ՏԷՐ ԵԼ յԵՐԿԻՆՍ Ե ՈՐՈՒՄԱԿ , Ե ԼՈՒՔՆ
ՂԱՄԹԷ ԱՌԱՆԿ ԲԱՐԲԱՌԵԼՈԿ :

ՏԱԿ ՂՕՐՈՒԹԻ ԹԱԳԱԼՈՐԱԿ ՄԵՐՈԿ , Ե
ԲԱՐՃՐ ԱՌՆԷ ՂԷՂՂԻԼՐ ՕԾԵԼՈԿ ԻԼՐՈԿ :
ՓԱՌՔ ՀՕՐ Ե ՈՐ" :

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաճ փրկ
կիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ
ի տօր տերամբ և հաւատով :

Մարդասէր տօր՝ վս սրբուհւոյ անա
րատի մօր քոյ և կուսի, և վս խաչե
քոյ սլատոճականի, ընկալ զաղաչանս
մեր՝ և կեցն զմեզ :

Քարոզ և աղօլ՝ Ողորմեա և ի նե
ղուծէ և անհաշի :

Սան գտանելոյ մեզ զչնորհս և
զողորմութի ի բարերար տնե
մերմէ, զտօր աղաչեսցուք : Տժ ողոր :
Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութե
մարդկան և յորոգայթից սատանայի,
զտօր աղաչեսցուք :

Վս ամ անձանց քրիստոնէից և տանց
հաւատացելոց, զտօր աղաչեսցուք :
Վս որք ի լերինս յայրս և ի փապարս
բնակեալ են սբ հարքն մեր, զտօր :
Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութք
կատարեն զամենայն ժամանակս կե
նաց իւրեանց, զտօր աղա :

Վասն հոգւոցն հանդուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քս
ննջեցին , զոր՝ :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ , զոր աղաչես՝ :

Ջանձինս մեր՝ և զմիմեանս տնայ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմաց մեզ տրած մեր , բոա մե՛ :

Աղօթք :

Պոհանաւք զքէն տրած մեր , որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենե
քնոյ շնորհիւ՝ ողորմուէ քո : Ջարթն
զմիաս մեր արդարութե առ քեզ տր
ած մեր , զի տեսցեն աչք մեր զփրկու
թի քո : Եկեսցէ և բնակեացի առ մեզ
ածուծի քո , և ողորմուի քո հովանի
և պահապան լիցի ՚ի վերայ սրաշտօնե
ից քոց , և զմեզ զծառայսս քո արժա
նի՝ արա ՚ի տուն և ՚ի գիշերի և յամ
ժամու միշտ խորհիլ ՚ի սէր պատուի
րանաց քոց : Եւ գոհանալով փառա
ւորել զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ ,
սցժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի
տենից , ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցոյն :
Հարածոյ երկերդագեացոյն :

Վերնաւարար զօրութիւն և աղբիւս
անմահութեան՝ դու ես քո անձ փրկիչ
մեր : Որ շնորհեցեր մեզ ի մեջ գիշերի
յառնել՝ և խոստովան լինիլ առ քեզ՝
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :
Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Կոր անձ մեր,
արա՛ զմեզ արթունս և պոտրաստս ի
ժամ առաւօտու Ընթս քո : Եւ ընդ
նոսին դռնանալով փառաւորեւ ըզ
քեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ Եւ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի
տենից • Ամէն :

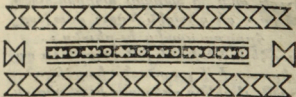
Մաշկման :

Ղոհութեան և ճշմարիտ խոստովանու
թեան անդադար փառաւորեմք ըզ
հայր և զորդի և զԵս հոգիդ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից •
Ամէն :

Օրհնեալ Կոր մեր Եւ քո • ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :







Ի համարած • Ստորին Կատարայ : 28



Բ ԲԵՒ ԶԻ ԲԱՐԻ Է

խորայելի անձ , և ոյք ուղիղ են
որտեւք :

Բայց զի իմ փոքր մի սատանեալ էլմն
ոտք • սակաւիկ մի ևս՝ գայթակղեալ
էլմն գնացք իմ :

Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս՝ ըղ
խաղաղուի մեղաւորաց որպէս տե
սանէի , զի ոչ գոյր վրէպ մահու նց :
Հաստատուն են տանջանք նոցա , Ի
վաստակս մարդկան չեն նոքա • և ը
մարդկան ոչ տանջեցին :

Վասն այսորիկ կալաւ զնա ամբարտա
ւանութի • արկին զիւրեամբք զամ
բարչաութիւն և զանիրաւութիւն
իւրեանց :

Եւցէ որմի՞ ՚ի ճարպոյ անիրաւութի՞ն
նոցա • զի գնացին նոքա ըստ խոր-

հըրդոց սրտից իւրեանց :

Խորհեցան, և խօսեցան չարութիւն, և զտ-
պիրատութի՞ն ՚ի բարձունս խորհեցան •

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, և
զլէզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ •
Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձ-
ցի այսրէն, և աւուրք իմ լի կատա-
րեալ գոցին ՚ի նոսա :

Ասացին զհարդ գիտաց նա՞ծ, կամ
գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ ՚ի
բարձրելոյն :

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է
նց, կան և ունին զմեծութի աշխարհի :

Ասացի՞ ՚ի զո՛ւր ուրեմն արդարացու-
ցի զսիրտ իմ, լուացից սրբութեամբ
զձեռս իմ, և եդէ ես խոշտանկեալ
զօրհանապաղ, և կշտամբանք իմ ընդ
առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի, թէ այսպէս պատ-
մեցից ահաւասիկ յազգ որդւոց քոց՝
որոց և ուխտեցից :

՚ի մտի եդի, թէ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ, մինչև մտից ՚ի սրբութիւն
այ, և ՚ի միտ առից զկատարած նոցա :

Սակայն վա նենդուէ նց տաբաղիւր
արասցես զնս . և կործանեացես զնս

յամբարտաւանութե իւրեանց :

Իսկ զհարդ եղեն յաւեր յանկարծա
կի , սատակեցան պակասեցան կո
րեան վասն անօրէնութե իւրեանց , և

եղեն ոոյ երազք զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղսքի քում զպատկերս նց
անարդեացես , զի հուր բորբոքեցաւ
'ի սրտի իմում , և երիկամուռք իմ

այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ և ոչ գիտա
ցի . ոոյ զանասուն համարեցայ առա
ջի քո , և ես յամ ժամ ընդ քեզ եմ :

Վալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ , 'ի խոր
հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ , և

փառօք ընկալար զիս :

Զի՞նչ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ
'ի քէն զի՞նչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Նո՛ւաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ ,
ա՛մ սրտի իմոյ , բաժին իմ ա՛մ յա

ւրտեան :

Ահաւասիկ ոյք հեռի արարին զան
ձինս իւրեանց 'ի քէն՝ կորիցեն , սա

տակեացես զամսն՝ ոյք ապստամբ

եղեն 'ի քէն :

Ինչ մերձենալ առ ան բարի է, և դը
նել առ մոր զայս իմ:
Պատմել զամ օրհնութիւնս քո, ի
դրունս դստեր սիօնի:

Իմաստունի ԼՀստֆայ: ՀԳ.

Բնդէ՞ր մերժեցեր ան իսպառ.
բարկացաւ սրտմոռի քո ի վ՛
խաշին արօտի քո:

Յիշեա՛ զժողովուրդ քո զոր ստացար
ի սկզբանէ, փրկեցեր զվիճակ ժա-
ռանդութեան քո:

Լեառն սիօն այս՝ ուր ընակեցար դու
ի սմա, համբարձ դձեռն քո ի վ՛
ամբարտաւանութե՛ նոցա իսպառ:

Որ ինչ անիրաւեցաւ Թշնամին ի սրբ
բուէ քում, պարծեցան ատելիք քո
ի մջ բարեկէնդանութե՛ իւրեանց:

Եդին զնշանս իւրեանց ի նշանս, և ին-
քեանք ոչ ծանեան զելս ի վերուստ:

Արմ յանտառի փայտատօք կոտորե-
ցին զդրունս նր, ի միասին փայտա-
տօք և մրճօք կործանեցին զնա:

Այրեցին ի հուր զսրբութի քո յերկ
րի:

րի • պղծեցին զխորան անունն քո •
Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք
նոցա 'ի միասին, եկայք լռեցուսցն •
զամ ասնա նոյ յերկրէ •

Նշանս մէք ինչ ոչ տեսաք, և ոչ ևս
դուցէ ժարդարէ, և զմեզ ինչոք ոչ
ճանաչիցէ •

Մինչև յէրբ ամ նախատէ թշնա
մին • բարկացուցանէ հակառակորդն
զանունն օք քո •

Ընդէր դարձուցանես զձեռն քո, և
զաջքո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ •
Այժմ թագաւոր մեր յառաջ քան զյա
ւիտեանս, որ արարեր զփրկութիւնն
'ի մեջ երկրի •

Դու հաստատեցեր զօրութե քով
զծով, դու խորտակեցեր զգլուխ վե
շապին 'ի վերայ ջուրց •

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին, և
եռուր զնա կերակուր զօրացն
հնդկաց •

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըզ
վտակս, դու ցամաքեցուցեր զգետս
սաստիկս •

Քո է տիւն, և քո է գիշեր • զւոյս և
զարև դու արարեր, և դու հաստա

տեցեր զաւր օազմանս երկրի • զդա-
րուն և զամառն դու ստեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին
նախատեաց զտերի • ժողովուրդ ա-
նր զգամ բարկացոյց զանուն Ծք քո :

Մի՛ մատնէր գազանաց զանձն՝ որ
խոստովան առնի առ քեզ • և զան-
ձինս տնանկաց քոց մի՛ մոռանար
խապառ •

Հայեաց յուխտ քո • զի լցան տունք
ափշէլոց յերկրի անիրաւութիւն :

Մի՛ դարձցի տնանկն ամաչեցեալ •
այլ աղքատք և տնանկք օրհնեսցեն
զանուն Ծք քո :

Արի՛ անձ • և դատեա՛ զդատաստանս
քո • յիշեա՛ զնախատինս՝ որ յանդգա-
մէն զօրհանապաղ :

Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնէից
քոց • ամբարտաւանութիւն ստեղծաց
քոց վերացի հանապաղ :



'ի նորժ • ի՛նչ արհեստներ • ընդ օրհնակին •
 Սաղմոս Եղևթ • Երգ աստուծոյն •
 նեւոյն : ՀԴԻ

Խոստովան եղիցուք առ քեզ նա՛մ,
 խոստովան եղիցուք և կարդա՛ս
 ցուք զանուն նո՛ր քո :

Պատմեցից զնա՛մ սքանչեւիս քո • յոր
 ժամ ժամ առից՝ ես ուղիղ դատե՛

ցից •
 Մաշեցաւ երկիր՝ և նա՛մ բնակիչք
 նո՛ր • ես հաստատեցի զսիւնս նո՛ր :

Ասացի անօրինաց, թէ մի՛ անօրինիք
 և մեղաւորաց, թէ մի՛ բարձրացուցա՛

նեք զեղջիւրս ձե՛ր •
 Մի՛ համբառնայք ՚ի բարձունս զեղ
 ջիւրս ձե՛ր • և մի՛ խօսիք զայ՛ անիրա՛

ւուծիւն :
 Զի ո՛չ յարեւելից՝ և ո՛չ յարեւմտից,
 և ո՛չ յանաստե՛ լեւանց • այլ նա՛մ

դատաւոր է :
 Զայս խոնարհ առնէ, և զսոյն բարձ
 րացուցանէ • բաժակ ՚ի ձեռնն նո՛ն
 գինի լի անաստե՛ արկեալ • և խոնար

Հէցուցանէ յայտմանէ յայտ:

Սակայն միւր նորա ոչ սպառեացիս
և արբցեն զնա ամ մեղաւորք երկրի:
Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս
ասացից այ յակորայ:

Ձամ եղջիւրս մեղաւորաց փշոեա-
ցես և բարձր եղեցի եղջիւր ար-
դարոյ :

Ի նորմ . ընդ օրհնութի . ի' ապախանէր .
Սաղմոս ասագայ : ՀԵ

Յայտնի է ի հրէաստանի ամ , և
յիսրայէլ մեծ է անունն նր:

Եղև ի խաղաղութե տեղի նորա , և
բնակութիւնն նորա ի սիօն :

Անդ խորտակեաց ինր զզօրութի աղե-
ղան , զգէն զսուր և զճակատամարտ :

Լուսալո՞ւ ես դու սքանչելապէս
լերանցն յաւիտենից . խռովեացին
ամենեքեան որք անմիտք են սրտիւք .
ննջեցին զքունս իւրեանց և ինչ ոչ
գտին :

Ամենայն արք ի մեծութեան ճեռաց
իւրեանց , ի սաստէ քումմէ ամ յա-

կորայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին
ի ձիս :

Դու ահաւոր ես և ո՞վ կարէ կալա-
ռաջի քո . ո՞նց երևեցար դու յերկ-
նից , յայտնի եղև բարկութի քո :
Երկիր երկեալ և սարսեցաւ լէյառ-
նէն այ ի դատաստան , ընդ ապրե-
ցուցանել զամ հեզս երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան
առնին առքեղ , և ծածկեալք իմաս-
տութի օրհնեսցեն զքեզ :

Ուխտս դիք և կատարեցէք մին այ-
մերոյ , ամենեքեան որք շուրջէք ըդ
նովալ :

Մատուցէք պատարագս ահաւո-
րին , որ քաղէ զհոգիս իշխանաց , ա-
հաւոր է նա քան զամ Թագաւորն
երկրի :

Ի հապարած . Ի գիւղիւնայ . Սաղմոս
յաւուր : 22

2 Երբիւ իմով ես առ տէր կարգա-
ցի , ձայնիւ իմով առ ամ , և նայե-
ցաւ առ իս :

Յաւուր նեղութե իմոյ զամ խնդ-
րե :

քեցի ձեռք իմովք, և ՚ի գիշերի առաջին նորա ոչ խաբեցայ :

Ո՛չ կամէր միջութարեւ անձն իմ, յիշեցի զանձ և ուրախ եղէ հոգայի՝ և նուազեալ յիս հոգի իմ :

Ժամանեցին պահուց աչք իմ, խռովեցայ և ոչ խօսեցայ, խորհեցայ զառուրսն զառաջինս, և զամսն յաւիտենից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի Եւրոտի իմուամ հոգայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ : Մի՛ թէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ զիս տէր, և ոչ ևս յաւելցի ՚ի հաճիւ և ևս :

Կամ խաղան արգելցէ՞ զողորմութիւն յինէն, կամ կատարեաց զքանիւր ազգէ մինչև յազգ :

Կամ մոռացի՞ զթալանձ իմ և ևս, կամ արգելցէ՞ զգթութիւն իւր բարկութեամբ իւրով :

Ասացի և այժմ սկսայ, այս է նորոգումն աջոյն բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս տն ՚ի սկզբանէ, յիշեցի զքանչեւիս նորա :

Խորհեցայ յամ գործս քո, և ՚ի ձեռագործս քո խորհեցայ :

Աճ 'ի սրբունէ են ճանապարհք քո.
նով է ան մեծ որպէս զան մեր. դու ես
ան, որ առնես զսքանչելիս:

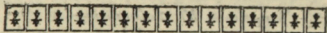
Յուցեր ժողովորդեան քում զգորու
թի քո. փրկեցեր բազկաւ քով զժո
ղովուրդս քո՝ զորդիսն յակոբայ և
յովսէփու:

Տեսին զքեզ ջուրք ան, տեսին ըզ
քեզ ջուրք՝ և երկեան, և խորք խռո
վեցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց:
Չայն ետուն ամպք, քանզի և նետք
քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո
անունի:

Երևեցան փայլատակունք քո տիեզե
րաց, խռովեցաւ և դողաց երկիր:
'ի ծովու են ճանապարհք քո, և շա
ւիղք քո 'ի ջուրս բազումս, և հետք
քո ոչ երևին:

Առաջնորդեցեր որպէս խաշին ժո
ղովորդեան քո, 'ի ձեռն մովսիսի և
ահարօնի:





'Ի հործ • Իմաստութ. յԼատի: Հե

Երայեցարնէք ժողովուրդք յօրէնս իմ • խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս բերանոյ իմոյ:

Բացից առական զբերան իմ, և խօսեցայց զառակս 'ի սկզբանէ:

Ո՞ր լուծաք և ծանեաք զայս, և հարբն մեր պատմեցին մեզ:

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոց յազգ յայլ չ պատմել զօհնութիս մոն՝ զքրութի և զսքանչելիս իւր զոր արար: Հաստատեաց զվայոլի իւր առ յակօբ, և օրէնս եդ 'ի վերայ իսրայելի: Որինչ միանգամ պատուհիրեց հարցն մերոց, ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց • զի ծանիցեն յազգ յայլ:

Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և պատմեացեն զայս որդւոց իւրեանց • զի դիցեն առ մօ զօրոյս իւրեանց, և մի՛ մոռացին զգործս մայ:

Զպատուհիրանս նո խնդրելով խընդրեացեն, և մի՛ եղիցին որո՞ւ և հարբն

Իւրեանց։

Ազգ չար և դառնացող, Թող՝ որ ոչ
ուղղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաստա-
տեաց առ անձ զհոգի իւր։

Որդիք եփրեմի լիաձիգք և սնտա-
ձիգք, յաւուր սլառեւրազմի կասկարձս
դարձուցին։

Ո՛չ կացին նոքա յուխտի ան, և ըստ
իրաւանց նր՝ ոչ կամեցան գնալ։

Մոռացան զերախտիս նր, և զսքան-
չելիսն՝ զոր եցոյց նոցա։

Առաջի հարց նց՝ զոր արար զսքան-
չելիս իւր, յերկրին եգիպտացւոյ՝
և ի դաշտին տայանու։

Եհերձ զծովն և անցոյց զնս, և կա-
ցոյց զջուրսն ուն ի տիկս։

Առաջնորդեաց նց՝ ամպով ի տոճէ,
և զամ գիշեր ի լոյս հրոյ։

Եհերձ զվէմն յանապատին, և ետ
ըմպել նոցա ուն ի խորոյ մեծէ։

Եհան զջուրսն ի վիմէն, և հոսեաց
որպէս զգետս զջուրսն։

Սակայն յաւելին ի մեղանչել, և ևս
բարկացուցին զբարձրեալն
յանջորդի։

Փորձեցին զանձ ի սիրտս իւրեանց,
ի

ի խնդրէլ զկերակուր անձանց իւրեանց :

Տրանջեցին զայ և ասացին , մի' Թէ կարօղ իցէ ան սլաւորաստել սեղան յանապատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն և հոսէին ջուրք , և վտակք խաղային ի նմանէ : Աղէ՛ հաց և սկարասցէ տալ նամեզ . կամ սլաւորաստեսցէ՞ր սեղան ժողովարդեան իւրոյ :

Ան այսորիկ լռեալ զայս ան , և յապաղեաց . հուր բորբոքեցաւ ի յակօբ , և բարկուծի ել ի վերայ խորայէլի : Զի ոչ հաւատացին յան , և ոչ յասացան ի փրկուծի նորա :

Հրաման ետ ամսոց ի վերուստ , և զդրունս երկնից եբաց . և տեղեաց ի նոսա զմանանայ ի կերակուր :

Զհաց երկնից ետ նոյն , զհաց հրեշտակաց կերին մարդիկ , և իջոյց ի նսն զկերակուր ի լիուծիւն :

Եհան զհողմն հարաւոյ , և էած զօրուծք իւրով զհիւսիսիւն :

Տեղեաց ի նսն միս ուն զհող , ուն զաւաղ ծովու զթռչունս թեւաւորս :

Կարկ ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ զլրա

զվրանօք նոցա :

Կերին և յագեցան յոյժ . և զցանկու-
թի նց ետ նց , և ոչն'նչ կարօտ
եղեն , ի ցանկութե իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք ի բերանս
իւրեանց էին , բարկութի յայ ելի
վերայ նոցա :

Սպան զբազումս ի նոցանէ . և զմե-
տիր ընտիրս իսրայէլի սատակեաց :
Յայսմ ամի մեղան և ևս , և ոչ հաւա-
տացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութե աւուրք
նց . և ամք նց փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա , խընդ-
րէին զնա . դառնային և առաւօտ
առնէին առ ամ :

Յիշեցին զի ամ օգնական էր նոցա ,
ամ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա . և
սիրոք նոցա ոչ էին ուղիղք ը նմա ,
և ոչ հաւատացին ուխտի նորա :

Այլ նա ինքն գթած էր , քաւէր ըզ-
մեղս նոցա , և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութի
իւր , և ոչ բորբոքէր զամենայն սըրտ-

մտուծիւն իւր:

Յիշեաց թէ մարմինն են նորա, հոգի
որ ելանէ՝ այլ ոչ ևս դառնայ:

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
յանապատի, և բարկացուցին զբարձ
րեալն յանջողի:

Դարձան և փորձեցին զանձ, և զսբն
իսրայէլէ զայրացուցին:

Ո՛չ յիշեցին զձեռն նորա յաւուր
յորում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց
նեղչաց նոցա:

Ո՞ր արար զնշանս և զարուեստս իւր
յերկրին եգիպտացւոց, և ՚ի դաշտին
տայանու:

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և
զանձրևս նոցա, զի մի՛ արբցէն:

Առաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ՝ և ե
կեր զնոսա, և գորտիւ ապականեաց
զնոսա:

Եւ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և զվաս
տակս նոցա մարախոյ:

Եհար կարկտիւ զայգիս նոցա, և ըղ
թղենիս նոցա եղեմամբ:

Մասնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս
նոցա, և զստացունածս նոցա հրով
դատեաց:

Առաքեաց 'ի նսսա զսրտմտութիւն
բարկուէ իւրոյ , զսրտմտութիւն զբար-
կութիւն և զնեղութիւն :

Առաքեաց 'ի նս տանջանս 'ի ձեռն
հրեշտակի չարի , և դիմեցոյց 'ի նսսա
զսրտմտութիւն բարկուէ իւրոյ :

Ո՛չ անխայեաց 'ի մահսնէ զանձինս
նոցա , և զանասունս նոցա 'ի մահ
մատնեաց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպ-
տացւոց , զսկիզբն ամ վաստակոյ նց
'ի յարկս քամոյ :

Հորդան ետ որսէս խաչին ժողո-
վըրդեան իւրոյ , և եհան զնոսա որս
զհօտ յանառատ :

Առաջնորդեաց նոցա յուսով , և ոչ
երկեան , և զթշնամիս նոցա՝ ծով
ծածկեաց :

Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան
իւրոյ , 'ի լեառն յայն՝ զոր ստացաւ
աջ նորա :

Մերժեաց յերեսաց նոցա զհեթա-
նոսս , և վնճակեցոյց 'ի նոսա զվնճակ
ժառանգութիւն իւրոյ , և բնակեցոյց
'ի յարկս նոցա զազգն իսրայէլի :

Փորձեցին՝ դառնացուցին զամբ բարձ
187 րեալն ,

րեալն , և զվկայութիւնն նորա ոչ
պահեցին :

Դարձան խոտորեցան որս և հարքն
իւրեանց , դարձան՝ և եղեն որսէս
զաղեղն թիւր :

Դարձեալ բարկացուցին զնա՝ ի բա-
գինս իւրեանց , և դրօշելովք իւ-
րեանց նախանձ արկին նմա :

Լուաւ ան , և արհամարհեաց զնս ,
և անարգեաց յոյժ զխորայել :

Մերժեաց յիւրմէ զխորանն ի սե-
լով . զխորանն՝ զոր բնակեցոյց ի մէջ
մարդկան :

Մատնեաց ի գերութի զզօրութի նց ,
և զգեղ նց ի ձեռս թշնամեաց նց :

Արգել ի սուր զժողովուրդ իւր , և
զժառանգութի իւր անտես արար :
Ջերխասարդս նց էկեր հուր , և վս-
կուսանաց նց ոչ ոք սգացաւ :

Քահանայք նոցա անկան ի սուր , և
զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր :

Ջարթեաւ ոսկ ի քնոյ Թոր , ոսկ հզօր
զի թափէ զգինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր , և նա-
խաարինս յաւիտենից արար զնս :

Մերժեաց նա զխորանն յովսէփու ,
և

և զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Այլ ընտրեաց նա զազգն յուդայ .
զլեառն սիօն , զոր և սիրեաց :

Շինեաց ոմ միեղջերոճի զսրբութի
նորա . յերկրի հաստատեաց զնա
յաւիտեան :

Ընտրեաց զդաւիթ ծառայ իւր , և
ընկալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց . 'ի
վերջին ծնելոցն ընկալաւ զնա :

Հովոճեւ զճակոբ ծառայ իւր , և
զիսրայէլ ժառանգութի իւր :

Արածէր զնոսա իմաստութի սրտի
իւրոյ . յանմեղութի ձեռաց իւրոց
առաջնորդէր նոցա :

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Ամշիս Զատիայ : ՀԸ

Տ՝ մօի՛ն հեթանոսք 'ի ժառան
գութի քո . պղծեցին զտաճար
սք քո :

Արարին զերուսաղէմ որմ զհիւղօ
մրգասպահաց . արկին զդիակունս
ծառայից քոց՝ գէշ թռչնոց երկնից ,
և զմարմինս սրբոց քոց՝ դազանաց
երկրի :

Հէղին զարիւն նոցա որպէս ջուր՝
շուրջ զէրուսաղէմաւ, և ոչ ոք էր՝ որ
Թաղէր զնոսա :

Եղաք մէք նախատինք դրացեաց մե-
րոց . ծաղըր և այսին կատականաց այնո-
ցիկ , որք շուրջ էին զմեզ :

Մինչև յէրբ տէր՝ բարկանաս դու
խապառ . բորբոքեսցի որպէս հուր
նախանձ քո :

Հէղ զբարկուի քո ՚ի վերայ ազգաց՝
որք զքեզ ոչ ճանաչեցին . ՚ի վերայ
Թագաւորաց՝ որք զանուն քո ոչ
կարդացին . զի կերին զճակոբ , և
զտեղի նորա աւերեցին :

Մի՛ յիշէր զմեզս մեր զառաջինս .
վաղվադեսցէ առ մեզ ողորմութի քո
տօր , զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ անձ փրկիչ մեր , վասն
փառաց անունն քոյ :

Տէր փրկեա՛ զմեզ՝ և քաւեա՛ զմեզս
մեր վասն անունն քոյ :

Մի՛ երբէք ասասցեն ՚ի հեթանոսս,
Թէ ո՛ւր է անձ նոցա :

Այլ յայտնի ինչ լիցի ՚ի վերայ հե-
թանոսաց , առաջի աչաց մերոց . առ
՚ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից

քոյ՝ որ և հեղաւ :

Մայէ առաջի քո հեծուծի կապե-
լոյ . քստ մեծուծէ բազկի քո՝ շահեա-
դու զորդիս սպանելոյ :

Հատո՛ դրացեաց մերոյ եօթնպա-
տիկ ՚ի ծոյ նոցա , զնախատինս իւ-
րեանց զոր նախատեցին զքեզ իոր :
Մէք ժողովուրդք և խաշն արօտի
քոյ , խոստովան եղիցուք առ քեզ
յաւիտեան , ազգէ յազգ պատմեա-
ցուք զօրհնուծիւնս քո :

՚Ի նորժ ՚ի Վր շառանդելոցն զհայոհօն +
Սողոմոն ասագայ : Հիմ

Որ հովոճեօդ իսրայէլի նայեաց ,
որ առաջնորդես որպէս խաշին
յովսեփու :

Որ նստիս ՚ի քրօքէս՝ յայտնեաց ա-
ռաջի եփրեմի , բենիամինի և մանա-
սէի :

Չարթո՛ զզօրուի քո , և էկ ՚ի կեցու-
ցանել զմեզ :

Աճ զօրուծեց դարձո՛ զմեզ , երևեցո՛
ղերեսս քո ՚ի մեզ և կեցցուք :

Տէր անժ զօրուծեանց՝ մինչև յերթ
բար

բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց ։
Չամբէցեր մեզ հաց արտասուհաց և
արբուցեր մեզ արտասուս չափով ։
Արարեր զմեզ նախատինս դրացեց
մերոց , այսին կատականայ թշնամեաց
մերոց ։

Աճ զօրուէց դարձն զմեզ , երևեցն
զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք ։

Այգի յեդիպտոսէ փոխեցեր , հա
նէր զհեթանոսս և զնս տնկեցեր ,
և առաջնորդեցեր նմա ։

Հաստատեցեր զարմատս նր և էլից
զերկիր , ծածկեաց զլերինս հովանի
նորա , և բարունակ նր զմայրս սոյ ։

Չգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով ,
մինչև 'ի դեռս են շառաւիղք նր ։

Ընդէր քակեցեր զցանկ նորա , և
կթեն զնա անցաւորք ճանապարհի ։

Ապականեաց զնա խողանտառի , և
էրէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա ։

Աճ զօրուէց՝ դարձ , հայեաց յերկ
նից և լեւս , սոյց արա այգւոյս այս
միկ , և դարման տար սմա , զոր տըն
կեաց աջ քո ։

'ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա
ցուցեր զնա 'ի քեզ , այրեցեալ 'ի

հուր և աւերեալ , 'ի սառաւ քաւմե
կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ
քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօ-
րացուցեր զնա 'ի քեզ :

Ո՛չ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մէք 'ի քէն .
կեցուսցես դու զմեզ , և զանուն քո
նոր կարդասցուք :

Ա՜յ զօրուեց դարձն զմեզ , երևեցն
զերեսս քո 'ի մեզ՝ և կեցցուք :

'ի նորժ . Վն հնչանայ . Սաղմոս աստֆայ Ե
2

Յնծացէ՛ք առ նժ , օգնական է
մեր . աղաղակեցէ՛ք առ նժ յա-
կորայ :

Առէ՛ք սաղմոս , և տո՛ւք օրհնութի .
սաղմոս ասացէ՛ք նմա 'ի ձայն քաղց
րութե՛ :

Փո՛ղհարէք 'ի գլուխս ամսոց . յա-
ւուր նշանաւորի աարեկանաց մերոց :
Հրաման է այս խորայէլի , և իրա-
ւունք են նոյ յակորայ :

Վկայութի՛ն յովսեփու՝ զոր եդ ընդ
նմա . սոյ ելանէր նա յերկրէն եդիող

տացւոց , լեղու զոր ոչ գիտէր
լուաւ :

Ի բաց արար ի բեռանց զթիկունս
նորա , և զձեռս նորա յորթ և ի թի
ծառայելոյ :

Ի նեղութե կարդացեր առ իս՝ և
փրկեցի զքեզ , լուայ քեզ ի գաղտ
նութե մըրկին , և փորձեցի զքեզ ի
վերաց ջուրցն հակառակութե :

Լուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ ,
և իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ :

Մի՛ ևս եղիցին քեզ անօթ առ ժա
մայնք , և մի՛ երկիրպագանիցես դու
այ օտարի :

Ես եմ փր ան քո՝ որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացւոց , բաց զբե
րան քո՝ և լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի ի
մում , և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ
Բարձի թողի զնս երթալ զհետ կա
մաց սրտից իւրեանց , զի գնացին
նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :
Չի թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ
էր ինձ , կամ իսրայէլի զձանապարհս
իմ գնացեալ էր :

Որպէս զօչինչ խօնարհ արարեալ էր
իմ

Իմ զԹշնամիս նոյն, և ի վերայ նեղչաց
 նորա արկեալ էր զձեռն իմ :
 Թշնամիք տն ստեցին նմա, և եղի-
 ցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :
 Վերակրեաց զնոսա ի օլարարտուԹէ
 ցորենոյ, և ի վիմէ մեղր յագեցոյց
 նոցա :

Մաշտոս աստօայ : ԶԱ

Ը եկաց ի ժողովս աստուծոց, և
 ի միջի նց դատէր զնս :

Մինչև յերբ դատէք անիրաւութեմ
 և ակն առնուք մեղաւորաց :

Դատ արարէք որբոյն և այրւոյ,
 իրաւունս արարէք տնանկին և խո-
 նարհի :

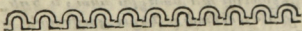
Ապրեցուցէք զաղքատն և զտննկն,
 ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնս :

Ոչ իմացան և ոչ ի միտ առին, ի
 խաւարի գնացին, և շարժեցան ամ-
 հիմունք երկրի :

Ես ասացի՝ Թէ աստուծաձք իցէք,
 կամ որդիք բարձրելոյն ամբն :

Դուք ահաւադիք օտ զմարդիկ մեռա-
 նիք, և օտ զմի յիշխանաց անկանիք :

Արի՛ անձ, և դատեա՛ն զերկիր, զի դու
ժառանգեսցես զամբանոսս ։



Օրհնութիւն Սաղմոս Աստուծոյ ։

ՁԲ

Աճ՝ որ քեզ նմանիցի . մի՛ լռեց
և մի՛ դադարիր անձ ։

Զի ահա՛ թշնամիք քո գոչե-
ցին , և ատելիք քո համբարձին ըղ-
զլուխս իւրեանց ,

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորաման-
կեցին զգիտուի . խորհեցան ՚ի վերայ
սբց քոց , և ասացին ։

Եկայք սատակեսցուք զնո՛ւ յաղագաց ,
և մի՛ յիշեսցի անուն խրայելի և ևս ։
Խորհեցան միաբանուածք ՚ի միասին ,
և վասն քո ուխտ արարին ։

Բանակք եդովնոյեցւոց՝ և խմայե-
լացիք , մովաբ և հադատացիք ։

Գեբաղ՝ ամօն՝ ամաղեկ , և սյլաղգիքն
ամբնակչօքն հանդերձ ծուրայ ։

Նաև ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ա-
մենեքեան սոքա՝ զօրավիգն էին որդե-
ւոցն զովտայ ։

Արա՛ զնոսա որպէս զմադիամ, որո՞ւ
զսիսարայ, և ո՞ւր զաբին՝ 'ի ծործորան
կիսօնի :

Սատակեցան նոքա յականս դովրայ,
և եղեն որպէս զաղբ երկրի :

Արա՛ զիշխանս նոցա որո՞ւ զօրէբն,
զէբն, զզէբէէ, զսաղմանայ, և զամ
իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցո՛ւք 'ի
մեզ զսրբութիւնն ո՞ւր :

Աճիմ՝ արա՛ զնոսա ո՞ւր զանիւ՛, և
որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս, ո՞ւր
բոց՝ զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնա մրրկաւ
քով, և բարկութե՛ք քով խռովեսցուս
ցես զնոսա :

Լի՛ց զերեսս նոցա անարգանօք, և
խնդրեսցեն զանու՛ն քո տօր :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յաւի
տեանս յաւիտենից, և ամօթալից
կորիցեն :

Ճանիցեն զի անու՛ն քո տէր է, և
դու միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ
ամ երկրի :

ի ֆորձ • զն հնչանայն • որդեանցն հորեան
Սաղմոս : 29

Որպէս սիրելիք են յարկք քո ինձ
զօրութեց • ցանկայ և փափագի
անձն իմ ՚ի գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմինն իմ՝ ցնծասցեն
առ անձ կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եգիտ իւր տուն •
և տատրակ զբոյն՝ սւր դիցէ զճագս
իւր :

Սեղան քո ինձ զօրութեց • Թագաւոր
իմ և անձ իմ :

Երանի՛ ամենեցուն՝ որ բնակեալ են
ի տան ան • յաւիտեանս յաւիտե
նից օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութի իւր
ի քէն է • ելս եդ ՚ի մտի իւրում ՚ի
հովտէս տրամութե ՚ի տեղւոջ՝ յո
րում ուխտեաց :

Զօրհնութի ստասցի՝ որ զօրէնս դնէ •
գնասցէ նա ՚ի զօրութե ՚ի զօրութի • և
երեսցի ան հրեշտակաց ՚ի սիօն :

Տէր ան զօրութեց՝ լուր աղօթից ի
մոց • ունկն դիր ան յակորայ :

Ընդունող էս դու մեր • տէս ան և
նայեաց յերեսս օծելոյ քո :

Վասն զի լաւ է ինձ՝ մի օր 'ի դա
ւիթս քո, քան զհաղարս :

Ընտրեցի էս ընդ աղբ դալ 'ի տան
այ առաւել, քան բնականալ 'ի յարկս
մեղաւորաց :

Չողորմուի և ճշմարտուի սիրէ ան
ան մեր, զշնորհս և զփառս տացէ :

Տը ոչ սրտիսս ասէ զողորմուի իւր
յայնցանի, որ դնան յամբօթի :

Տէր ան զօրուէց, երանեալ է այր՝
որ յուսայ 'ի քեզ :

'ի հապարած • որդեանն հորեայ • Սաղմոս
դաւիթի : ԶԴ

Նաճեցար ան իւր իւր երկիր քո, և դար
ձուցեր զգերութի յակոբայ :

Թողեր զանիրաւութի ժողովրդեան
քո, և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա :

Լռեցուցեր զամ սրտամուծիս քո, և
դարձար 'ի բարկութի սրտամուծ քո :

Դարձ առ մեզ ան փրկիչ մեր, և դար
ձն զսրտամուծիս քո 'ի մէնջ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ ան •
և

և մի՛ ձգե՛ր բարկու՛նքս աղղէ՛ մինչև
յաղգ ։

Աճ՝ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ
և ժողովուրդք քո ուրախ եղիցի 'ի
քեզ ։

Յ՛յց մեզ տէր զոգորմութիւն քո , և
զփրկութիւն քո տո՛ւր մեզ ։

Լուսք զի՞նչ խօսի մը մե՛ր , խօսեցի
զխաղաղու՛ն ժողովուրդեան իւրոյ
առ ո՛րքս իւր՝ և առ այնոսիկ , այք
դարձեալ են առ նա սրտիւք ։

Սակայն՝ մերձ է առ երկիւղածս իւր
փրկութի՛ն նորա , բնակիլ փառաց նր՛
յերկրի մերում ։

Ոգորմութի՛ն և ճշմարտութի՛ն պատահես
ցին , արդարութիւն և խաղաղութի՛ն
համբուրեսցին ։

Ճշմարտութի՛ն յերկրէ բուսաւ , արդա
րութի՛ն յերկնից երևեցաւ ։

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր
մեր տացէ զպտուղ իւր , արդա
րութիւն առաջի նորա գնացէ ։
Դիցէ 'ի ճանապարհի զգնացս
իւր ։

Լոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան :
Մեծ ես դու ինձ և առնես սքանչե-
լիս և դու միայն ես ամ :

Առաջնորդեալ ինձ ՚ի ճանապարհի
քում, և գնացից ՚ի ճշմարտութեան
քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ :
Երկնչիլ յանոճանէ քումն :

Խոստովան եղէց առ քեզ ինձ ամ իմ
բոլորով սրտիւ իմով, փառաւոր ա-
րարից զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմուի քո
մօր, և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժու-
խոց ներքնոց :

Աճ, անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ,
և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն
իմ, և ոչ համարեցան զքեզ ամ առա-
ջի իւրեանց :

Այլ դու ինձ ամ իմ, գթած ես և ողոր-
մած, երկայնամիտ՝ բազում ողորմ եւ
ճշմրիտ, նայեալ առ իս և ողորմեալ ինձ
Տո՛ւր զօրութի ծառայի քո, կեցն
զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս
նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,
զի դու ինձ օգնեցեր ինձ, և մխլթա-
րեցեր զիս :

Իմուռնք նր ՚ի լեառն սբ նր • սի
րէ տէր զդրուհս սիօնի՝ առա
ւել քան զամ յարկսն յակոբայ :
Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո ,
ահաւադիկ քաղաքիւ ար : ար :

Յիշեցի զաւհաբ և զբաբիւն՝ յք
ճանաչեն զիս • ահա այլազգիք և
ծուր՝ և ժողովուրդք հնդկաց , սորա
եղեն անդ :

Սիօնի ասի մայր , և մարդ ծնաւ ՚ի
նմա • և ինքն հիմուհս էարկ ՚ի նմա
բարձրեալն :

Տր պատմեսցէ գրովք ժողովուրդէն ,
իշխանացս այսոցիկ՝ յք եղեն անդ :
Որ զի ուրախ լեցին ՚ի քեզ ամքն •
որոց բնակուած ՚ի քէն է :

՚ի հործ • զն մաշաշէլսյ իմաստաւ • զի էա
յապասխանի էմն իմաստաւ էէլէ : 26

ՏՐ ամ փրկութե իմոյ , ՚ի տունէ
կարդացի՝ և գիշերի սոճի քո :
203 Մայեհ

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո տօր ,
խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդր
ոճածս իմ :

Ձի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան , և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք
իջանեն 'ի դուք :

Եղէ ես ո՞ր մարդ առանց օգնակա
նի , և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվիրաւորս , որք ննջեն 'ի
դերեզմանս :

Չորս դու ո՞չ յիշեցեր , նոքա 'ի ձե
ռանէ քումմէ մերժեցան :

Եդին զիս 'ի դբի ներքնօւմն , 'ի խա
ւարի և 'ի ստոճերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտովի քո ,
զամ զբօսանս քո ածեր 'ի վր իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ ,
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ո՞չ ելանէի , աչք իմ
տկարացան յաղքատութի :

Աղաղակեցի առ տօր զօրհանապաղ ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի թէ մեռելոց առնիցերս սքանչե
լիս քո , կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցին առ քեզ :

Մի թէ սրտամկսցէ՞ր որ երբէք 'ի գե-
րեզմանի զողորմուիս քո, կամ զճըշ-
մարտութիս քո 'ի կորստեան:

Մի թէ ճանաչեցի՞ն 'ի խաւարի ըս-
քանչեւիք քո, կամ արդարութի քո
յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Խոր աղաղակեցի, առա-
ւօտու աղօթք իմ ժամանեացեն առ
քեզ:

Ընդէ՞ր Խոր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի
մանկութե իմմէ. 'ի բարձրուէ խո-
նարհեցայ և ափշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութի քո.
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինև որո՞ղ ջուր, զօր ամ
սրշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառու
թեան իմոյ:





Իմաստութիւննայ յեղբայրացւոցս :

ՁԸ



ողորմութիւն քո տիր յաւիտեան

■ օրհնեցից ազգէ յազգ սլատ
մեցից ճշմարտութիւնս քո
բերանով իմով :

Ասացեր Թէ աշխարհս ողորմութիւն
շինեացի, յերկինս պատրաստ եղիցի
ճշմարտութիւն քո :

Եդի ուխտ ընտրեւոց իմոց, երդունայ
դաւթի ծառայի իմոց :

Յաւիտն հաստատեցից զզսւակ քո,
և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե-
ւեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո
յեկեղեցիս տբց :

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ,
կամ ո՞վ նմանիցի տն յորդիս տայ :

Ա՜հ փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս
ձբց իւրոց, քե՛ծ և ահաւոր 'ի վերայ
այնոցիկ ոյք շուրջ են զնովաւ :

Տէր ան զօրութեց ո՞ր նմանի քեզ,
հզօր ես դու տիր՝ և ճշմարտութիւն քո

շուրջ է զքև :

Դու տիրես զօրութեց ծովու , և զխոռ
վումբի ալեաց նր դու ցածուցանես :
Դու խոնարհեցուցանես որոյ վերա
ւորս զամբարտաւանս , 'ի զօրութի
բազկի քո ցրուէցեր զթշնամիս քո :
Քո են երկինք և քո է երկիր , զաշ
խարհս լռիւ իւրով դու հաստատե
ցեր , զհիւսիս և զհարաւ դու արա
րեր , թաքօր և հերձօն յանուն քո
ցնծասցեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութի , զօրաս
ցի աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռն քո :
Յարդարութի և յիրաւունս հաստա
տեալ է ամոռ քո , ոգորմութի և ճշմար
տութի ցնասցեն առաջի երեսաց քոց :
Երանի՛ ժողովողեան , որ գիտէ զօրհ
նութիս քո ար , 'ի լոյս երեսաց քոց
ցնասցեն , և յանուն քո ցնծասցեն
զօրհանապազ , և յարդարութե քում
բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեց մերոց դու ես
ար , և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղ
ջիւր մեր :

'ի արեւ է օգնութիւն սրբոյն իս
րայէլի՝ թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ
որդիս քո, և ասացեր եղից զօգնութի
իմ ՚ի վր հզօրին, և բարձր արարից
զընտրեալն ՚ի ժողովրդէնէ իմնէ :
Գտի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւզով
սրբով իմով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ
իմ զօրացուացէ զնա :

Մի՛ մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի
անօրէնութե մի՛ չարչարեսցէ զնա :
Հարից առաջի նր զթշնամիս նր, և
զատելիս նր ՚ի սլարտութի մասնեցից :
Ճշմարտութի իմ և ողորմութի իմ
ընդ նմա, և յանուն իմ բարձր եղի-
ցի եղջիւր նորա :

Եղից ՚ի ծովու զձեռն նորա, և ՚ի
վերայ գետոց զաջ նորա :

Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես
դու, ամ ընդունօղ փրկութե իմոյ :
Ես անդրանիկ արարից զնա, և բարձր
քան զամ թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան սրահեցից նմա զողոր-
մութի իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ
ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտե
նից զզաւակ նորա, և զաթոռ նորա

որպէս զաւսերս երկնից ։

Թէ թողցեն որդիք նր զօրէնս իմ,
և յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ ։
Թէ զարդարուին իմ անարգեսցեն,
և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն ։
Հարից դաւադանաւ զանօրէնութիւնս
նոյն, և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոյն ։
Բայց զողորմութի իմ ոչ արգելից ՚ի
նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճմարատե
լովում, և ոչ անարգեցից զուստ իմ ։
և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ ։
զայն ոչ արհամարհեցից ։

Միանգամ երդուայ ՚ի սրբութի իմ ։
Թէ դաւթի ես ոչ ստեցից ։

Ջաւակ նր յաւիտեան կացցէ, և ա
թոռ նր ունի զարեգակն առաջի իմ, և
ունի զլուսին, զի հաստատեալ է յաւի
տեան վկայ հաւատարիմ յերկինս ։
Իսկ արդ՝ դու մերժեցեր և անարգե
ցեր, և ընդ վայր հարեր զօժեալ քո ։
Դարձուցեր զուստ ՚ի ծառայե
քումս, պղծեցեր յերկրի զսրբու
թիւնն նորա ։

Քակեցեր զնմա պարիսպս նորա, և
եղեր զամուրս նր ՚ի դողումն ։

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճա

Նապարհի, և եղև նա նախառադրա-
ցեաց իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նր, և
ուրախ արարեր զամ թշնամիս նր :

Դարձուցեր զօգնուի ՚ի սրոյ նր, և
սչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի :

Անարգեցեր զսրբուի նր, և զաթոռ
նր յերկիր կործանեցեր :

Նոճազ արարեր զաւուրս ժամանա-
կաց նր, և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս
քո իսպառ, բորբոքեսցի որոյ հուր
բարկութի քո :

Իսկ արդ յիշեան և տես, թէ ով է իմ
հանդիստ, մի թէ ՚ի զոր ինչ ստեղ-
ծեր զամ որդիս մարդկան :

Ով է մարդ որ կեցցէ և սչ տեսցէ
զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի
ձեռաց դժոխոց :

Որ էն ողորմութիւք քո տէր առա-
ջինք, զոր երդոճար դաւթի ճշմար-
տութիւք քով :

Յիշեան զնախատինս ծառայի քո, զոր
ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Զոր նախատեսցին թշնամիք քո ամր,
նախատեսցին փոխանակ օծելոյ քո :

Օրհնեալ լոր ան յաւիտեանս յաւի
տենից . եղիցի եղիցի :

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Országhelyi bányák, 1774. évi
bányák, 1774.

Պիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւ
 Եւ առնել առ քեզ ւնձ :

Վասն զի լոյս են հրամանք քո՛ն
 լեւոյ երկրի, ուստի՞նք զարդարուն
 բնակիչք երկրի :

կարկեսցի ամբարիշտն, և այլ ոչ ևս
ուսցի առնել յերկրի զարդարութի
Համարտութե:

Բարձր ամբարիշտն յերկրէ, և մի՛
տեսցէ, զփառս օյ :

Տէր բարձր ես, և բազում քո հզօր •
և նորա ոչ գիտացին :

Տանկեցէն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ
արկցի անխրատ ժողովրդեան. և
արդ հուր զԹշնամիս քո կերկցէ:

ՏՐ ամ մեր տնւք մեզ գլխադադու թի
քո, զի ըստ ամ գործոց մերոց հատու
ցաւ մեզ:

Տ ր անձ մեր ստացլի՛ր զմեզ, զի բաց ՚ի
քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուան
քո անուանեմք զօրհանապազ ։
Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութի այլ
ոչ ահաանիցեն, և ոչ բժիշկք յարու
ցանիցեն ։

Վասն այսորիկ ամեր հարեր սատա
կեցեր և ջնջեցեր զամարու մանուկ
նոցա ։

Յաւեղնոր զչար ՚ի վերայ չարի նց, և
անձ զչար ՚ի վր անօրինաց երկրի ։
Տեր ՚ի նեղութե յիշեցաք զքեզ, զի
փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո ՚ի
վերայ մեր ։

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան, և առ ցաւս
իւր ճշեցէ ։

Այնպէս եղաք սիրելւոյ քումնոր ։
յահ և յերկիւղ քո յղացեալ երկնե
ցաք, և ծնաք զհոգի փրկուե քո ։
Ոչ ևս կործանիցուք մեք, այլ կործա
նեսցին անօրէնք երկրի ։

Յարիցեն մեռեալք, և կենդանա
ցին ամենեքեան, որք եղեալ են ՚ի
գերեզմանս ։

Զարթիցեն ցնծասցեն, և ուրախ
եղի ։

Եղիցին դադարեալք յերկրի ։
Վասն զի ցօղդ որ ցօղի 'ի քէն , այդ
բժշկութիւնն է նոցա . բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի ։

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ , զնա
մոռ 'ի շտեմարանս քո . և փակեա
ղդրունս քո առաջի երեսաց քոց ։
Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի
մինչև անցցէ բարկութիւնն ։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն անբ
ոյժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի
տենից . Ամէն ։

Մաշկանք ։

Մաղաղութեց տոճօղ քմ՝ զխաղա
ղութի և զերկնային ողորմութի քո
սլարգեւեալ յարարածս քո ։

Մարդասեր աւեր՝ վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն
խաչի քոյ սրատոճականի , ընկալ զա
ղաչանս մեր և կեցո՛ղ զմեզ ։

Զարոչն և զաղօլն , 'ի Վերջն Երանեալ
հոռոհն Գրիգոր 'ի 35 . երեոն ։





Աշուղ Կոմիտասի Առն Այ :
ԶԹ



ԱՊԱԻ ԵՆ ԵՂԵՐ

մեր ազգէ մինչև յազգ . մինչ
չև լերինք հաստատուելին ,
և մինչև ստեղծել էիր զեր-
կիր և զամ տիեզերս :

Յաւիտեանից մինչև յաւիտեանս դու
ես . մի՛ դարձուցաներ զմարդ 'ի տա-
ռապանս . և ասացեր , դարձարո՞ւք
առիս որդիք մարդկան :

Հաղար ամ յաչս ան որո՞ օր երեկի
դի էանց . որպէս պահ մի գիշերոյ , և
ամք 'նց անարգութեանցին :

Ընդ առաւօտս որո՞ դաւարի բու-
ցին , ընդ առաւօտս որպէս դաւարի
զո՞ւարճացին և ծաղկեացին , ընդ
երեկոյս թարշամեացին չորացին և

անկցին :

Նոճաղեցաք մէք ՚ի բարկուէ քում
մէ, և ՚ի սրամտութէ քումմէ խռովե
ցաք :

Եդէր զմեզս մեր առաջի քո, և ըզ
կեանս մեր ՚ի լոյս երեսաց քոց:

Ամենայն աւուրք մեր նոճաղեցան, և
՚ի բարկուէ քումմէ խռովեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար ուն
սարդի, և թիւ աւուրց ամաց մերոց
՚ի նմ եօթանասուն տալ :

Ապա թէ առաւել ևս՝ ութսուն տալ.
և որ ինչ աւելի է քան զայն՝ ցաւօք
և հեծութիւն :

Եկն ՚ի վն մեր հեծութիւն, և խրատե
ցաք. իսկ արդ ո՞ր գիտասցէ զզօրութի
բարկութե քո, և կամ յահէ քումմէ
զսրամտութի քո համարեսցի :

Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո, և որ խո
նարհ են սրտիւք, զիմաստութիս քո :
Դարձ տր մինչև յէրբ, մի թարեաց
՚ի ծառայս քո :

Լցաք առաւօտու ողորմութիւն քով.
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամ ա
ւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք իոխանակ աւուրցն,

յորս խոնարհ արարեւ զմեզ , և ամայն՝ յորս տեսաք զչարչարանս ։
Հայեա՛ն Թր ՚ի ծառայս քոյ և ՚ի գործս
ձեռաց քոյ , և առաջնորդեա՛ն որդե-
ւոց նոցա . եղիցի լոյս տեառն ւայ ՚ի
վերայ մեր :

Զգործս ձեռաց մերոց ուղի՛ղ արա
՚ի մեզ Թր . և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա՛ն մեզ :

Օրհնութի գովութի գաւիթի : Դ

Որ բնակեալն է յօգնութի բարձրե-
լոյն , ընդ հովանեաւ ւայ յերկինս
հանգիցէ :

Ասացէ Թն ընդունօղ իմ ես . ասրա
ւէն իմ անձ , և ես յուսամ ՚ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո
ղին , և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութի :

՚ի Թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ ,
՚ի հովանի Թեոյ նր յուսացիս :

Որ զէն շուրջեղիցի զքեզ ճշմարտութիւն
նորա :

Ո՛չ երկիցես դու յերկեւզէ գիշերի ,
և ոչ ՚ի նետէ՝ որ Թուչի ՚ի տունէ :

Յերէ՛ որ շրջի ՚ի խաւարի , ՚ի գայ-
Թակ

Թակղուէ դիւին 'ի հասարակ աւուր :
Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հաղարք ,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , և առ
քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու
և զհաստուցումն մեղաւորաց տես
ցես , զի դու իմր յոյս իմ ես :

Ջբարձրեալն արարեր քեզ ասլա
ւէն , զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և
տանջանք մի' մերձեացին 'ի յարկս քո :
Հրեշտակաց իւրոց պատուհիբեալ է
վասն քո , 'ի պահել զքեզ յամ ճանա
պարհս քո :

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ
քեզ , զի մի' երբեք հարցես զքարի
զոտն քո :

'Ի վերայ իժից և քարբից գնացես
դու , և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
և զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից
զնա , հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ
զանուն իմ :

Արդասցէ առ իս' և ես լուայց նմա ,
և առ նմա եղէց 'ի նեղուէ :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա ,
երկայն տաւրբք լցուցից , և ցուցից
նմա

Նմա զփրկութիւն իմ:

Օրհնուէ Սաղմոս գաւլի: ՂԱ

Բարի է խոստովան լինիլ տեառն,
և սաղմոս ասել անո՛ւան քում
բարձրեալ:

Պատմել յառաւօտու զողորմութիւս
քո . և զճմարտութիւս քո 'ի գիշերի:
Տասնադէաւ սաղմոսարանաւ , 'ի
ձայն օրհնուէ գովել:

Ուրախ արարեր զիս ի՞նչ յարարածս
քո , և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծա-
ցայց:

Որպէս զի մեծ են գործք քս ի՞նչ , և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո:

Այր անզգամ զայս ո՛չ ծանօցէ , և
անմիտն զայս ո՛չ առնու 'ի միտ:

'Ի բուսանիլ մեղաւորաց ու՞ր խոտ , 'ի
ծաղկիլ այնոցիկ՝ ո՞չ գործեն զանօ-
րէնութիւն:

Սատակեսցին յաւիտնս յաւիտնից ,
և դու բարձրել ես յաւիտեանս ի՞նչ:
Զի ահա թշնամիք քս տէր , զի ահա
թշնամիք քո կորցեն , ցրուեսցին
մո՛խքն՝ ո՞չ գործեն զանօրէնութիւն:

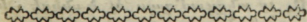
Բարձր եղիցի ոսկի մեղ ջերուհի եղ-
ջիւր իմ, և ծերուհի իմ 'ի ձեթ սլա-
րարտութե :

Ետեւ ակն իմ 'ի թշնամիսն իմ, ոյք
յարուցեալ են 'ի վերայ իմ չարութե,
'ի նս լուհիցէ ունին իմ :

Արդարքն որոյ զարմաւենիս ծաղ-
կեսցին, որպէս զմայրսն լիբանանու
բազումք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին 'ի տանն տն, և 'ի
գաւիթս ոյ մերոյ ծաղկեսցին :

Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութի
սլարարտութե, գիրգք և փափուկք
եղիցին 'ի սլառմէլ, ուղիղ է տր ամ
մեր, և ոչ գոյ 'ի նմա անխրաւութի :



Օրհնութի Գովոտի Դաւիթ :

ՂԲ

Տէր թագաւորեաց վայելչութի
զգեցաւ, զգեցաւ տր զօրութի,
ընդ մէջ իւր էած :

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի' սասա
նեսցի, սլառաւոր է ամոռ քո 'ի

սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Ամբարձան գետք տօր , և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց , և յարիցեն
գետք 'ի գնացս իւրեանց :

'Ի ձայնէ ջուրց բազմաց , սքանչելի
եղեն զբօսանք ծովու :

Սքանչելի ես դու տօր 'ի բարձունս .
վկայուէց քոց մէք յոյժ հաւատացաք :
Տան քում վայելէ սրբուի տօր՝ ընդ
երկայն աւգւրս :

Սաղմոս Գաւլի . Չորէշ շաբաթի . ԴԳ

Ը վրէժխնդիր , տօր անձ՝ վրէժ
խնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր , հա
տն զհատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք տօր , մինչև
յերբ մեղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւուի .
խօսեսցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն
զանօրէնուի :

Չժողովուրդ քո տօր խոնարհ արա
րին , և զժառանգուի քո չարչարեցին :

Չայրին և զպանդուխտն սպանին .
զորքսն կոտորեցին , և առացին՝ ոչ

տեսանէ զայս տօր, և ոչ ՚ի միտ առնու
ած յակոբայ :

Իմացարո՛ւք անդդամք ժողովոյոց՝
և անմիտք, մինչև յե՛րբ ոչ առնուք ՚ի
միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝
ինքն ոչ լուցէ : Կամ որ ստեղծ
զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս՝ ոտ թէ ոչ յան-
դիմանեացէ : որ ուսուցանէ մարդոյ
զգիտութի : տօր ճանաչէ զխորհուրդս
մարդկան՝ զի են ընդունայնք :

Երանի՛ մարդոյ՝ զոր խրատես դու
տէր : և յօրինաց քոց ուսուցանես
դու նմա :

Յաճուցանես դու նմա զաւուրս
չարուն, մինչև փորեացի խորխորատ
մեղաւորի :

Ո՛չ մերժէ աէր զժողովուրդ իւր, և
զժառանգութի իւր ոչ առնէ անտես :
Մինչև դարձցին իրաւունք յարդա-
րութիւն : ընկալցին զնա ամենեքեան
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ո՛վ յարիցէ ընդ իս ՚ի վ՛ժ չարաց :
Կամ ո՛վ հաւատարեացի ինձ ՚ի վ՛ժ այ-
նոցիկ, ոյք գործեն զանօրէնութի :

Եթէ ոչ իմն օգնեալ էր ինձ, փոքր մի
 ևս բնակեալ էր անձն իմ'ի դժոխս:
 Թէ ասէի՝ Թէ ահա տասանեցան ոտք
 իմ, ողորմուի քո իմր օգնէր ինձ:
 Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մի
 Թարուի քո ուրախ առնէր զանձն իմ:
 Մի՛ հաւասարեցի քեզ աթոռ անօ-
 րէնուէ ո՞ր սրտճառէ զլաւտալիս ընդ
 դէմ հրամանի:

Որսացին զանձն արդարոյ, և զարիւն
 ամբիծ սրտաւոր առնէին:
 Եղև իմր ապաւէն իմ, անօգնական
 յուսոյ իմոյ:

Հատուցէ նոցա իմր ըստ անօրէնու
 Թէ նոցա և ըստ չարուէ նոցա կոր-
 ծանեցէ զնս իմր ան մեր:

Օրհնութիւն դաւիթ: ՂԴ

Եկայք ցնծասցուք ՚ի իմր. աղաղա-
 կեացո՛ւք առ անօգնական փրկիչ մեր:
 Սանխեցո՛ւք առաջի նորա խոստո-
 ղանուք, և սաղմոսիւք աղաղակեա-
 ցո՛ւք առ նա:

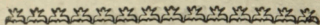
Աճ մեծ է իմր. Թագաւոր մեծ ՚ի վժ-
 ամ երկրի:

'Ի ձեռս նր՝ եմ ամ ակեղեքք երկրի,
 և բարձրուէք լերանց նր՝ եմ:
 Նորա է ծով և նա արար զնա • և
 զցամաք՝ ձեռք նր՝ սաեղծին:
 Եկայք երկիրսդդդք նմա • անկ-
 ցուք և լացցուք առաջի ան արար-
 չին մերոյ:
 Նա ինքն է մոր ան մեր • մէք ժողո-
 ղուրդք ձեռին նորա, և խաշն ար-
 արի նորա •
 Այսօր եթէ ձայնի նր լռիցէ՛ք,
 մի՛ խառնուցանէք զսիրտս ձեր ոմ
 'ի դառնութե:

Յաւուրն փորձութե յանապատին •
 ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր, քննե-
 ցին զիս և տեսին զդործս իմ զքա-
 ռասուն ամ:

Չանացի ընդ աղգին ընդ այնմիկ՝ և
 տասցի՝ միշտ մոլորեալ եմ սրտիւք •
 և նորա ոչ ծանեան զճանապարհս իմ:
 Ոմ երդունայ 'ի բարկուէ իմում, թէ
 մտցեն 'ի հանգիստ իմ:





Սողոմոն Դաւթի . 'ի ժամանակի շէ Կոմճարն
շէնէցաւ յէս Գէրգուէն : ԸԵ

Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի
նոր . օրհնեցէ՛ք զտէր ամ
երկիր :

Օրհնեցէ՛ք զտէր և օրհնեցէ՛ք զա
նուն նր . աւետարանեցէ՛ք օրըստօ
րէ զփրկութի նր :

Պատմեցէ՛ք 'ի հեթանոսս զփառս նր .
յամ ժողովուրդս զքանչելիս նր :

Մեծ է օր և օրհնեալ է յոյժ . ահար
կու է նա 'ի վր ամ կոոյ :

Ամենայն կուռք հեթանոսաց դէք
են . այլ օր զերկննս արար :

Խոստովանութի և վայելչութի է սուա
ջի նր . սրբութի և մեծ վայելչութի 'ի
սրբութե նր :

Մատուցէ՛ք օրն տոհմք ազանց , մա
տուցէ՛ք օրն զփառս և զպատիւ . մա
տուցէ՛ք օրն զփառս անունն նր :

Առէ՛ք սլատարագս՝ և մտէ՛ք 'ի սրահս
նորա . երկիրպագէ՛ք օրն 'ի դաւթի
սրբութե նր , և խոռովեսցի յերեսաց

Նր ամենայն երկիր:

Ասացէ՛ք ՚ի հեթանոսս՝ Թէ Խոր Թա-
գաւորեաց • հաստատեաց զաշխարհ
զի մի՛ սասանեսցի • և դատէ զԺողո-
վուրդս իւր ուղղութիւն:

Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծասցէ՛
երկիր • զոճարձասցի՛ ծով լրիւ իւ-
րով • ցնծասցեն դաշտք՝ և ամոր է ՚ի
նոսս:

Յայնժամ ցնծասցեն ամ ծառք ան-
տառի յերեսաց Խն զի գայ, և դայ
նա ՚ի դատել զերկիր:

Դատէ զտիեզերս իրաւամբք, և զԺո-
ղովուրդս ամ ճշմարտութիւնով:

Սաղմոս գումարի • ՚ի Ժամանակի զի երկրն
հաստատեցաւ: Ղ. 2

ՏԻ Թագաւորեաց՝ ցնծասցէ՛ եր-
կիր • ուրախ եղիցին կղզեք բա-
զումք:

Ամպ և մեգ շուրջ են զնովաւ • յիրա-
ւունս և յարդարութի ուղղեալ է ա-
թոռ նր:

Ճուր առաջի նր գնասցէ, և այրես-
ցէ շուրջ զԵփրատիս նր:

Երևեցան փայլատակունք նր օրեզե
րաց • ետես և սասանեցաւ երկիր :

Լեւինք որոյ մոմ հալեացին յերեսաց
տն , յերեսաց տն ամ երկիր :

Պատմեցեն երկինք զարդարութիւն
նորա • և տեսցեն ամ ժողովուրդք
զփառս նր :

Ամաչեցեն ամենեքեան , ոյք երկիր
պագանեն կռոց , և ոյք պարծին ՚ի
դրօշեալս իւրեանց :

Երկիրպագցեն նմա ամ հրեշտակք
նր , զի լուաւ և ուրախ եղև սիօն •
և ցնծացեն դստերք յուդայ վասն
իրաւանց քոց տր :

Ջի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամ
երկրի • յոյժ բարձրացար ՚ի վր ամ
կռոց :

Ոյք սիրեք զտր ատեցէք զչարութի •
պահէ տր զանձինս սբց իւրոց • ՚ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեացէ զնր :

Լոյս ծագեաց արդարոց • ուղղոց
սրաից եղև ուրախութի :

Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի տր • և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբ
բութե նորա :

() օրհնեցէ՛ք զմօր յօրհնութի նոր ,
զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազումի սք
իւր :

Եցոյց մօր զփրկութի իւր . առաջի աղ
գաց յայտնեաց զարդարութի իւր :

Յիշեաց ողորմութի իւրով զյակոբ .
ճմարտութի իւրով զտունն իսրայէ
լի . և տեսին մամ ծագք երկրի զփրկ
կութի մայ մերոյ :

Աղաղակեցէ՛ք առ տէր մամ երկիր .
օրհնեցէ՛ք՝ ցնծացէ՛ք՝ և սաղմոս
ասացէ՛ք :

Սաղմոս ասացէ՛ք մայ մերոյ օրհնութի .
օրհնութի և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

՚Ի ձայն օրհնութե կռածոյ փողոյ .
օրհնութի ցնծութի և ՚ի ձայն եղջեր
փողոյ , աղաղակեցէ՛ք առաջի Թագա
ւորին մօն :

Խռովեսցի ծով լսիւ իւրով , տիե
զերք և մամ բնակիչք նորա . և գետք
ծախս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Լերինք ցնծասցեն առաջի մօն , զի

գոյ զի հասեալ է ի՞նքն ի դատել զեր-
կիր :

Դատե զսշխարհս արդարութե՛ք , և
զժողովուրդս իւր ուղղութե՛ք :

+++++

Սաչնոս Դաւիթ : ԶԸ

Տէր Թագաւորեաց՝ բարկացան
ժողովուրդք , որ նստին ի քրո-
քէս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր ի սիօն մեծ է , և բարձր ի վե-
ամ ժողովուրդաց :

Խոստովանեղիցուք անո՛ւն քում
մեծի , զի ահաւոր և մեք է , և պատիւ
Թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցիր զուղղութի , զի-
րաւունս և զարդարութի յակօրաց դու
արարեր :

Բարձր արարէք զինքն մեր . երկիր
պագէք պատուանդանի ոտից նորա
զի սուրբ է :

Մովսէս և ահարօն երկցունք նորա .
սամուէլ ընդ այնոսիկ , ոյք կարդան
զանուն նր :

Կարգային առ ի՞նչ և նա լսէր նոյն, և
ի սիւսն ամպոյ խօսէր ընդ նոյն:
Պահէին զվկայուի նոյն, և զհրամանս
զոր ետ նոցա:

Տր ան մեր դու լսէիր նոյն, ան դու
քաւիչ լինէիր նոցա, և վրէժխնայէր
ի վր ան գործոց նոցա:

Բարձր արարէք զի՛նք ան մեր, երկիր
պաղէք ի լեառն սբ նորա, զի սբ է
ի՛նք ան մեր:

Սաղմոս Գաւլի: ԱԹ.

Լիզակեցէ՛ք առ ի՛նք ան երկիր,
ծառայեցէ՛ք ան ուրախութիւն:

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութիւն, ծանե-
րսէք զի նա է ի՛նք ան մեր:

Նա արար զմեզ, և ոչ մէք էաք, մէք
ժողովուրդք և խաշն արօտի նոյն:

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութիւն, և օրհնութիւն յարկս նոյն:
Խոստովանեղերուք ի՛նք, և օրհնե-
ցէ՛ք զանուն նոյն:

Քաշցր է ի՛նք, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նոյն, ազգէ մինչև յազգէ ճշմար-
տութիւն նորա:

Յողորմութիւն և յերաւուհիս օրհնեցից զքեզ իմր, սահմանս ասացից, և ՚ի միտ առից:

Ճանապարհ ամբիծ մինչև եկեսցէ առ իս, զի գնացի ես յամբծութե սրտի իմոյ ՚ի մեջ տան իմոյ:

Ո՛չ եղի առաջի աչաց իմոց զիրս առնիրաւութե, ոյք առնէին զանօրէնութիւն, ատեցի:

Ո՛չ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրտիւն, խոտորեալ յինէն անզգամին, և ես ինչ ո՛չ փոյթ առնէի:

Որ խօսէր դադար զընկերէ իւրմէ, զնա բացէ ՚ի բաց հալածէի:

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և ադահ սրտիւն, ընդ նմա և հաց ո՛չ ուտէի:

Աչք իմ ՚ի հաւատացեալս երկրի, զի նստցին նոքա ընդ իս:

Որ գնացր ՚ի ճանապարհ ամբիծ, նա պաշտէր զիս:

Ո՛չ բնակէր ՚ի մեջ տան իմոյ՝ որ առնէր զամբարտաւանութիւն, որ խօսէր զանիրաւութիւն, չէ՛ր յաջողեալ նմա

առաջի աչաց խմոց :

Ընդ առաւօտս սպանանէի զնմ' մէ-
ղաւորս երկրի , զի սատակեցից 'ի
քաղաքի տն զնման' յիք գործեն
զանօրէնութի :



Ազօն : Կարի : Իբրեւ Յանձրասցի' առաջի
որն սիւնեացի զխնդրոշմածս իւր :

ՃԱ

Տէր լո՛ւր աղօթից խմոց' աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեսցէ , և մի'
դարձուցանէր զերեսս քո
յիննէն :

Յաւուր նեղութե' խմոց խոնարհեցո՛
առ իս զունկն քո . յորում աւուր կար
դամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լո՛ւր ինձ :
Սպառեցան ոն՝ ծուխ աւուրք իմ , և
ոսկերք իմ ոն՝ խռիւճ չորացան :

Հարսոյ ես սրոն խոտ և ցամաքեցաւ
սիրտ իմ , մոռացոյ ուտելիցաց իմ 'ի
ձայնէ հեծուէ խմոց :

Ացեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմինն իմ , նմա
նեցոյ ես հաւալասան անասդատի :

Եղէ ես ոն՝ բու յաւերակի . տքնե՛

ցայ և եղէ ես որպէս Տ'նճղուկ միայն
'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանասլաղ , և գովիչք իմ ինն երդ-
նուին :

Զմոխիր ոն՝ զհաց կերի , և զըմպելին
իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութե՛ս սրտմտութե՛քս ,
զի գու բարձրացուցեր և խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Աւուրք իմ ոն՝ հովանի անձին , և ես
ոն խոտ ցամաքեցայ :

Դու նոր յաւիտե՛ն կաս , և յիշատակ
քաղդէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ
սիօնի , ժամանակ գթալոյ նորա հա-
սեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
նր , և 'ի հողս նր գթասցին :

Երկիցէն հեթանոսք յանուանէ քում
մէ , և նմ թաղաւորք երկրի 'ի փա-
ռաց քոց :

Շինէ նոր զսիօն , և երևեսցի փառօք
իւրովք 'ի նմա :

Հայեցու նա յաղօթս խոնարհաց , և
նշ արհամարհաց զխնդրո՛ւածս նց :

Քրեացի այս յազգ յայլ ժողովուրդ
զոր ստացեալ է՝ օրհնեացէ իմր։
Հայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբու
թենէ իւրմէ . տէր յերկնից յերկիր
հայեցաւ ։

Լսել զհեծուի կասելոց , և արձակել
զորդիս մահապարտաց ։

Պատմել ՚ի սիօն զանունն իմն , և զօրհ
նութիս նորա յերուսաղէմ ։

Ժողովիլ ժողովրդոց ՚ի միասին , և
թագաւորաց ծառայել իմն ։

Պատասխանի ետ նմա ՚ի ճանապար
հի զօրութե իւրոց . զնոճազութի ա
ւուրց իմոց ասա ինձ , և մի՛ հաներ
զիս ՚ի կէս աւուրց իմոց . զի ազգէ
յազգ են ամբ քո ։

Իսկզբանէ իմր զհիմունս երկրի հաս
տատեցեր , և գործք ձեռաց քոց
երկինք են ։

Նոքա անցանէն , և դու կաս և մնաս
յաւիտեան ։

Ամենեքեան ոմ զձորձս մաշեացին .
և որոմ զվերարկուս փոխեացես զնմ
և փոխեացին ։

Բայց դու նոյն ինքն ես , և ամբ քո
ոչ անցանէն , որդիք ծառայից քոց

բնակեացին ՚ի նմա . և զաւակի նոցա
յաւիտեան յաջողեացի :

Սաղմոս Կաթիկ : ՃԲ

() Երհնեա՛ անձն իմ զմօր , և ամոս
կերբ իմ զանուն տբ նր :

Օրհնեա՛ անձն իմ զմօր , և մի՛ մոռա
նար զամ տուրս նր :

Ո՛քաւէ զմեզս քո , բժշկէ զամ հիւ
ւանդութիւս քո :

Ո՛ փրկէ յապականութիւն զկեանս քո ,
պսակէ զքեզ ողորմութեւ և գթութեւ :

Ո՛ լնու ՚ի բարութե զցանկութիւն
քո , նորոգեացի որպէս արծո՜նց
մանկութիւ քո :

Առնէ ողորմութիւ տբ , և իրաւունս
ամ զրկելոց :

Եցոյց տբ զճանապարհս իւր մովսի
սի , և որդւոցն իսրայելի զկամս իւր :

Գթած ողորմած է տբ , երկայնամիտ
և բազում ողորմ :

Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ տբ , և ո՛չ
յաւիտեան պահէ ոխս :

Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տբ ,
և ո՛չ ըստ անօրէնութե մերում հա

տոյց մեզ :

Այլ ունի բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի
իւր ՚ի վր երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արևելք յարևմը-
տից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէջ զա-
նօրէնութիւնս մեր :

Որով գթաց հայր ՚ի վր որդւոց իւ-
րոց, այնպէս գթասցի տէր յերկիւ-
ղածս իւր :

Զի նա գիտաց զստեղծութեամբս մեր,
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ ունի խոտոյ են աւուրք իւր,
ունի ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի :

Շնչէ ՚ի նմա հողմ և ոչ է, և ոչ ևս
երևի տեղի նորա :

Բոցց ողորմութիւնն տն մնաց յաւի-
տեանս յաւիտենից ՚ի վր երկիւղա-
ծաց իւրոց, և արդարուի նր յորդ-
ւոց մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխոտս նր, յիշեն ըզ-
պատուիրանս նր և առնեն զնա :

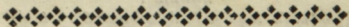
Տր յերկինս պատրաստեաց զթոռ
իւր, արքայութի նորա ամենեցուն
տիրէ :

Օրհնեցէք զոր ամենայն հրեշտակք
նր,

նորա, հզօրք զօրութեամբ, օյք առ-
նէք զքան նորա ՚ի լսել ձայնի սլառ-
գամաց նորա :

Օրհնեցէ՛ք զոր ամենայն զօրութիւնք
նր, պաշտօնեայք և արարօղք կա-
մաց նորա :

Օրհնեցէ՛ք զոր ամ գործք նորա, զի
ընդ ամ տեղիս և տէրութի նորա .
օրհնեա՛ անձն իմ զոր :



Սաղմոս Դաւիթ . 'ի վր աշխարհագործ
արարածոց : ՃԳ

Օրհնեա՛ անձն իմ զոր, օր ամ
իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութի և մեծ վայել-
չութի զգեցար, արկեալ զլոյս որոյ
զօթոց . ձգեցեր զերկինս որոյ զխո-
րան, և արկեր ՚ի վերայ ջուրց զվեր-
նայարկս նորա :

Ո՛րհնէ յամսդ զգնացս իւր, և շրջե-
նա ՚ի վր թևոց հողմոց :

Ո՛րարար զհրեշտակս իւր յողիս, և
զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վժ հաստա-
տութեան իւրոյ, զի մի' սասանեսցի
յաւիտեան:

Խորք որոյ զգեստ վերարկու է նր',
'ի վժ լերանց կացցեն ջուրք:

'Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայ
նէ որոտալոյ քումմէ սարսիցին:

Եւանեն լեռնանան, և իջանեն դաշ-
տանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր
դնոսա:

Սահման եդեր և ոչ անցանեն, և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր:

Առաքեցեր զաղբիւրս Եւրծորս,
'ի միջոյ լերանց գնացեն ջուրք:

Արբուցանել զամ գազանս վայրի,
յագեսցին ցիւք 'ի ծարաւս իւրենց:

Անդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն,
և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
րեանց:

Արբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարա-
նաց իւրոց, 'ի սրտոյ գործոց իւրոց
լցցի երկիր:

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զդալա
րի 'ի ծառայութի մարդկան:

Հաներ զհաց յերկրէ, գինի ուրախ
առնէ՝ իւղ զոճարթ, և հաց հաստա-

տէ զսիրտ մարդոյ :

Յագեացին ծռքն անտառի , և մայրքն
լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր :

Անդ թռչունք երկնից ձագս հան-
ցեն , և բոյն արագլի աղաւէն է նց :
Լերինք բարձունք են եղջերոճաց , և
վէմք ասղաւէնք նապաստակաց :

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի ,
արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ
իւրոյ :

Արարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր , 'ի
նմա գնան ամ գաղանք անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յա-
փշտակեն , և խնդրեն յայ զկերա-
կուրս իւրեանց :

'ի ծագելարևու ժողովն , և 'ի մորիս
իւրեանց դադարին :

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի վաս-
տակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Ոս զի մեծ են գործք քո տր , զամ
ինչ խնաստութե արարեր , և լցաւ
երկիր ստեղծոճածովք քովք :

Այս ծով մեծ և անդորր , 'ի սմա են
սողունք որոց ոչ գոյ թիւ , գաղանք
մեծամեծք և մանունք , 'ի սմա և նաւք
գնան , վիշապն զոր ստեղծեր խա-

դալ նովաւ :

Ամենեքեան քեզ սպասեն և դու տառ
դկերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս
դձեռն քո՝ և կերակրես զամենեան
կամօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցա
նէ և խռովին, հանես զոգի 'ի նոցա
նէ, պակասին և 'ի հող դառնան :

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնա,
և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տն յաւիտեան, և տօր
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո՛հայի յերկիր, և տայ դողալ ամա,
մերձեացի 'ի լերինս և ծխեսցին :

Օրհնեցից զտօր 'ի կեանս իմ, սաղ
մոս ասացից այ իմոյ մինչև եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութի իմ, և
ես ուրախ եղէց 'ի տօր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, և
ամբարիշտք մի՛ ևս գային 'ի նմա
օրհնեա անձն իմ զտօր :



Խոստովանեալ եղերուք ձերն՝ և կարգացե՛ք զանունն նոր, և պատմեցե՛ք ի հեթանոսս զգործս նոր ։

Օրհնեցե՛ք և սաղմոս ասացե՛ք նմա ։
 պատմեցե՛ք զամբասնչելիս նորա, և
 գովեցարո՛ւք յանունն սբ նոր ։

Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ յիսնդրեն զոր, խնդրեցե՛ք զոր և հըզօրք եղերուք, և խնդրեցե՛ք զերեսս
 նոր յամ ժամ ։

Յիշեցե՛ք զամբասնչելիս նորա զորս
 արար, զարոճեալս և զերաւունս
 բերանոյ նորա ։

Զաւակք աբրահամեան ծառայք նորա,
 որդիք յակոբայ ընտրեալք նոր ։
 Նա ինքն է ձեր ամ մեր, յամ երկրի
 են իրաւունք նոր ։

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, և
 զբանն զոր պատոճիրեաց մինչ ի հա
 զար ամ ։

Զուխտն զոր եդ ընդ աբրահամու,
 և զերդումն իւր ընդ իսահակայ ։
 Հաստատեաց առ յակոբ զհրամանն

իւր , և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւ
ւխտենից :

Ասէ՛ ձեզ տաց զերկիրն քանանու ,
զվիճակ ժառանգութե՛ ձերոյ :

Զի էին նոքա թո՛ւով սակաւք ,
նո՛ւազք և սրանդուստք ՚ի նմա :

Անցին նոքա ազգէ յազգ , ՚ի թագաւորութե՛ ՚ի ժողովուրդ յայլ :

Ո՛չ եթող մարդկան մեղանչել նոցա ,
և կշտամբեաց զթագաւորս վ՛ս նց :

Մի՛ մերձենայք ասէ՛ յօժեալս իմ ,
և ՚ի մարգարէս իմ մի՛ մեղանչէք :

Կոչեաց սով յերկիր նոցա , և զամ
զօրութի հացի եբեկ :

Ասաքեաց առաջի նց այլ , ՚ի ծառայ
ութի վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին ՚ի կողմանս զոտս
նր , և էանց ընդ երկաթ անձն նր :

Մինչև եկեսցէ բան նորա , և բան
տն փորձեաց զնա :

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա ,
իշխան ժողովրդեան եթող զնա :

Կացոյց զնա տն տան իւրոյ , իշխան
ի վ՛ս ամ ստացո՛ւածոց իւրոց :

Խրատել զիշխանս նոցա ող զինքն ,
և զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Եմուտ խորայել յեգիպտոս , և յա-
կոբ պանդխտեցաւ յերկիր քամայ :
Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և
զօրացոյց զնա քան զԹշնամիս իւր :
Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժո-
ղովուրդ իւր , և ՚ի նենգել զծառայս
իւր :

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և
զահարօն ընտրեալ իւր :

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց , և
զարոճեստս իւր յերկիր քամայ :

Առաքեաց զսաւար՝ և խաւարեցոյց
զնա , զի դառնացուցին զբան նր :

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և
սպան զամ ձկունս նց :

Եռաց յերկիր նոցա գորտ և ՚ի շտե-
մարանս Թադաւորաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն շանաճանձ , և մօեխ
ընդ ամ սահմանս նոցա :

Դարձոյց զանձրեւս նց ՚ի կարկուտ ,
և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Եհար զայգիս և զԹզենիս նոցա , և
փշրեաց զամ ծառս սահմանաց նց :

Ասաց և եկն մարախ , և խառնիճ՝ զի
ոչ գոյր նոցա Թիւն :

Եկեր զամ խոտ երկրի նց , և սպա-
ռեաց

Բեայց զամ արտուղանդոյ նոցա :
 Եհար զամ անդրանիկս եգիպտաց-
 ւոց, զսկիզբն ամ վաստակոց նոցա :
 Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով, և
 ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :
 Ուրախ եղև եգիպտոս ընդ ելանել
 նց, զի անկաւ ահ ամն ի վր նոցա :
 Սփռեաց ամպ հովանի առնել նոցա
 ի տոհմ, և հրով լոյս տայր նոցա ի
 գիշերի :
 Խնդրեցին և եկն լորամարդի, և հա-
 ցիւ Երկնից լցոյց զնոսա :
 Եհար զվեմն և բղխեցին ջուրք, և
 գնացին գետք ընդ անջրդի :
 Յիշեաց զբան իւր սբ, որ ընդ աբ-
 րահամու ծառայի իւրոյ :
 Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութիւն, և
 զընտրեալս իւր ուրախութիւն :
 Եա նոցա զգաւառս հեթանոսաց, ի
 վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց
 զնոսա :
 Զի պահեսցեն զվկայուհիս նորա, և
 զօրենս նր խնդրեսցեն :

Օրհնութիւն Սաղմոսաց Դասելի :

ՃԵ

Խոստովանեղերսն ք տեսան՝ զի
քաղցր է , զի յաւիտեան է
ողորմութիւնն :

Ո՞ր խօսեացի զղօրութիւն ան , լսելի
արասցէ զամօրհնութիւնն :

Երանի ոյք սրահեն զիրաւունս , և
առնեն զարդարութիւն ժամ :

Յիշեալ զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
վոդեան քոյ , և այց արա մեզի փրկ-
կութեան քում :

Տեսցնէք մէք զքաղցրութիւն բնօրեւոյ
քոյ , ուրախ եղիցուք մէք յուրախու-
թիւն ազգի քո , և զովնցուք մէք ի
ժառանգութեան քում :

Մեզոք մէք ընդ հարսն մեր , անօրի-
նեցոք և յանցեաք :

Հարբն մեր յեղիպառոսն ոչ խնայան
զսքանչելիս քո , և ոչ յիշեցին զբա-
ղում ողորմութիւն քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանէն իւ-
րեանց ընդ ծով կարմիր , փրկեաց
զնոսա վասն անունն իւրոյ՝ զի ծա-

Նիկեոն զգօրութիւն նորա :

Սաստեայ ՚ի ծով կարծիր և ցամաքեցաւ , առաջնորդեաց նոցա ընդ ան-

դունդս ուն ընդ անապատս :

Աեցոյց զնս ՚ի ձեռաց ատելեաց նոց ,
և փրկեաց զնս ՚ի ձեռաց թշնամեաց
նոցա :

Ճաժկեաց ծով զնեղիչս նոցա , և մի
՚ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա , և օրհնեցին
զօրհնութիւն նորա :

Վաղժաղեցին և մոռացան զգործս
նո , և ոչ անտացին խորհրդոց նոց :

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի ,
և փորձեցին զամ յանջողի :

Եւ նոց զխնդրուածս նոց , առաքեաց
զլիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմովսէս ՚ի բանակի ,
և զահարօն սբ տն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զդադան , և
ծաժկեաց զբանական զաբիրօնի :

Հուր վառեցաւ ՚ի ժողովս նոցա , և
բոց մաշեաց զմեղաւորս :

Աւարին զորթ ՚ի քորեբ , և երկիր
պաղին պատկերի , և փոխեցին ըզ
փառս իւրեանց ՚ի նմանութիւն որթու

խոտակերի :

Մոռացան զամ կենարարն իւրեանց ,
որ արար զմեծամեծս յեգիպտոս , և
զսքանչելիս իւր յերկիր քամայ , և
զահ իւր ՚ի վժ կարմիր ծովուն :

Ասաց սատակել զնա, եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալն կայր առաջի նր :

Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբար
կուծի նր, զի մի՛ սատակեսցին նոքա :

Անարգեսցին զերկիրն ցանկալի , և
ոչ հաւատացին բանի նր :

Տրանջեսցին ՚ի բանակս իւրեանց , և
ոչ լռան ձայնի Խն :

Համբարձ զձեռն իւր ՚ի վժ նոցա ,
հարկանել զնոսա յանապատի :

Յրոճեսցի զաւակ նց Ե հեթանոսս ,
ցրոճեսցի զաւակ նց ընդ գաւառս :

Պղծեցան նոքա ՚ի բէլփեգովր , զե
կերին զզոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնա ՚ի գործս իւ
րեանց , և յաճախեաց ՚ի վերայ նոցա
բեկումն :

Ասա եկաց ՚ի մէջ փենեհէս , քահեաց
և արգելաւ մահ , համարեցաւ նմա
յարդարութիւն աղգէ յաղգ մինչև
յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա ՚ի վճռուրցն հա-
կառակուէն. չարչարեցաւ մովսէս վն
նոցա, զի դառնացուցին զհոգի նր :
Հրամայեաց շնթամբք իւրովք, և
ոչ սատակեցին զազգն զոր ասաց
նոցա մոր :

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս, և
ուսան զգործս նոցա, ծառայեցին
կռոյ նոցա, և եղև նոցա ՚ի գայթակ
զուծիւն :

Ջոհեցին զուստերս և զդասերս իւ-
րենց գիւնաց, և հեղին զարիւն ամբիծ
Արիւն ուստերաց և դասերաց իւ-
րենց, զոր զոհեցին կռոյն քանանու :
Հաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա,
և պղծեցաւ ՚ի գործոյ նոցա, զի
պոռնկեցան ՚ի գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութ մոր ՚ի վերայ
ժողովրդեան իւրոյ, և գարշեցոյց
զժառանգութի իւր յոյժ :

Մատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանո-
սաց, տիրեցին նց ատելիք իւրեանց
և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնս,
և խոնարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նց :
Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և
նոքա դառնացուցին զնա ՚ի խորհուր

դրս իւրեանց , և կորացան յանօրէն
նութիւ իւրեանց :

Հայեցաւ ար ՚ի նեղութիս նոցա , ՚ի
լսել ձայնի աղօթից նոցա :

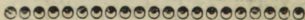
Յիշեաց զուստ իւր՝ և զշնացաւ
ըստ բազում ողորմութիւնում . և ետ
զնոսա ՚ի գթութիս առաջի ամենայն
գերչաց նոցա :

Փրկեալ զմեզ ար ամ մեր , և ժողովեալ
զմեզ ՚ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անո՛ւան քում
մբշ . և պարծեացուք յօրհնութիս քո :

Օրհնեալ ար ամ իսրայէլի , յաւի
տեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամ ժողովուրդն , եղիցի
եղիցի :



Աղօթե՛ք եղեմի , Արքայի Հրէաստանի :
Եսայ . ԼԷ :

Լս ասացի ՚ի վերանալ յինչն
աւուրց իմոց , թէ գնացի ես
՚ի դրունս դժոխոց :

Թողի զամ յետին իմ , և ասացի թէ
այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն յերկ
րին

ըին կենդանեաց, և ոչ ևս տեսից ըզ
մարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ:
Պակասեցայ ես յազդատոհմէ իմմէ,
այսուհետեւ թողի լքի զամ զկեանս
իմ:

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ,
որպէս զայն որ քակէ զոռաւաւար, և
եղէ ես որպէս զոստայն տատարաց
մերձ ՚ի հատանիլ:

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յա
ռաւօտէ որպէս ՚ի ձեռս առիւծու,
այնպէս խորտակեաց մանրեաց զոս
կերս իմ, զի յառաւօտէ մինչ ՚ի
գիշեր մատնեցայ:

Որպէ՛ ծիծառն այնպէս ճչեցի, որպէ՛
զաղաւնի այնպէս մնչեցի, զի նուա
ղեցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ:

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր ան
իմ, որ փրկեաց զիս, և փալատեցոյց
յինէն զյաւս անձին իմոյ:

Տէր վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ,
զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր
զհոգի իմ, միխթարեցայ և կեցի:

Ահա ՚ի խաղաղութի դարձաւ դառ
նութի իմ, փրկեցեր զանձն իմ, զի
մի կորեացց և ընկեցեր յետոյ զամ

զմեղս իմ :

Ձի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս են, խոստո
վան առնին առ քեզ, և ոչ մեռեալք
օրհնեացեն զքեզ, և ոչ յուսացին
՚ի ճշմարտութիս քո ամենեքեան, ոյք
իջանեն ՚ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ
մօր, ոսկ և ես այսուհետեւ մանկունս
ծնայց, որք պատմեացեն զարդարուիս
քո մօր փրկուէ իմոյ :

Ես ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ
յօրհնութի նոր զամ աւուրս կենաց
իմոյ յանդիման տաճարիդ մայ :

Փառք հօր և որ" :

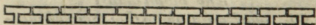
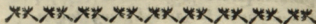
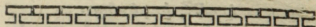
Մազմեհ :

3 յոս կենդանուէ, յոյս և ապաւէն
փրկուէ մօր յս քս, փրկեալ զես
և փարատեցո՞ զցաւս անձին իմոյ :

Մարդասէր մօր՝ վասն սրբուհւոյ ա-
նարատի մօր քոյ և կուսի, և վս խա-
չի քոյ պատուականի, ընկալ զաղա-
չանս մեր և կեցո՞ զմեզ :

Ջարդոն և զառօլեա ՚ի Վերջն Երկինք
պատմեն հոհոհի հոհեա ՚ի ՏԻ, երեոհ :





Աւետիս : ԺԶ



ՈՍՏՈՎԱՆ ԵՂԵ

րուք տեառն զի քաղցր է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւնք :

Աստուծոյն փրկեալք տն, զորս փրկե-
կեաց ՚ի ձեռաց Թշնամւոյն :

Յամենայն դաւառաց ժողովեաց զնս,
յարեւելից և յարեւմտից ՚ի հիւսիսոց
և ՚ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանապատի յան-
ջողի ճանապարհի, և քաղաք բնակու-
թեան ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան, և ան-
ձինք նոցա ՚ի նոսին նոճաղեցան :

Աղաղակեցին առ տօր ՚ի նեղուէ իւ-
րեանց, և ՚ի վշտաց նց փրկեաց զնս :

Առջնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ
ուղիղ, զի երթիցեն ՚ի քաղաք բնա-

կուժէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմու
թեց նորա, և սքանչելեաց նորա որ
դիք մարդկան :

Ջի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս,
և զանձինս կարօտեալս լի՛ արար
բարուժք :

Ոյք նստէին ՚ի խաւարի և ՚ի ըստ
ոճերս մահու, կոպեալ էին յաղքա
սուժէ որպէս յերկաթս :

Ջի դառնացուցին զբանն իւր, և ըզ
խորհուրդս բարձրելոյն բարկացու
ցին :

Խոնարհ եղեն ՚ի ցաւոց սիրտք նց,
տկարացան, և ոչ ոք էր որ օգնէր նց :

Ազաղակեցին առ տէր ՚ի նեղուժէ
իւրեանց, ՚ի վշտաց նց եհան զնս :

Փրկեաց զնս ՚ի խաւարէ և ՚ի ստոճե
րաց մահու, և խզեաց զկապանս նց :

Խոստովան եղիցին իմն ողորմուժեց
նր, և սքանչելեց նր որդիք մարդկան

Ջի փշրեաց զգրունս պղնձիս, և ըզ
նիգս երկաթիս խորտակեաց :

Օգնեաց նոցա ՚ի ճանապարհի անօ
րէնուժէ իւրեանց . զի վասն մեղաց

իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամ կերակրոց դարշէլն սիրոք նց •
մերձեցան մինչև ՚ի դրունս մահու :

Աղաղակեցին առ իմր ՚ի նեղութիւն
բեանց, ՚ի վշտաց նց ապրեցոյց զնս :
Առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց
զնս, և փրկեաց զնս յասրականութիւն
իւրեանց :

Խոստովանեղեցին իմն ողորմութեց
նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք
մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագ օրհն
ութե, և պատմեացեն զգործս նր
ցնծութիւն :

Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք, և առ
նէին զգործս ՚ի ջուրս բազումս :

Նոքա տեսին զգործս իմն, և զսքան
չելիս նորա ՚ի խորս անդհոց :

Ասաց և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և
բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յան
դունդս, և անձինք նոցա յանձինս
իւրեանց մահեցան :

Խռովեցան օսասանեցան որպէս ար
բեալք, և ամենայն իմաստութիւնց
ընկաւ :

Աղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութե

Իւրեանց , 'ի վշտաց նոց կեցոյց զնո :
 Ի արձոյց զմըրիկն յօդս՝ և դադարե
 ցան ալիք նո՛ր , ուրախ եղէն զի դա
 դարեցան , և առաջնորդեաց նոցա 'ի
 նաւահանգիստ կամաց իւրեանց :
 Խոստովան եղիցին նոն ողորմութեց
 նո՛ր , և սքանչելեց նո՛ր որդիք մաքրկան :
 Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս
 ժողովորոց , և յաթոռս ծերոց օրհ
 նեսցեն զնա :

Զի դարձոյց զգեան 'ի ցամաք , և ըզ
 գնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :
 Արար զերկիրն սլողաբեր յաշտաղ
 տուէս , վս չարուէ բնակչաց նոցա :
 Արար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց ,
 և զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս
 ջուրց :

Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս , և շի
 նեցին քաղաք բնակուէ իւրեանց :
 Վարեցին արոս և տնկեցին այգիս , և
 արարին սլոուղ արմատեաց իւրեանց :
 Օրհնեաց զնս և բազմացան յոյժ , և
 անասուիք նոցա ոչ նուաղեցան :
 Նուաղեցան նոքա և չարչարեցան ,
 'ի նեղուէ չարեաց և 'ի վշտաց :
 Եկն անարդութի 'ի վերայ իշխանաց

նայա, մոլորեցոյց զնոսա յանապատի
և ոչ ՚ի ճանապարհի :

Օգնեաց տնանկին յաղքատուէ , և
առաջնորդեաց ոմ խաչին ազգի նց :
Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին ,
և ամանօրէն խցցէ զքերան իւր :
Ո՛վ է իմաստուն որ պահեսցէ զայս ,
և ՚ի միտ առցէ զողորմութիւնն :

Օրհնութիւն Սաղմոսաց Դաւիթ : Ճե

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ , պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և
սաղմոս ասել քեզ փառօք ի-
մովք :

Չարթիք փառք իմ , զարթիք սաղ-
մոսիւք և օրհնուք , և ես զարթեայց
առաւօտուց :

Խոստովան եղեց քեզ ՚ի ժողովուրդս
մօր , և սաղմոս ասացից քեզ յազննա :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութի-
քո , մինչև յամոցս ճշմարտութիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ , և
յամ երկրի են փառք քո :

Ժե

257

Ոմ

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ւ
աջով քո և լո՛ւր մեղ :

Աճ խօսեցաւ 'ի սրբութե՛ն իւրմէ,
բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւքէմ,
և զհովիտս յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղայադ և իմ է մանասէ, եփ-
րեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ Թագաւոր իմ, մովաբ աւա-
զան յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և
ինձ այլադգիք հնազանդք եղեն :

Ո՛ տարցէ զես 'ի քաղաք ամուր, կամ
նով առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յե-
դովմէ :

Եթէ ո՛չ դու անձ որ մերժեցեր զմեզ,
և ո՛չ ելեր ան ընդ զօրս մեր :

Տո՛ւր մեղ օգնութի 'ի նեղութե՛ն, զի
սո՛ւտ է փրկութի մարդոյ :

Աստուծով արասցո՛ւք զօրութի, և նա
յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

'ի Խրաժ . Սաղմոս Դաւիթի : ԶԸ

Աճ օրհնութե՛ն իմոյ մի՛ լռեր, զի
բերան մեղաւորի բերան նեն-
գաւորի բացաւ 'ի վր իմ :

խօսեցան զինէն լեզունաւ նենդաւ
ւորաւ, և բռնիւ առեւռէն պաշարե-
ցին զիս:

Մարտեան ը իս 'ի տարապարտուց,
փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս,
այլ ես յաղօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ-
բարւոյ, առեւռէն փոխանակ սիրոյ
իմոյ:

Կացո՛ 'ի վերայ նորա մեղաւոր, սա-
տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա:

'ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատա-
պարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեղս
դարձցին:

Եղեցին աւուրք նո՞նո՞ւնաղք, և զայ-
ցեւռէն նո՞ն, զայն այլ տարցէ:

Եղեցին որդիք նորա որք և կինն նորա
այրի, սահեացին փոփոխեացին, որ-
դիք նո՞ն մուրօղք եղեցին, և ելցեն
'ի բնակութէ իւրեանց:

Քննեացէ փոխատու զամենայն ինչո
նորա, և յափշտակեացեն օտաւք ըզ-
վաստակս նորա:

Մի՛ գոցի օգնականն նմա, և մի՛ դք
ողորմեացի 'ի վո՞ որբոց նորա:

Եղեցին որդիք նորա 'ի սատակումն:

Լ յաղդէ ջնջեացի անուն նորա :
Յ յիշեացինն մեղք հօր նր ատաջի տն .
և մեղք մօր նր մի՝ ջնջեացինն , և եղի-
ցինն ատաջի տն յամ Ժամ :

Սատակեացի յերկրէ յիշատակ նր .
փոխանակ զի ոչ յիշեաց անել զո-
ղորմութիւնն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զտնանկ ,
սպանանել զայն , որ խոնարհ է
սրտիւն :

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ
կամեցաւ զօրհնութի , հեռի եղիցի ՚ի
նմանէ :

Ջգեցաւ զանէծս որոյ հանդերձ ,
մտցէ սոյ ջուր ՚ի փոր նր , և ույ ձէթ
ընդ ոսկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ զի ա-
գանի , որպէս գօտի՝ որ ածի հանա-
պաղ ընդ մէջ :

Ա յս գործ է այնոցիկ , ոյք չարա-
խօս կային զինէն ատ տօր , և ոյք խօ-
սէին չար զանձնէ իմմէ :

Ա յլ դու տօր տօր՝ արա՛ ընդ իս ըստ
անուն քում , զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո , և փրկեալ զիս . զի աղքատ
և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում,
և ես ոմ ստուգեմ 'ի խռստաիիլ իմում
ողակասեցայ, և թօթափեցայ որպէս
մարախ:

Տունկք իմ տկարացան 'ի պահսց, և
մարմին իմ այլագունեցաւ յիւղոյ:
Եղէ ես նախատ նոցա, տեսին զիս
և շարժեցին զգլուխս իւրեանց:

Օգնեա՛ ինձ տէր ւծ իմ, և փրկեա՛
զիս ըստ ողորմուէ քում:

Ճանիցեն զի ձեռն քո այս է, և
դու ւոր արարելը զայս:

Նոքա անիծանեն և դու օրհնես
ցես. ոյք յարուցեալ են 'ի վժ իմ,
զամօթ կրեացեն, այլ ծառայ քո ու
րախ եղիցի 'ի քեզ:

Զգեցցին զամօթ ոյք շարախօս կոյին
զանձնէ իմմէ, և արկցեն ոմ կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք:

Այլ ես խոստովան եղէց առ տէր
յոյժ բերանով իմով, և 'ի մէջ բազմաց
օրհնեցից զքեզ:

Զի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկիս, 'ի
փրկել զիս յայնցանէ ոյք հալածեն
զանձն իմ:

ՅԻ ՀԱՊԱՊԻՄԹ • ՍԱԿՆՈՍ ԴԱՎԻԷ :
ՃԹ

Լսաց տօր ցտօր իմ, նիստ ընդ աջմէ
իմմէ, մինչև եդից զԹշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց :

Գաւազուն զօրուէ առաքեսցէ քեզ
տօր ՚ի սիօնէ, և տիրեսցես դու ՚իմէջ
Թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզէ սկիզբն աւուր զօրուէ •
՚ի վայելչութի նբց քոց յարգանդէ
յառաջ քան զարուսեակ ծնաց զքեզ :
Երդոճաւ տօր և ոչ ևս զղձասցի, Թէ
դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ
կարգին մէլ քիսեդեկի, և տէր ընդ
աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութե ըզ
Թագաւորս • դատէ զհեթանոսս և
բազում առնէ զհարսճածս, և խորտա
կեսցէ զգլուխս բազմաց յերկրի :
Չուղիսս ՚ի ճանապարհի արբուսցէ •
վասն այսորիկ և բարձր արասցէ ըզ
գլուխս :



ԼԷԼԵԼՈՒԹԱՅ : ՃԺ

Խոստովան եղէց քեզ տօր բոլո-
րով սրտիւն իմով, ի խորհուրդս
ուղղոց ի ժողովուրդս, մեծ են
գործք տօն, և քննեալ են յամի կամք
նորա :

Խոստովանութի և վայելչութի են
գործք նր, արդարութի նր մնաց յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեց իւրոց,
ողորմած դժած է տէր, կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուստ իւր,
զպօրութի գործոց իւրոց պատուիրեց
ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութի հեթանո-
սաց, գործք ձեռաց նր արդարութի
և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամի պատուիրանք
նորա, հաստատեալ են յաւիտեանս
յաւիտենից, արարեալ են ճշմարտու-
թիւն և ուղղութիւն :

Փրկութի առաքեաց տօր ժողովրդեան

իւրում պատուհիւրեաց յաւիտենից
զուխտ իւր, Եւ ահեղ է անուն նր:
Սկիզբն զգօնուե երկիւղան, իմաս-
տութի բարի ամենեցուն ոյք առնեն
դնա, և օրհնութի նորա մնայ յաւի-
տեանս յաւիտենից:

Աշխարհայ. 'ի զի ապաշխարաւի, ան-
գիւտ և զապաշխարայ: **ՃԺԱ**

Երանել է այր՝ որ երկնչի 'ի անի,
զպատուհիւրանս նր նա կամի յոյժ:
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նր, և
յազգ ուղղոց օրհնեացի:
Փառք և մեծութի են 'ի տան նորա,
արդարութի նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից:

Ճագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց,
ողորմած գթած և արդար է նր:
Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ,
յօրինէ զբան իւր 'ի դատաստանի,
զի յաւիտեան նա մի՛ սասանեացի:
Յիշմկ յաւանից եղիցի արդարն,
'ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ:
Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ
անձ: Գաւառ Գաւառ

Հաստատել է սիրտ նր և նա մի՛ երկի
ցէ , մինչև տեսցէ ՚ի Թշնամիս իւր :
Սփռեաց և ետ աղքատաց , արդա-
րութի նորա մնայ յաւիտեանս յա-
ւիտենից և եղջիւր նորա բարձր է
ղիցի փառօք :

Մեղաւորն տեսցէ և բարկացի ,
զատամուճնս իւր կրճտեսցէ և հալեա
ցի , և ցանկութիւն մեղաւորաց կո-
րիցէ :

ԶԼԵՆՈՒԹԱՆ : ՃԺԲ

() Երհնեցէ՛ք մանկունք զմոր , և օրհ
նեցէ՛ք զանուն մօն :

Եղիցի անուն մօն օրհնեալ , յայտմ-
հետէ մինչև յաւիտեան :

Յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու ,
օրհնեալ է անուն մօն :

Բարձր է ՚ի վերայ ամ ազգաց մօր , և
յերկինս են փառք նր :

Ո՛վ է որմ տէր ամ մեր ՚ի բարձունս
բնակեալ , և զխոնարհս տեսանէ յեր-
կինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ , և
բարձր առնէ զուսուասլելս յաղբեաց :

Նստուցանէ զնա իշխանս , ընդ իշ-
խանս ժողովորդեան իւրոյ :
Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ու-
րախամիտ , ունի մայր որդւովք բերի-
րեալ :

ԿԷԼԽԻՄ : ՃԺԳ

ՅԵԼԱՆԵԼՆ իսրայէլի յեգիստոսէ •
տանն յակոբայ 'ի ժողովորդենէ
այլադգեաց :

ԵՂԼ Հրէաստան սրբութի նորա , և
իսրայէլ իշխանութի նորա :

ԾՈՒԼԵՄԵՍ և փախեալ , և յորդա-
նան անդրէն դարձալ :

ԼԵՐԻՆՔ ցնծասցեն որսէս խոյք , և
բլուրք ունի գառինք մաքեաց :

ԶԻՐ է քեզ ծով , զոր տեսեր և փա-
խեար , կամ դու յորդանան զի՞ դար-
ձար անդրէն :

ԼԵՐԻՆՔ՝ ցնծացէք ունի խոյք , և բլուրք
ունի գառինք մաքեաց :

ՅԵՐԵՍԱՅ տն սասանեցալ երկիր •
յերեսայ նոյ յակոբայ :

Ո՞՞ դարձոյց զվէմն 'ի վտակս Զուրց ,
և զապառաժն յաղբերակունս :

Մի՛ մեղ մոր մի՛ մեղ այլ անուճան քու՞մ
տո՛ւր զփառս , վասն ողորմութե՛ և
ճշմարտութե՛ քո :

Մի՛ երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս ,
Թէ ո՛ւր է ան նոցա :

Ա՛յ մեր յերկինս և յերկրի , զան՞ զոր
ինչ կամեցաւ և արար :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են , ձեռագործ են որդւոց մարդ
կան :

Բերան ունին՝ և ո՛չ խօսին , աչս ու
նին՝ և ո՛չ տեսանեն :

Ա կանջս ունին՝ և ո՛չ լսեն , ունջս
ունին և ո՛չ հոտոտեն :

Ձեռս ունին՝ և ո՛չ շօշափեն , ոտս
ունին՝ և ո՛չ գնան . և ո՛չ գոյ բարբառ
ի կոկորդս նոցա :

Նման նոցա եղիցին յք արարին
զնոսա . ամենեքեան յք յուսացեալ
են ՚ի նոսա :

Տուն խրայելի յուսացաւ ՚ի մոր , օգ
նական և ընդունօղ է նոցա :

Տուն ահարօնի յուսացաւ ՚ի մոր , օգ
նական և ընկերօղ է նոցա :

Երկիւղածք մո՛ն յուսացան ՚ի տէր .
օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ փոր և օրհնեաց զմեզ
օրհնեաց փոր զտունն ինչիւ, օրհնեաց
փոր զտունն ասարօնի:

Օրհնեաց փոր զերկիւղածս իւր, ըզ
փոքրկունս և զմեծամեծս:

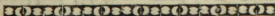
Յաւեւցէ ՚ի ձեզ փոր, ՚ի ձեզ և յոր
դիս ձեր:

Օրհնեալ էք դուք ՚ի փնէ, որ արար
զերկինս և զերկիր:

Երկինք երկնից փն էն, և զերկիրս
էս որդւոց մարդկան:

Ո՛չ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ
փոր, և ո՛չ ամբն՝ ոյք իջանէն ՚ի դժոխս:

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ
փոր՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:



ԿԷՆՈՒԹՅՈՒՆ : ՃԺԴ

Սիրեցի զի լուսնիցէ փոր զձայն աղօ
թից իմոց, զի խոնարհեցոյց
զունին իւր առ իս, և էս յա
ւուրս իմ կարդացի առ նա:

Եղեցան զինև երկունք մահու, և
վեշտք դժոխոց գտին զիս:

Չնեղուիմ և զանձկուիմ գտի, և

զանուէն Թ՛ն Կարդացի:

Ո՛ր փրկեալ զանձն իմ. ողորմած
ած ձեր ողորմի և պահէ զողոյս Թ՛:
Ես խոնարհ եղէ և Թ՛ր Կեցոյց զես,
դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո, զե
Թ՛ր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահունէ,
զաչս իմ յարտասունաց, և զոտս իմ ՚ի
դայթակղուծէ, հաճոյ եղէց առաջի
Թ՛ն յերկրին Կենդանեաց:

ԶԷԷՆԻՅԱՆ ԶԺԵ

Մաւտացի զոր և խօսեցայ, և ես
խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմօւմ, Թէ
անմարդ սուտ է:

Զի՞նչ տաց տրխտուր Թ՛ն, ընդ անի
զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկուէ ընկալայց, և զա
նուէն Թ՛ն Կարդացից:

Զաղօթս իմ Թ՛ն տաց՝ առաջի ան
ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Թ՛ն մահ սբց
իւրոց, ո՛ր Թ՛ր ես ծառայ քո եմ, ծա
ռայ և որդի աղախնոյ քոյ:

Հատեր ղկատարանս իմ, քեզ մատուցից
պատարագ օրհնուէ, և զանունն Թոն
կարդացից :

Չաղօթս իմ Թոն տաց առաջի ամ
Ժողովորդեանն իմ, ի գաւթի տան
տեառն, և ի մէջ քո երուսաղէմ :

Աւետիս : ՃԺԶ

() Թհնեցէք զԹոն ամ աղինք, գովե
ցէք զնա ամ Ժողովորդք :

Չօրասցի ողորմութի նորա ի վերայ
մեր, և ճմարտութի Թոն մնասցէ յա
ւիտեան :

Աւետիս : ՃԺԷ

Խոստովան եղերուք Թոն զի բարի
է, զի յաւիտեան է ողորմութի
նորա :

Ասացէ տուն իսրայէլի, զի յաւի
տեան է ողորմութի նորա :

Ասացէ տուն ահարօնի, զի յաւի
տեան է ողորմութի նորա :

Ասացեն երկիւղածք Թոն, զի յաւի
տեան է ողորմութի նորա :

Ի նեղուէ իմում ես առ Թոր կարդա
դայի , և լուսաւ ինձ յանդորր :

Տը է իմ օգնական և ես ոչ երկեայց ,
զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական , և ես տեսից ՚ի
Թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ ՚ի Թոր՝ քան յուսալ
՚ի մարդիկ , բարի է յուսալ ՚ի տէր՝
քան յուսալ յիշխանս :

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև , և
անոճամբ Թոն յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինև , և սլաշարե
ցին զիս ՚ի միասին , և անոճամբ Թոն
վանեցի զնոսա :

Շուրջ եղեն զինև ուն մեղուք , վառե
ցան բորբոքեցան ուն փուշք ՚ի հուր ,
և անոճամբ Թոն մերժեցի զնս :

Ի մերժելն դրդոճեցայ , և եղէ մերձ
՚ի գլորիւ , և Թոր ընկալաւ զիս :

Զօրութի իմ և օգնութի իմ Թոր , և
եղև ինձ ՚ի փրկութի :

Չայն ցնծութե փրկութե՝ ՚ի յարկս
արդարոց :

Աջ Թոն արար զօրութի , աջ Թոն բարձր
արար զիս , և աջ Թոն արար զօրութի :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից՝ և սլառմեցից

զգործս ան :

Խրատելով խրատեաց զես տեր, և ՚ի
մահ ոչ մատնեաց :

Բացէ՛ք ինձ զդրունս արդարուն, զի
մտից լայն, և խոստովան եղէց ան :

Այս դուն տեառն է, և արդարք
մտանեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ ան, զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ ՚ի փրկութի :

Վէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա
եղև գլուխ անկեան :

՚Ի անէ եղև այս, և է սքանչելի ա
ռաջի աչաց մերոց :

Այսօր է զոր արար ան, եկայք ցըն
ծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա :

Ո՛ր ան փրկեալ, ո՛ր ան առաջնորդեալ,
օրհնեալ որ գալոց էս յանուն ան,

և օրհնեցաք զքեզ ՚ի տանէ տեառն :

Տո՛ւ ան մեր երևեցաւ մեզ, արարէ՛ք
ունս ուրախութե կանխաւ, մինչև

յանկիւնս սեղանոց :

Աճ իմ էս դու, և խոստովան եղէց
քեզ, ան իմ էս դու և բարձր արա

րից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ ան, զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ ՚ի փրկութի :

Ի՞նչ ուղղեացէ երիտասարդ զճանա-
սարհս իւր, այլ ՚ի պահել զբանս քո:
Բոլորով սրտիւ խմով խնդրեցի ըզ-
քեզ, մի՛ մերժեր զիս ՚ի պատուիրա-
նաց քոց:

՚Ի սրտի խմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ:

Օրհնեալ ես դու տէր, և ուսո՛ ինձ
զարդարութիս քո:

Շրթամբք խմովք պատմեցից զամ
իրաւունս բերանոյ քո:

՚Ի ճանասարհս վկայուէց քոց զոճար
ճացայ, ո՞տ յամ ՚ի մեծութե:

՚Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և ըզ
գուշացայ ՚ի ճանասարհս քո:

Զիրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մոռա-
ցայ զբանս քո:

Հատո՛ ծառայի քում զի կեցից և
պահեցից զբանս քո:

Զարթո՛ զաչս իմ և նայեցայց ՚ի ըս-
քանչեւիս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թա-
գուցաներ յինէն զպատուիրանս քո:

Փափագեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ:

Սաստեցեր ամբարտաւանից անի,

ծեալ այք խոտորեցան 'ի պատուհի
բանաց քոց :

'Ի բաց արա յինէն զնախատինս և
զարհամարհանս , զի զվկայութիս քո
խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և չտրախո-
սէին զինէն , այլ ծառայ քո խորհէր
յիրաւունս քո :

Ջի վկայութիք քո խօսք իմ էին , և
խորհուրդք իմ յարդարուի քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հողտը կե-
ցո՝ զիս ըստ բանի քում :

Չճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և
լուար ինձ , ուսո՞ ինձ զարդարուիս
քո :

'Ի ճանապարհս արդարուէց քոց ի-
մաստո՛ւն արա զիս , և քննեցից զլս-
քանչեւիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանճրա-
նալ , հաստատեա՞ զիս 'ի բանս քո :

Չճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա
յինէն , և յօրէնս քո ողորմեա՞ ինձ :

Չճանապարհս ճշմարտուէ քո ընտ-
րեցի , և զիրաւունս քո ես ոչ մոռա-
ցայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիս քո , տը
275

մի՛ յամօթ առնէր զհո :

Ի ճանապարհս սլառոճիրանաց քոց
ընթացայ, զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ :

Օրէնսգէ՛տ արա զհո տէր ի ճանա-
պարհս իրաւանց քոց , և խնդրեցից
զնա յամ ժամ :

Իմաստո՛ւն արա զհո , և քննեցից
զօրէնս քո , և պահեցից զնա բոլորով
սրտիւ իմով :

Առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս պատ-
ռճիրանաց քոց , զի ընդ նմ հաճեցայ :
Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ ի վկայութիս
քո , և մի՛ յագահութի :

Դարձո՛ զաչս իմ , զի մի՛ տեսից զնան
բւլթի , ի ճանապարհս քո կեցո՛ զհո :
Հաստատեա՛ ծառայի քում՝ զբան քո
յերկիւղ քո :

Հա՛ն յինէն զնախատինս զոր և կար
ծեցի . զի դմստանք քո քաղցր են :
Ահա՛ ցանկացայ սլառոճիրանաց քոց ,
յարդարութե՛ քում կեցո՛ զհո :

Եկեսցէ ի վ՛ իմ ողորմուի՛ քո տօր ,
և փրկուի՛ քո ըստ բանի քում :

Տայ պատասխանի ոյք նախատեն
զհո բանիւք , զի ես ի բանս քո յու-

սացայ :

Եի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի թերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութե մինչև յոյժ ,

զի յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամժամ , յաւի
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդորրու , զի զպատուի
րանս քո խնդրեցի :

Խօսեի զվկայուհիս քո առաջի Թագա
ւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր սի
րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի
րանս քո զոր սիրեցի , և խորհէի յար
դարութե քում :

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո՝ յոր և
յուսացուցեր զիս :

Սա միխիթարեացէ զիս ՚ի խնարհու
իմում , զի բան քո կեցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ , այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտ
րեցայ :

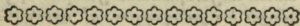
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տր , և միխիթարեցայ :

Տրամուհի կալաւ զիս ՚ի մեղաւորաց ,
և ոյք թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո , ի
տեղւոջ պանդխտուէ իմոյ :

Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուէն քո փրկեալս
պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս ,
զի զարդարուինս քո խնդրեցի :



ԱՆՎԵՐՈՒԹԱՅ :

Բաժին իմ ես դու փրկեալս , ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո :

Ազաճեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ
իմով , ոչորմեա ինձ ըստ բանի քում :
Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ , և դարձ
ձուցի զոտս իմ ՚ի վկայութիս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ , զի
պահեցի զպատուիրանս քո :

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև ,
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինիլ առ քեզ , վս իրաւանց և ար
դարութե քո :

Հաղորդէի ես ամենայն երկիւղա
ծաց քոց , որոց պահեալ էին զպատ
ուիրանս քո :

Ոչորմութե ան լի եղև երկիր , զարդա
րու

բութիս քո ուսո՞ ինձ,
Քաղցրութի՛ արարեր ընդ ծառայի
քում՝ Թոր, ըստ բանի քում:
Ձքաղցրութի՛ զխրատ և զգիտութի՛
ուսո՞ ինձ, զի՛ ՚ի սրատոճիրանս քո ես
հաւատացի:

Մինչև խոնարհեալ էի ես մեղայ,
վս՝ այսորիկ զբանս քո սրահեցի յոյժ:
Քաղցր ես դու Թոր, և քաղցրութի՛ք
քով ուսո՞ ինձ զարդարութիս քո:
Բազմացան յիս անիրաւութիք ամ
բարտաւանից, այլ ես՝ բոլորով սրբ
տիւ՛ իմով քննեցի զսրատոճիրանս քո:
Մածան ոսկ կաթն սիրոք նոցա, այլ
ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր
զիս, ոսկ ուսայց զարդարութիս քո:
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ:
Չեոք քո արարին և ստեղծին զիս
իմաստոճն արա զիս և ուսայց զսրատ
ոճիրանս քո:

Երկեւղածք քո տեսցեն զիս և ու
րախ եղիցին, զի ես ՚ի բանս քո յու
սացայ:

Ճանեայ Թոր զի արդարութի՛ են դա

տասնանիք քո , յիրաւի՝ խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութի քո 'ի միւթարեւ
զիս , ըստ բանի քում , զծառայս քո :
Եկեսցեն յիս դժութիք քո և կեցից ,
զի օրէնք քո խօսք իմ էլմ :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք որք 'ի
տարաշարտուց անիրաւեցան յիս ,
այլ ես հոգացայ 'ի պատուիրանս քո :
Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և
ոյք ճանաչեն զվկայութիս քո :

Եղիցի սիրտ իմ ամբիծ յարդարուն
քում զի մի՛ ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիս
քո , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
Սպասեցին աչք իմ բանի քում , ա-
սացի երբ միւթարեսցես զիս :

Ելէ ես ոմ տիկ 'ի պարզի , զի զար-
դարութիս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո ,
ե՞րբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հա-
լածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զսորհուր-
դես , այլ ոչ ոմ զօրէնս քո :

Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են , 'ի նանիր հալածեցին զիս , օգ-

Նեա՛ ինձ :

Փոքր մի ևս և կորուսանէին զիս
յերկրի , այլ ես ո՛չ թողի զպատու՛ն
բանս քո :

Ըստ ողորմուէ քում կեցո՛ զիս , և
պահեցից զվկայութիս բերանոյ քո :
Յաւիտեան տէր բան քո կայ յեր-
կինս , ազգէ մինչև յազգէ և ճշմարտու
թիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր , կայ և մնայ :
Հրամանի քում մնայ տիւն , զի ամբն
ծառայք քո են :

Եթէ ո՛չ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի ՚ի
խոնարհութե իմում :

Յաւիտեան ո՛չ մոռացայց զարդարու
թիս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :
Քո եմ ես և կեցո՛ զիս , զի զարդա-
րութիս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորու-
սանել , զի զվկայութիս քո ես ՚ի մեա
առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախ
ճան , յոյժ անդորր էին ինձ պատ-
ուիրանք քո :

Ո՞ր սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանա-
պաղ

սյառ խօսք իմ էին :

Քան զԹշնամիս իմ իմաստուն արա-
րէր զիս 'ի պատուիրանս քո, զի յա-
ւիտեան իմ էին :

Քան զամ ուսուցիչս իմ իմաստուն
եղէ, զի վկայուեցիւնք քո խօսք իմ
էին :

Քան զծերսն իմաստուն եղէ, զի ըղ
պատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
դելի զոտս իմ, որպէս զի պահեցից
դքանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ,
զի դու օրէնսդէտ արարէր զիս :

Ո՞ր զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք
քո քան զլեղր բերանոյ իմոյ :

'ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ա-
տեցի զամ ճանապարհս չարաց, զի
դու օրէնսդէտ արարէր զիս :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, և
լոյս տան շաւղաց իմոց :

Երդոճայ և հաստատեցի, զի պահե-
ցից զամենայն իրաւունս արդարուն
քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, ի՞նչ կեցո՞
ղիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց
տր , և զիրաւունս քո ուսո՞ ինձ :
Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամ Ժամ ,
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
Եդին ինձ մեղաւորք զորոգայթ , 'ի
դատունիրանոց քոց ես ոչ մոլորե-
ցայ :

Ժառանգեցի զվկայունիս քո յաւի-
տեան , զի ցնծուի է սրտի իմոյ :
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել
զարդարունիս քո յաւիտեան , վասն
հատուցման :

Օ անօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո
սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու , և
ես 'ի բանս քո յուսացայ :

'ի բաց եղերուք յինէն չարք , և քըն-
նեցից զդատունիրանս տոյ իմոյ :

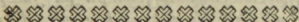
Օգնեա՞ ինձ ըստ բանի քում և կեցո՞
ղիս , և մի՛ յամօթ առնե՞ր զիս 'ի
յուսոյ իմմէ :

Օգնեա՞ ինձ և ապրեցո՞ զիս , և խոր-
հեցոյց յիրաւունս քո յամ Ժամ :

Անարգեցեք զամենեւեան որք ապս-
տամբք եղէն յարդարունեց քոց . զի
անիրաւութիւն խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղա-
ւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի
զպատուհիրանս քո :

Բեեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին
իմ , զի 'ի դատաստանաց քոց եր-
կեայց յոյժ :



Աւելո՛ւիա :

Երարի իրաւունս և արդարուի ,
մի՛ մատնեւր զիս 'ի ձեռս նեղ
չաց իմոց :

Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի , զի մի՛
ամբարտաւանք զընէսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութե քում
տօր , և բանից արդարուե քո :

Արա ընդ ծառայի քում տօր ըստ ո-
ղորմութե քում , զարդարութիս քո
ուսո՛ ինձ :

Ծառայ քո եւմ ես իմաստո՛ւն արա
զիս , և ծանեայց զվկայուիս քո :

Ժամ է պաշտել զտօր , խափանեցին
զօրէնս քո :

Վս այսորիկ սիրեցի զպատուհիրանս

քո , քան զամ օսկի և զասլազիոն :
Ամենայն պատուհիրանք քո յաջողե-
ցան ինձ , զի ատեցի ես զճանա-
պարհս չարաց :

Աքանչեւի են վկայուիք քո , վն այսո
րիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնուի բանից քոց լուսաւոր է ,
և իմաստուն առնէ զողոյս :

Զբերան իմ բացի և առի զհոգի , ի
պատուհիրանս քո փափագեաց անձն
իմ :

Նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Զճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում , և մի՛ տիրեսցեն ինձ
ամ մեղք :

Փրկեա՛ զիս ի զոպարտուէ մարդկան ,
և պահեցից զպատուհիրանս քո :

Երևեցո՛ զերեսս քո ի ծառայս քո ,
և ուսո՛ ինձ զարդարուիս քո :

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի
ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Արդա՛ր ես դու տէր , և ուղիղ են
դատաստանք քո :

Պատուհիրեցեր զարդարումի վկայու
թեց քոց , և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մո-
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և
զարդարուիս քո ես ի մոռացոյ :

Արդարուի քո՝ արդարուի յաւիտե
նից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիւք և վիշտք գտին զիս , և
սպառուիբանք քո խօսք իմ էլին :

Արդարութե՞ են վկայութիւք քո յաւի
տեան , իմաստունն արա և կեցո՞ զիս :

Վարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ
իմով , լո՛ւր ինձ տը զի զարդարուիս
քո խնդրեցի :

Ազազակեցի առ քեզ և փրկեա՞ զիս ,
և սրահեցից զվկայութիս քո :

Վանխեցի տարածամու՝ ազազակե
ցի , և ես ՚ի բանս քո յուսացոյ :

Վանխեցին աչք իմ առաւօտու , ՚ի
խօսիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լո՛ւր տը ըստ ողորմուե
քում , և յիրաւունս քո կեցո՞ զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնութի , զի յօրինաց քոց հեռի
եղէն :

Մերձ ես գու Խոր , և Խմ սրառոճի ,
լանք քո ճշմարիտ են :

Ի սկզբանէ ծանեայ Ի վկայութեց
քոց , զի յաւիտեան հաստատեցեր
զնոսա :

Տես զխոնարհութի իմ , և փրկեա՛ զիս ,
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Դատեա՛ զդատաստանս իմ , և փրկեա՛
զիս , և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս :

Հեռի է Ի մեղաւորաց փրկութի , զի
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութք քո բազում են Խոր , և ըստ
իրաւանց քոց կեցո՛ զիս :

Բազում են որք հալածեն և նեղեն
զիս , Ի վկայութեց քոց ես ոչ խոտորե
ցայ :

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի , զի
զսրատոճիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես զի զսրատոճիրանս քո սիրեցի ,
Խոր ողորմութե՛ քով կեցո՛ զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութի է ,
յաւիտեան են Խմ իրաւունք արդա
րութե՛ քո :

Իշխանք հալածեցին զիս Ի նանիր ,
և Ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :

Տնծացայ ես Ի բանս քո , ուր այն որ
գտա :

գտանէ աւար բազում:

ՉԹ. զս տոեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից ըզքեզ, իմ իրաւանց և արդարուէ քո: Խաղաղութի բազում է այնոցիկ ոյք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ՚ի նոսա դայթակղութի:

Սպասեցի փրկութե քում տէր, և զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայուիս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիս քո, զի ամ ճանապարհ քո իմ առաջի քո են:

Սերձեսցին խնդրուածք իմ առջի քո փր, ըստ բանի քում իմաստուն տրա զիս:

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո փր, և բանիւ քով փրկեալ զիս:

Բզխեսցեն շթութիւնք իմ զօրհնութիս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ պատուիրանք քո արդարուէ են:

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս.

զի զսրատունիրանս քո ընտրեցի :
 Յանկացայ փրկուէ քում ԹՐ , և օ-
 րէնք քո խօսք իմ էին :
 Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և
 իրաւունք քո օրհնեսցեն ինձ :
 Մոլորեցայ ես որով զոչխար կորու-
 սեալ, խնդրեալ զծառայս քո, զի ըզ-
 սրատունիրանս քո ես ոչ մոռացայ :



Օրհնութեայեայ՝ Մարգարէի :
 Եսայ . ԽԲ :

Օրհնեցէ՛ք զձծ յօրհնութիւն
 նոր, զի իշխանութի նորա ՚ի
 բարձունս փառաւորի :
 Եւ անուն նորա փառաւորեալ է ՚ի
 ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի :
 Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք, կղզիք
 և ամբնակիչք նոցա ընդ նս :
 Ուրախ եղիցի անասլատն և ամբնա-
 կիչք իւր, ուրախ եղիցին բանակք
 և բաղք կեդարու, և ուրախ եղիցին
 բնակիչք վիմին :

Ի գլխոյ լերանց գոչեացեն, տայեն
դիառս ար, և զքաջութի նորա կղզիք
սրատմեսցեն:

ՏՐ ան զօրութեց դիմեալ գայ զար-
թուցանել զպատերազմ, յարուցա-
նել զնախանձ, փող հարկանել և գո-
չել ՚ի վերայ թշնամեաց իւրոց զօրու-
թի բազմաւ:

Ուրախ եղեցին երկինք ՚ի վերուստ,
և ամպք ցօղեսցեն զարդարութի:
Բղխեսցէ երկիր զողորմութի և զար-
դարութի առ հասարակ բղխեսցէ:

Առջի: Յօնանա Մարգարէի:

Ի նեղութի իմում ես առ ար կար-
դացի, և լռեալ ան յանդիմոց
դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր ար ձայնի իմում, զի ընկեցեր
զիս ՚ի խորս ծովու, և շրջանք գետոց
պաշարեցին զիս:

Ամենայն դժօսանք քո և ալիք քո ան-
ցին ՚ի վր իմ, և ասացի թէ մերժեցայ
ուրեմն յերեսաց տնայ քոց:

Արդ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ ՚ի տա-
ճար քո, զի հեղան զինե ջուրք
մինչև յանձն իմ, և անդուռիք անհը

Նարինք պաշարեցին զիս :

Եմուտ զլուս իմ ընդ փապարս լե-
րանց, իջի ես ՚ի խորս երկրի՝ և տե-
սի զնիգս նորա զի էին որպէս աղիք
յաւխտենից . և ելցեն յապականուէ
կեանք իմ :

Առ քեզ տր ան իմ, ՚ի նոճաղիւ ան-
ձին իմոյ կարդացի, և զքեզ տր յիշե-
ցի . և մոցեն աղօթք իմ ՚ի տաճար
տր քո :

Ձի ոյք պահէին զունայնութիւն և
զստութի, յողորմուէ իւրեանց մեր
ժեցան :

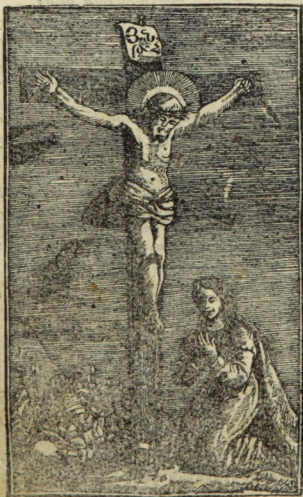
Այլ ես ՚ի ձայն օրհնուէ խոստովան
եղէց քեզ . մատուցից պատարադս
տեառն, և կատարեցից զուստ իմ ՚ի
փրկութե :

Փառք հօր և որ'' :

Մոռլանք :

Եկեսցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար տր
քո . խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի
խնդրոճածս մեր : Մարդա'' :

Չարոյն եւ զաղօն, ՚ի Վերջն Մի՛ նա-
խանձիր խոնոհի Գոյէն ՚ի 127 . Երեւոն :



Օրհնութիւն Կարօնացի
ՃԺԹ



Ն Ե Ղ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Խմբավեա առ իմր կարդացի, և
լուսա ինձ իմր, փրկեաց զանձն
իմ ի շրթանց նենգաւորաց և
ի լեզուէ շարէ:

Ձե՞ր տացի քեզ՝ կամ զե՞նչ յաւել
ցի՝ լեզու նենգաւոր:

Որպէս նեղք հզօրի, զի միտալ են
կայծակամբք կաղնոյ:

Վայ ինձ՝ զի Ը երկար եղև պանդըխ
տուծի իմ, և բնակեցայ ես ի վրանս
կեդարու:

Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ
ընդ այնոսիկ, ոյք ատէին զողջոյն:
Ես էի խաղաղարար, յորժամ խօսէի,
մօրանէին ընդ իս:

Օրհնութիւն աստիճանաց : ՃԻ

Էտեւարձի զաչս իմ 'ի լերինս ,
 ուստի եկեսցէ ինձ օգնութի :
Օգնութի ինձ 'ի տնէ եկեսցէ , որ ա-
 րար զերկինս և զերկիր :
Մի' տար 'ի սասանութի զոտն քո , և
 մի' ննջեսցէ պահասլան քո :
Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթոյ
 պահասլանն իսրայէլի :
Տէր պահեսցէ զքեզ , և Թոր ընկալցի
 աջոյ ձեռամբն իւրով :
Արեգակն 'ի տունէ քեզ մի' մեղիցէ ,
 և մի' լուսինն 'ի գիշերի :
Տր պահեսցէ զքեզ յամ չարէ , պա-
 հեսցէ Թոր զանձն քո :
Տր պահեսցէ զմուտ և զեւ քո յայսմ ,
 հետէ մինչև յաւիտեան :

Օրհնութիւն աստիճանաց : ՃԻԱ

Ուրախ եղէ ես ոյք ասելն ցիս , 'ի
 տունն տն երթիցուք մէք :
 Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս
 քո երուսաղէմ :

Զերուսաղէմ շինեալ ունի քաղաք , և
բնակութի իւր շուրջ զնովաւ :

Անդ ելանէին ազգք ազգք տն , ի վե
կայութի իսրայէլի խոստովան լինիլ
անուան տն :

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստա
նի , աթոռս արկել են ի տան դաւթի :
Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի , և
զշինութի ցք սիրէք զտր :

Եղեցի խաղաղութի ի զօրուէ քում ,
և շինութի յաշտարակս յամուրս քո :
Վասն եղբարց և բնկերաց իմոց խօ
սեցայ զխաղաղութի , վասն քո և վասն
տան տն այ մերոյ խնդրեցաք զբա
րութիւն ի քէն :

Օրհնութի տաքի ճանայ : ՃԻԲ

Եւ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ ,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս :

Որոն աչք ծառայի ի ձեռն տեառն
իւրոյ , և ուն աչք աղախնոյ ի ձեռն
տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տր
աճ մեր , մինչև ողորմեսցիս ի վճ մեր :
Ողորմեա մեզ տր՝ ողորմեա մեզ , զե

բազում լցաք արհամարհանօք :
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք , որք նախատէին զմեզ և
արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Օրհնութիւն աստիճանաց : ՃԻԳ

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասացե-
իւել , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :
Ընդ յառնել մարդկան 'ի վր' մեր ,
կենդանւոյն կառկան կլանել զմեզ :
'Ի բարկանալ սրտմտութիւնս 'ի վերայ
մեր , ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին
զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր , ան-
ցին անձինք մեր ընդ ուղիս անդա-
դարս :

Օրհնեալ է տէր , որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա :

Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճ-
ղուկք՝ յորոգայթէ որսողաց :
Որոգայթք նոցա փշրեցան և մէք
ապրեցաք :

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տէր , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Օրհնութիւն տաքիճանաց : ՃԻԳ

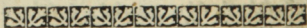
Այսպէս ի տօր որոյ լեառն սիօն ,
մի՛ սասանեացի յաւիտեան որ բը
նակեալն է յերուտաղէմ :

Լերինք շուրջէն զնովաւ , տօր շուրջ
է զժողովրդեամբ իւրով՝ յայսմէ
տէ մինչև յաւիտեան :

Ա՛յ թողու տօր զգաւազան մեղաւո
րաց ի վիճակս արդարոց , և արդարք
մի՛ ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօ
րէնութիւն :

Բարի առնէ տէր բարեաց՝ և այնո
ցիկ , ոյք ուղիղ են սլտիւք :

Իսկ զթիւրեալն ի յափշտակութիւն ,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ՝ ոյք
գործեն զանօրէնութիւն . խաղաղութիւն ի
վերայ իսրայէլի :



Օրհնութիւն տաքիճանաց : ՃԻԵ

Ադարձուցանել տօն զգերութիւն սիօ
նի , և եղաք մէք միեկիմարեալք :
Յայնժամ լցան բերանք մեր խըն
դութք , և լեզուք մեր ցնծութիւն :

Յայնժամ ասասցեն 'ի հեթանոսս ,
մեծ արար իոր զառնեւն իւր ընդ մեզ ,
և մէք եղաք բերկրեալք :

Դարձո՛ տէր զգերութիս մեր որպէս
զուղիսս 'ի հարաւոյ , ոյք վարէին ար-
տասունօք՝ ցնծուք հնձեսցեն :

Երթալով երթային և լային , որք
բարձեալ տանէին զսերմանիս իւ-
րեանց :

Գալով եկեսցեն և ցնծասցեն , ոյք
առեալ բերցեն զորայս իւրեանց :

Օրհնութիւնսս աստիճանաց : ՃԻԶ

Եթէ ոչ իմ շինէ զտունն , 'ի նա-
նիր վաստակին շինօղք նր :

Եթէ ոչ իմ պահէ զքաղաքն , ընդու
նայն տքնին պահապանք նր :

'Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ .
այդ արիք՝ մինչև էք ննջեցեալք ,
ոյք ուտէք զհաց ցաւոյ :

'Ի ժամանակի ուր տացի քուն սիրե-
լեաց իւրոյ , ժառանգուի առն՝ որ-
դիք են , որոյ վարձք իւր են , այն է
պտուղ որովայնի իւրոյ :

Ուր նետք 'ի ձեռս հզօրի , այնպէս են

և որդիքն թաթափելոց :
Երանի՛ որ ելից զցանկուծի իւր 'ի
նոցանէ , մի՛ ամաչեսցեն յորժամ խօ-
սեսցին թշնամիք նոցա ընդ նս առ
դրանն :

Օրհնութիւն աստիճանաց : ՃԻԷ

Երանի ամենեցուն , ոյք երկնչին 'ի
տեառնէ , և գնան 'ի ճանապարհս
նորա :

Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես ,
երանի է քեզ , և բարի եղիցի :

Աին քո որսէս այգի վայելուչ յան-
կիւնս տան քո , որդիք քո որսէս
նորատունկ ձիթենւոյ շուրջ զսեղա
նով քով :

Այսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ
որ երկնչի 'ի տեառնէ , օրհնեսցէ
զքեզ իմր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարուն երուսա-
ղէմի զամ աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոյ քոց ,
խաղաղուն 'ի վերայ իսրայէլ :

Օրհնութիւն աստիճանաց: ՃԻԸ

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս
 ՚ի մանկութենէ իմմէ, ասացէ
 խորայէլ:

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի
 մանկութէ իմմէ, և ինձ ոչ յաղթեցին:
 Ջթիկունս իմ հարին մեղաւորք,
 ընդ երկար արարին զանօրէնութիւն
 իւրեանց:

Տէր արդար է, և խորտակէ զուշն
 մեղաւորաց:

Ամաչեացեն և յետս դարձցին ամե-
 նեքեան՝ ոյք ատեն զսխօն:

Եղեցին նոքա որպէս խոտ տանեաց,
 որ մինչև ՚ի բուռն եկեալ չորա-
 ցաւ:

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հըն-
 ձօղն, և ոչ զգիրկս որ զորայն ժո-
 ղովէր:

Ո՛չ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցա-
 նէին առ նոքօք, թէ օրհնութիւն Թի
 ընդ ձեզ, և օրհնեցաք զձեզ յան-
 ունանէ տեառն:

Օրհնութիւնս ասորի ճանաչող : ՃԻԹ

Դիտրոց կարգացի առ քեզ Թոր, Թոր
Լճուր ձայնի խնում :

Եղեցին ականջք քո 'ի լսել զձայն ա-
զօթից իմոց :

Թե՛ զանօրէնութիւն իմ քննեա տէր
Թոր, իսկ ո՛ր կարէ կալ առաջի քո, զի
'ի քէն է քաւութի :

Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում, յու-
սացաւ անձն իմ 'ի Թոր :

'ի սլահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ,
'ի սլահէ առաւօտու յուսացաւ իս-
րայէլ 'ի Թոր :

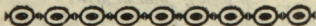
'ի Թորէ է ողորմութիւն բազում, 'ի նմա-
նէ է փրկութիւն, և նա փրկեաց զիսէլ
յամ նեղութեց նորա :

Օրհնութիւնս ասորի ճանաչող : ՃԼ

ՏԻ ո՛չ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ո՛չ
զբօսան աչք իմ :

Ո՛չ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ո՛չ
ընդ այնոսիկ ոյք սքանչելի Եղէն քան
զիս :

Բայց Թէ խոնարհեցայ ես որով մա-
նուկ սարսուռեալ ՚ի ստենէ մօր իւ-
րոյ, և դարձ նորա անդրէն ՚ի նոյն :
Այլ Թէ հալարտացուցի արդեօք
զանձն իմ, այսպէս եղիցի հատու-
ցումն անձին իմոյ, յուսացաւ իս-
րայէլ ՚ի տօր յայտմհետէ մինչև յաւի-
տեան :



Եր4 Հոգոյ: ՃԼԱ

Բ իշեա՛ տօր զդաւիթ, և զամհ հե-
ղուծի նր :
Որով երդոճաւ տօն, և ուխտս
եդ այ յակոբայ :

Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ, Թէ
ելից յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թէ տաց քուն աչաց իմոյ, կամ նինջ
արտեանաց իմոյ, կամ հանգիստ իրա-
նաց իմոյ. մինչև գտից զտեղի յար-
կի տօն այ յակոբայ :

Ահա՛ լոճաք զնմանէ յեփրաթայ, և
գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց :

Մացո՛ւք ՚ի յարկս նր, երկիրսպա-
ցուք ՚ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք
նր :

Արի՛ տէր 'ի հանգիստ քո՛ դու և
տապանակ կտակի սրբուհ քո :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարու
թի, և սբ քո ցնծալով ցնծասցեն :

Վս դաւթի սիրելւոյ քո, մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո յօժելոյ քումն :
Երդոճաւ Թոր դաւթի ճշմարտութ և
ոչ ստեաց նմա , 'ի պաղոյ որովայնի
նր նստուցանել յաթոռ նր :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս
իմ , և զվկայութիս իմ զոր ուսուցից
նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս
յաւիտենից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ Թոր ընդ սիօն , և ընտրեաց
բնակիլ 'ի նմա , ասէ՝ այս է հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտենից , 'ի սմա
բնակեցոյց զի հաճեցայ ընդ սա :

Զայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից ,
և զաղքատս սորա լցուցից հացիւն :
Երկուցանց սորա զգեցուցից փրկուի .
և սբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Անդ ծագեցից եղջիւր 'ի դաւիթ ,
պատրաստ արարից զճրագ օժելոյ
իմոյ :

Թշնառեաց նր զգեցուցից զամօթ ,

այլ ՚ի վերայ նորա ծաղկեացի սրբուի
իմ :

Եր4 շնոց : ՃԼԲ

Օ ե՞րբարի կամ զե՞ր վայելուչ , զե՞
ր բնակին եղբարք ՚ի միասին :
Ո՞ր իւղ զի իջանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօ-
րուսն ահարօնի , և ՚ի մօրուսացն իջա-
նէ ՚ի գրասպանս զգեստու նր :
Ո՞ր ցօղ զի ցօղէ ՚ի հերմօնէ ՚ի վերայ
լերին սիօնի :
Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնուի ,
և զկեանսն յաւիտենից :

Եր4 շնոց : ՃԼԳ

Լ սո օրհնեցէ՛ք նմ ծառայք նոն ըղ-
նոր , ո՞ր կայք ՚ի տուն նոն , ՚ի գա-
ւիթս նոյ մերոյ :
՚Ի գիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր
՚ի սրբուծի , և օրհնեցէ՛ք զնոր :
Օրհնեցէ զմեզ նոր ՚ի սիօնէ , որ ա-
րար զերկինս և զերկիր :

() Օրհնեցէ՛ք զանուէն տօն, օրհնեցէ՛ք
ծառայք տօն զտօր, ո՛ր կայք ՚ի տուն
տօն, ՚ի գաւիթս այ մերոյ :

Օրհնեցէ՛ք զտօր զի բարի է, սաղմոս
ասացէ՛ք անուան նր զի քաղցր է :

Զյակոբ ընտրեաց իւր տօր, և զիւ
ժառանգութի իւր :

Ես ծանեայ զի մեծ է տօր, և տօր մեծ
է քան զամ կուռս :

Զամ զոր ինչ կամեցաւ և արար տօր,
յերկինս և յերկրի ՚ի ծով և յամենայն
խորս :

Հանէ զամսս ՚ի ծագաց երկրի, զփայ
լատակունս իւր յանձրես արար, և
հանէ զհողմ ՚ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամ անդրանիկս եգիպտաց
ւոց, ՚ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Առաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր
՚ի մեջ քո եգիպտոս, ՚ի փալաւօն և
յամ զօրս իւր :

Եհար զաղգս բազումս, և սոլան ըզ
Թագաւորս հզօրս :

Զսեհօն Թագաւոր ամուրհացւոյ,
զովք Թագաւոր բասանու, և զամ

Թաղաւորուիս քանանացւոց :
Եւ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութի ,
ժառանգութի իսրայէլի ժողովորդեան
իւրոյ :

Տր անուն քո յաւիտեան . տր յիշա-
տակ քո ազգէ մինչև յազգ :

Դատէ տր զժողովուրդս իւր . և ՚ի
ծառայս իւր միսիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են , ձեռագործ են որդւոց մարդկան :
Բերան դոյ՝ և ոչ խօսին . աչք են՝ և
ոչ տեսանեն :

Ականջք են՝ և ոչ լսեն . և ոչ դոյ
շունչ ՚ի բերանս նոցա :

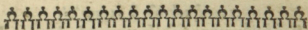
Նման նց եղիցին ոյք արարին զնս .
մտքն ոյք յուսացեալ են ՚ի նս :

Տո՛ւն իսրայէլի օրհնեցէ՛ք զտէր .
տո՛ւն ահարօնի օրհնեցէ՛ք զտր :

Տո՛ւն զԼեայ օրհնեցէ՛ք զտր . երկիւ
ղածք տն օրհնեցէ՛ք զտր :

Օրհնեալ տր ՚ի սիօնէ . որ բնակեալ
է յերուսաղէմ :





ԱԼԷԼՈՒԻՍ: ՃԼԵ

Խոստովան եղերուք տն զի բա-
րի է. զի յաւիտեան է ողորմու-
թի նորա:

Խոստովան եղերուք այն աստուծոյ.
զի յաւիտեան է ողորմութի ն՞ր:

Խոստովան եղերուք տն տերանց.
զի յաւիտեան է ողորմ:

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն.
զի յաւիտեան է ողորմ:

Ջերկինս արար իմաստութի իւրով.
զի յաւիտեան է ողորմ:

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վ՞ր ջուրց.
զի յաւիտեան է ողորմ:

Արար զլուսաւորս մեծամեծս. զի
յաւիտեան է ողորմ:

Ջարեդակն արար իշխանական տուն
ջեան. զի յաւիտեան է ողորմ:

Ջուսին և զաստեղս իշխանական
գիշերոյ. զի յաւիտեան է ողորմ:

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդ-
րանկօք իւրովք հանդերձ. զի:

Եւ եհան զեւրոյել ՚ի միջոյ նորա. զի
յաւ

յաւիտեան է ողոր" :

Ի ձեռն բարձր՝ և բազում հզօր, զի
յաւիտեան է ողոր" :

Եհերձ զծովն մեծ, և բաժանեաց յեր
կուս մասունս, զի յաւիտեան է ո" :
Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա,
զի յաւիտեան է ողոր" :

Ընկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւր
ի ծով կարմիր, զի յաւիտեան է ո" :
Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանա-
պատ, զի յաւի" :

Եհար զաղգս մեծամեծս, զի յաւի-
տեան է ողոր" :

Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս, զի
յաւիտեան է ողոր" :

Զսեհօն Թագաւոր ամուրհացւոց,
զի յաւիտեան է ողոր" :

Զովդ Թագաւոր բասանու, զի յա-
ւիտեան է ողոր" :

Եւ զերկիր նոցա ի ժառանգութի,
զի յաւիտեան է ողոր" :

Ժառանգութի իսրայէլի ծառայի իւ-
րոյ, զի յաւիտեան է ողոր" :

Յիշեաց զմեզ տր ի խոնարհութե մե-
րում, զի յաւիտեան է ողոր" :

Եւ փրկեաց զմեզ ի ձեռաց Թշնամեաց
մե-

մերոց • զի յաւիտեան է ողոր" :
 Ո՛ր տայ կերակուր ամ կենդանեաց •
 զի յաւիտեան է ո" :
 Խոստովան եղերուք ան երկնաւո-
 րի • զի յաւիտեան է ողոր" :

Սաղմոս Գաւ-լի • 'ի Յեան երեմիայի • ան-
 նշան յեբրայեցոց : ՃԼԶ

Եւ զետոս բաբելացւոց, անդ նրս-
 տեաք և լայաք, ոմ յիշեցաք մեք
 անդ զսիօն :

'ի մեջ ուռեաց նոց՝ կախեցաք զկտա-
 կարանս մեր :

Անդ հարցանելին գերիւնք մեր զբանս
 օրհնութե • գերեզմարք մեր ստիպելին
 զմեզ՝ և ասելին :

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութեան սիօնի •
 իսկ զեմրդ օրհնեսցուք զօրհնութե
 ան յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ, մո-
 ռացի զիս աջ իմ :

Այեցի լեզու իմ 'ի քիմս իմ, Թէ
 ոչ յիշեցից զքեզ, Թէ ոչ նախ նոճա-
 գեցից զքեզ երուսաղէմ, սկիզբն ու-
 րախութե իմոց :

Յիշեա՛ տէր զորդիան եդովմոյ՝ յա-
ւուրսն երուսաղէմի:

Ոյք ասէին՝ քակեցէ՛ք քակեցէ՛ք,
մինչև ՚ի հիմն հասուցէ՛ք:

Դուստր բաբելացւոյ թշուառա-
կան. երանի՛ որ հատոյց զհատուցումն
քո, զոր դու մեզ հատուցեր:

Երանի՛ որ կալաւ զմանկունս քո, և
եհար զքարի:

Սաղմոս գ-մ-ի: ՃԼԵ

Խոստովան եղէց քեզ տօ՛ր՝ բոլորով
սրտիւ՛ իմով. առաջի հրեշտակաց
սաղմոս ասացից քեզ:

Չի լռար զբանս բերանոյ իմոյ. եր-
կիրսլագից ՚ի տաճար տօ՛ր քո, և խոս-
տովան եղէց անո՛ւան քում, վասն ո-
ղորմութե և ճշմարտութե քո:

Մեծ արարեր յամի զանուն տօ՛ր քո.
յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղ
վաղակի լուր ինձ. և բազում արաս-
ցես զօրութիս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ տօ՛ր թա-
գաւորք երկրի, զի լռան զբանս բե-
րանոյ քոյ, և օրհնեսցեն զճանա-
պարհս քո:

Մեծ էն փառք տն, բարձր է տէր,
ղխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս ՚ի
հեռաստանէ ճանաչէ:

Թէ դնացից ես ՚ի մէջ նեղուէց, կե-
ցուսցես զիս ՚ի բարկուէ թշնամեցն:

Չդէցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
աջ քո, և տր հատուսցէ ընդ իմ:

Տր ողորմութի քո յաւիտեան, զղործս
ձեռաց քոյ մի՛ անտես առնէր:



՚ի հապարած. Սաղմոս Դավիթ:

ՃԼԸ

Տէր փորձեցեր զիս՝ և ծանեար
զիս, դու ծանեար զնստիլ իմ,
և զժառնել իմ:

՚ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հե-
ռաստանէ, զշաւիղս իմ և զվիճակս
իմ դու քննեցեր, և զամ ճանապարհս
իմ յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ
նենդութի ՚ի լեզուի իմում:

Ահա դու տր ծանեար զյետին իմ,
և զառաջին իմ, դու ստեղծեր զիս,
և եդեր զձեռն քո ՚ի վր իմ:

Սքանչելի եղև գիտութի քո յինէն ,
զօրացաւ , և ոչ հանդարտեմ ամա :
Յո՞ր երթայց ես յողւոյ քումմէ . կամ
յերեսաց քոց ես յո՞ր փախեայց :
Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ ես .
և թէ իջանեմ ՚ի դժոխս , և անդ մօտ
ես :

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս ,
և բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնոր
դեսցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :
Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծած
կեաց զիս , կամ գիշեր փոխանակ լու
սոյ փափկութե իմոյ :

Խաւարն ՚ի քեզ ոչ խաւարեսցի . և
գիշերն ուր տի՛ւ լուսաւոր եղեցի . և
խաւար նո՞ր ուր զլոյս նո՞ր :

Դու ստացար զերիկամունս իմ . և
ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :
Խոստովան եղէց քեզմոր՝ զի ահեղ և
սքանչելի ես . սքանչելի են գործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Ո՛չ թագեաւ ոսկր իմ ՚ի քէն՝ զոր ա
րարեր ՚ի ծածուկ . և կար զօրուէ ի
մոյ ընդ ստորինս երկրի :

Զանգործս իմ տեսին աչք քո . և ՚ի
գիրս

գիրս քո ամենեքեան գրեցան :
'ի տունէ մոլորեցան . և ոչ ոք էր որ
առաջնորդէր նոցա :

Ինչ յոյժ մեծարու եղէն բարեկամք
քո ան . և յոյժ զօրացան իշխանք նոց :
Թո՛ւնցի զնո՛ւ և քան զաւագ բազմա-
ցան . զարթեայ՝ և արդ ընդ քեզ եմ :
Թէ սպանանես զմեղաւորս ան , ա՛րք
արեան 'ի բայ եղերուք յինէն :

'ի հակառակուծի և 'ի նախանձ , առ-
ցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :

Զատելիս քո անձն՝ ատեցի , և 'ի վերայ
Թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելուի կատարեալ ատեցի զնո՛ւ ,
և եղէն ինձ Թշնամիք :

Փորձեա՛ն զիս անձ . և ծանիր զսիրտ
իմ , քննեա՛ն զիս՝ և ծանիր զչաւիղս
իմ . և տես Թէ իցեն անօրէնուիք 'ի
ճանապարհս իմ . և առաջնորդեա՛ն ինձ
'ի ճանապարհս քո յաւիտենից :

'ի Խորձ . Սաղմոս Գաւլի : ԶԼԹ

Լուրեցո՛ւ զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ .
յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ն զիս :
Խորհեցան զանօրէնուծի 'ի սիրտս
իւր .

Իւրեանց + զօր ամ տառապանցան 'ի
պատերազմ :

Սրեցին զէզուս իւրեանց ում զօձի +
և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նց :
Պահեան զիս ամ 'ի ձեռաց մեղաւորի ,
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեան զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ ,
թաքուցին ամբարտաւանք որոգայթ
ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց +
շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ ըղ
գայթակղութի :

Ասացի՝ ամ ամ իմ ես դու . ունին
դիր ամ ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութի փրկութե իմոյ .
հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատե
րազմի :

Մի՛ մատներ զիս ամ 'ի ցանկութի մե
ղաւորաց , ոյք խորհեցան վս իմ , մի՛
ընդ վայր հարկաներ զիս :

Զի մի՛ երբէք բարձրացին , և խոր
հուրդք նց մի՛ կատարեսցին , վախ
ճան կատարածի նց՝ վաստակ շրթանց
իւրեանց ծածկեսցէ զնս :

Արկեա 'ի վս նոցա զկայծակունս
հրոյ , և կործանեսցես զնս , 'ի տա

ռասպանաց մի՛ կարասցեն կեալ:

Մարդոյ լեզունւոյ մի՛ յաջողեսցի
'ի վճ երկրի • զայր մեղաւոր՝ չարեք

իւր որսասցեն 'ի կորուստ:

Տանեայ, զի առնես փոքր՝ դատաստան
աղքատի, և իրաւունս տնանկի:

Արդարք գոհասցին զանոնանէ քում
մէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի ե-
րեսաց քոց:

Սաղմոս Դավթի: ՃԽ

ՏԻ՛ կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ •
նայեա՛ 'ի ձայն աղօթից իմոց՝
'ի կարդալ իմում՝ առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ո՞ր խոռնկ
առաջի քո փոքր • համբարձումն ձեռաց
իմոց պատարագ երեկոյի:

Դի՛ր փոքր պահապան բերանոյ իմոյ, և
դուռն ամուր շրթանց իմոց • զի մի՛
խոտորեացի սիրտ իմ բանիւ չարուէ:

'Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս, ոյք գործեն զանօրէնութի •
և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոց:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութի՛
և յանդիման արասցէ • իւղ մեղաւորի՛
մի՛

մի' օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ
'ի կամս նր' :

Արդեւան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա, լռելիցեն բանից իմոց՝ և
քաղցրասցին :

Ոպ' թանձրուի հողոյ՝ զի սփռեալ է
'ի վերայ երկրի, ցրտէսցին ոսկերք
նոցա մերձ 'ի դժոխս :

Առ քեզ տր' տր' են աչք իմ, 'ի քեզ
յուսացայ, մի' հաներ զհոգի յինէն :
Պահեա՛ զիս յորոգայթէ՝ որ թաքու
ցաւ ինձ, 'ի գայթակղութի գործողին
զանօրէնութի :

Անկցին 'ի ցանցս նր' մեղաւորք, միայն
եմ ես մինչև անցից :

Իմաստութի գաւթի • Աղօթք, 'ի Ժամանակի՝
շէ էր նա յայրի մէջ : ԶԽԱ

Զայնիւ իմով ես առ տր կարդացի •
ձայնիւ իմով զտր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի տն զաղօթս իմ,
և զնեղուիս իմ առաջի նորա պատ
մեցից :

'ի նոճաղիւ յինէն հոգւոյ իմոյ, դու
տր ծանեար զշաւիղս իմ, 'ի ճանա

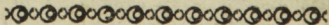
սարհ յոր և գնայի , Թաքուցաւ ինձ
որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի , և ոչ որ ճա-
նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուսող
իմ . և ոչ գտաւ խնդրօղ անձին իմոյ :
Աղաղակեցի առ քեզ իմ , և ասացի ,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց :

Նայեալ իմ յաղօթս իմ , զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ . ապրեցի զիս ՚ի հա-
լածչաց իմոց , զի հզօրք եղէն քան
զիս :

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ . գոհա-
նամ զանոճանէ քումսմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հա-
տուսցես :



Սաղմոս Դաւիթ . ՚ի Ճամնամի՝ զի հալա-
ծէր զնա ամբողջով որդի նր :

ՃԽԲ

Տէր լուր աղօթից իմոց . ունկն
դիր խնդրոճաց իմոց ճշմար
տութիւն քով :

Լուր ինձ արդարութիւն քով , և մի
հոտ

մտանէր 'ի դատաստան ընդ ծառայի
քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո
ամ կենդանի:

Հալածեաց Թշնամին զանձն իմ. խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և
նստոյց զիս 'ի խաւարի որոյ մեռեալ
յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր-
հեցայ յամ գործս քո. յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որոյ երկիր ծարաւի է առ
քեզ. վաղվաղակի լնւր ինձ փոր, զի
նոճաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցանէր զերեսս քո յի-
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանէն
'ի գուբ:

Լսելի՛ արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիս քո, զի ես 'ի քեզ փոր յուսացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից.
զի առ քեզ փոր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի Թշնամեաց իմոց փոր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու
ես

Ես անձ իմ :

Հողի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անո՛ւան քո տէր՝ կեցուցես
զես, արդարուք քոյ՝ հանցես ի նե,
զուձէ զանձն իմ :

Ողորմուք քոյ՝ սատակեա՛ զթշնամիս
իմ, և կորո՛ զամ՝ նեղեցս անձին իմոյ,
զի ես ծառայ քո եմ :

Սաղմոս Կաթմէ Կոչմէ : ԺԽԳ

() Ըհնեալ տէր անձ իմ, որ ուսոյց
զձեռս իմ ի պատերազմ, և ըզ
մատուցես իմ ի ճակատամարտ :

Ողորմուք իմ և ապաւէն իմ, օգնա
կան իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ, և
եւ յուսամ ի նա, ո՛ հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ ինն :

Տը՝ ո՛վ է մարդ՝ զի յայտնեցար դու
նմա, կամ որդի մարդոյ՝ թէ համարիս
ինչ զնա :

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, և աւուրք
նը ունի հովանի անցին :

Տը խոնարհեցո՛ զերկինս և է՛ջ, մեր
ձեռն ի լերինս և ծխեսցին :

Փայլեա՛ն զփայլատակունս քո, և խռո-
վեա՛ն զնոսա • առաքեա՛ն զնեոս քո՝ և
ցրոճեա՛ն զնոսա :

Առաքեա՛ն զձեռն քո ՚ի բարձանց , և
փրկեա՛ն զիս ՚ի ջուրց բազմաց , և ՚ի
ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ-
նանրուի • և աջ նց աջ է մեղաց :

Աճ՝ յօրհնուի նոր օրհնեցից զքեզ •
տասնադէաւ սաղմոսարանաւ սաղ-
մոս ասացից քեզ :

Ո՞ր տացէ զփրկուի թագաւորաց մե-
րոց • որ փրկելոց իցէ զդաւիթ ծա-
ռայ իւր ՚ի սրոյ չարէ :

Փրկեա՛ն զիս՝ և ապրեցո՛ զիս ՚ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ-
նանրուի • և աջ նց աջ է մեղաց :

Որոց ուստել և՛ եանց որպէ՛ս նորա-
րունկ հաստատուաւ • նկուծե-

իւրեանց • դստերք նց զարեւելաւ և
սլաճուճեալ ՚ի նմանուի տաճարի :

Հտեմարանք նոցա լի՛ են՝ և բղխեն
՚ի միմեանս • խաշինք նց բազմածինք
են՝ և բազմանան ՚ի գնացս իւրեանց •
և անդեայք նոցա սլարարտք են :

Ոչ գոյ խրամատութի ցանկոյ նոյն, և
նոյն աղաղակ ի հրապարակս նոցա :
Արդ՝ երանեցից ժողովութեան՝ որոյ
այս այսպէս է, նա երանի ժողովութեան,
որոյ Թոր Թոր Թոր է նոցա :

Օրհնութի Ստեփան Գառնի: Ճիւղ

Բարձր առնեմ զքեզ Թոր, և
Թաղաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն
քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից :

Չօրհնապաղ օրհնեցից զքեզ, և
գովեցից զանուն քո, յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից :

Թե՛ծ է Թոր՝ և օրհնեալ է յոյժ, և մե-
ծութե՛ն նորա ոչ գոյ չափ :

Աղգբ և աղգբ գովեսցեն զգործո
քո, և զգործութիս քո պատմեսցեն :

Չմեծ վայելչութի փառաց սրբութե քո
խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատ-
մեսցեն :

Չգործութի ահի քո ասասցեն, և ըզ-
մեծութիս քո պատմեսցեն :

Չխիշտակ բազում քաղցրութե քո
բղխեսցեն, և արդարութեամբ քով

ԻԱ

321

ցըն

ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տօր , երկայնամիտ
և բազումողորմ :

Քաղցր է տօր առ ամսն , և գթութի նր
ի վերայ ամ արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ տօր՝ ամ
գործք քո , և սքք քո օրհնեսցեն
դքեզ :

Չփառս արքայութե քո ասասցեն , և
զգօրութիս քո պատմեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգօրու
թիս քո , և զփառս մեծ վայելչութե
արքայութե քո :

Արքայութի քո՝ արքայութի ամ յաւի
տենից , և տէրութի քո յազգէ մինչև
յազգ :

Հաւատարիմ է տօր յամ բանս իւր ,
և արդար է յամ գործս իւր :

Հաստատէ տօր զամ գայթակղեալս , և
կանգնէ զամ գլորեալս :

Աչք ամցուն ի քեզ յուսան , և դու
տաս կերակուր նոցա ի ժամու :

Բանաս զձեռն քո , և լցուցանես
զամսն քաղցրութե կամօք քովք :

Արդար է տօր յամ ճանապարհս իւր ,
և սք է յամ գործս իւր :

Մերձ է աէր առ ամենեւեան , յք
կարդան առ նա , առ ամենեւեան՝ յք
կարդան առ նա ճշմարտութիւն :

Ջկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
մօր , աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցուցանէ
զնոսա :

Պահէ մօր զամսն յք սիրեն զնա , և
զամ մեղաւորս սատակէ մօր :

Ջօրհնութիւն մօն խօսեսցի բերան իմ ,
օրհնեսցէ ամ կենդանի զանուն ք
նորա , յաւիտեան , և յաւիտեանս
յաւիտենից :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ալէլուիայ , Անգէայ և Չափարիայ :
ՃԽԵ

Օրհնեա անձն իմ զմօր , օրհնե
ցից զմօր ՚ի կեանս իմ , սաղ
մոս ասացից այ իմոյ մինչև
եմ ես :

Մի՛ յուսայք յիշխանս յորդիս մարք
կան , զի ոչ գոյ փրկութի ՚ի նա :

Եւցէ հօգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն ՚ի հօղ , և յայմ աւուր կորի .
ցեն ամ խորհուրդք նոցա :

Երանի՛ ազգի որոյ տէր անձ յակորայ
օգնական է նմա, և յոյս նորա ՚ի տէր
անձ է :

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և
զամ որ ՚ի նոսա :

Ո՛ր պահէ զճմարտունի յաւիտեան, և
առնէ իրաւունս զրկելոյ :

Տայ հաց քաղցելոյ, և արձակէ զկա-
պեալս իմր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ
զգլորեալս :

Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ ըզ-
պանդուխտս, զորքս և զայրիս ընդու-
նի տէր, և զճանապարհս ամբարշտաց
կտրուսանէ :

Թաղաւորեացէ իմր յաւիտեան, ան-
քո սիօն ազգէ մինչև յազգ :

Ա՛յ շէշուհայ, անգեայ և զապարեայ : ՃԽԶ

() Բհնեցէք զիմր՝ զի բարի է օաղ-
մոս, այ մերում քաղցր եղիցի
օրհնութի :

Շինէ զերուսաղէմ իմր, և զցրոճէլան
իսրայէլի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկէլ սիրտս, և սլատէ զամ

վէրս նոցա :

Ո՛ր Թոճէ դբազմութի աստեղաց , և
զամսն զնս յանուանէ կոչէ :

Մեծ է Թոր մեր և մեծ է զօրութի նր ,
խմաստուէ նր ոչ գոյ բաւ :

Ընդունի զհեղս Թոր , և խոնարհ առ
նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զամ խոստովանութ , սաղ
մոս ասացէք նմա օրհնութք :

Ո՛ր զգեցոյց զերկինս ամպովք , և սլառ
բաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լէրինս , և զդաւարի
ի ծառայութի մարդկան :

Ո՛ր տայ անասնոց կերակուր , ձագուց
աղուաւուց ոյք կարդան առ նա :

Ո՛չ Թէ ընդ զօրութիս ձիոյ կամեցաւ
տէր , և ոչ ընդ իրանս առն հսկայի

հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ Թոր ընդ երկիւղածս
իւր , և ընդ այնոսիկ ոյք յուսան յո

ղորմութի նորա :

Ընէշտեայ . անգեայ և շախտիայ :

ՃԽԵ

Պոլեան երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեան զամ քո սիօն :

Ձի զօրացոյց զնիգս գրանց քոց , և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո՛ր եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութի ,
պարարտութի ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր , վաղվաղ
լնթանան պատգամք նորա :

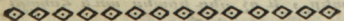
Դնէ զձիւն ուն զասր , և զմեդ սրպէս
փռչի ցանեաց :

Արկանէ զսառն ուն պատառս , առա
ջի ցրտոյ նր որ կարէ կալ :

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնա , շնչեա
ցեն հողմք և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակորբայ , զարդա
րութի և զերաւունս իսրայէլի :

Ո՛չ այսպէս արար ամաղգաց տր , և
զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեց նոց :



Ա զօլն , Ա ձեռնոտայ Մարգարէին :

Ա ձեռն , Գ :

Տէր զլուր քո լոճայ և երկեայ ,
տէր նայեցայ ՚ի գործս քո և
զարհուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս
դու , ՚ի մերձենալ ամացն յայտնեա

յիս, և ՚ի հասանիլ ժամանակին երևես
յիս :

Ի խռովիլ անձին իմոյ ՚ի ժամանակի
բարկուէ զողորմութի յիշեսցես :

Աճ ՚ի հարաւոյ եկեսցէ, և սբն ՚ի
փառան լեռնէ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութի
փառաց նորա, և օրհնութք նորա
լցան տիեզերք :

Ճառագայթք ունի ՚ի լուսոյ հասան ՚ի
նմանէ, և եղջիւրք ՚ի ձեռնն նորա
գտան, և անդ հաստատեցաւ զօրութի
փառաց նորա :

Յերեսաց նր ելցեն հարոճաճք, և
զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա
մեծք ՚ի թռչնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր, հայեցաւ և
գիտեաց զհեթանոսս :

Լերինք հալեսցին, և անտառք վատ
նեսցին, ճանաստարհք որք ՚ի սկզբա
նէն էին՝ կուրացին, և ՚ի նմանէ դո
յի նմ երկիր :

Տեսի զբանակս քուշացւոց, խռովե
ցան բնակիչք վրանացն մարդիամու :

Մի՛ թէ ՚ի վերայ գետոց բարկացիս
դու Խր, կամ սրտմտութի քո ՚ի վերայ
գե

դեռոց , կամ քարկուծի քո 'ի վերայ
ծովու :

Եւեր դու 'ի կառս քո , հեծեալուծիդ
քո փրկուի եղև յեւանեւն քո :

Ջարթեաւ աղեղն քո , զնեռս կա-
պարճից քոյ արբուցեր , զգեռս ցըր
ունցեր , զերկիր դողացուցեր 'ի
սաստկութե անձրևի , որք անցանեն
ընդ սա :

Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս ,
լոյս փայլման արեգականն արգելաւ ,
և ծագումն լուսնին դադարեցաւ :

Ու 'ի նշոյլս սլաքաց քոյ գնացես ,
և ու 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :
Բարկութիւն զարթոյցես 'ի վճ երկրի , և
դողութիւն կացես զհեթանոսս :

Երևեցար 'ի փրկութի ժողովոդեան
քո , 'ի փրկել զնորեալս քո :

Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան
ամբարտաւանից , մինչև յանդունդս
ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրութ քով 'ի զօ-
րադլսացն մեղաւորաց՝ որք յուսա-
ցեալ էին յանդգնութիս իւրեանց , զի
կերին զաղքատն 'ի դաղտնիս :

Առաքեցեր 'ի վճ ծովու զերեւաբս քո ,

և խռովեցան յաշխ Զուրք անդնդոց,
կայի ես և գեւան աղիք իմ 'ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ, եմուտ դողումն յոս-
կերս իմ, և ես յանձն իմ խռովեցայ:
Զայս պահեսցես յաւուր նեղութե-
ածել 'ի վր' աղգի ամի, որք մարանչին
ընդ ժողովրդեան քում:

Թղենի 'նչ տացէ զպտուղ իւր, և
յայգւոջ բեր մի' դոցի, ձիթենիք
սնասցին, և երկիր մի' բուսուսցէ ըզ
դաւարի:

Պակասեսցին հօտք 'ի ճարակաց, և
եղինք մի' դոցին առ մսուրս:

Ես 'ի տր յուսացայ, ցնծացայ և ու-
րախ եղէց յամ փրկիչ իմ:

Տր' տր ետ ինձ զօրութի, և կացոյց
դոտս իմ 'ի հաստատութե, 'ի վր' պարա-
նոցի թշնամւոյն կացոյց զիս, և հան-
գոյց զիս երազ երազ:

Փառք հօր և որ'':

Մաղլեանս:

I սուր մեղ տր ըսուր մեզ, ամային ո-
ղորմութի և գթութի քո խնայեա
յարարածս քո: Մարդա'':

Զարոշն և զաշօլն 'ի վերջն Ողորմեա
հանդիման գոցես 'ի 166 երեսն:



Ալ շէշուհայ • տնգէտայ եւ զաւարիտայ :

ՃԻՆԸ

Օրհնեցէ՛ք զմօր յերկնից, օրհնեցէ՛ք զնա ՚ի բարձանց :

Օրհնեցէ՛ք զնա մամ հրեշտակք նր, օրհնեցէ՛ք զնա մամ զօրութիք նր :

Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն եւ լուսինն, օրհնեցէ՛ք զնա մամ աստեղք եւ լոյսք :

Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից, եւ ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէ՛ք զանունն տն :

Զի նա ասաց եւ եղեն, հրամայեաց եւ հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտեանից, սահման եղ՝ եւ ոչ անցանեն :

Օրհնեցէ՛ք զտէր յերկրէ վեշապք եւ մամ խորք :

Հուր եւ կարկուտ ձիւն եւ սառն, հողմ եւ մրրիկք, որք առնէք զքան նր :

Լերինք եւ մամ բարձունք, ծառք պլրոշաբերք եւ մամ մայրք :

Իաղանք եւ մամ անասունք, սողունք եւ մամ

ամ Թաշունք Թեաւորք :
 Թաաւաւորք երկրի և զօրք իւրեանց,
 իշխանք և ամ դառաւորք երկրի :
 Երևտասարդք և կուսանք, ծերք և
 տղայք օրհնեցէք զանունն ան :
 Բարձրացաւ անունն նր միայն, խոս-
 տովանութի նմա յերկինս և յերկրի :
 Բարձր առնէ ամր զեղջիւր ժողովոր
 դեան իւրոյ, օրհնութի նմա յամ ամբ
 նորա, յորդուոցն իսրայէլի ժողովոյն՝
 որ մերձ է առ ամր :

Աշէշուիայ • անգեայ և զաւարիայ :
 Ճիսթ

() օրհնեցէք զամր յօրհնութի ՚ի նոր,
 օրհնութի նմա յեկեղեցիս ամբ :
 Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր,
 որդիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի Թաա-
 ւորն իւրեանց :
 Զանունն նորին օրհնելով սաղմոսիւք
 և օրհնութե սաղմոս երգեսցեն նմա :
 Հաճի ամր ընդ ժողովուրդի իւր ամբ, և
 բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկուէ :
 Պարծեսցին ամբն փառօք, և ցնծա-
 ցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր
 արաս

տրասցեն զամբ բերանօք իւրեանց։
Սուր երկսայրի ետ ՚ի ձեռս նոցա,
առնուլ զհատուցումն ՚ի հեթանոսաց,
ի յանդիմանութիւն ամ ժողովոյոց։
Ի կապել զթագաւորս նոց կապանօք,
զգօրավարս նոցա ձեռնակապօք եր-
կաթեօք։

Առնել նոց դատաստան ըստ գրոց • և
փառք այս են ամ սբց նր։

Աւելեալ • ահգէալ և զաւարեալ։ ՃՃ

() Երհնեցէք զամբ ՚ի սրբուէ նորա,
օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատութե
ի զօրութե նորա։

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութե նր, օրհ-
նեցէք զնա ՚ի բազում մեծութե նորա։

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնուէ, օրհ-
նեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութ։

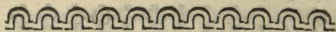
Օրհնեցէք զնա ցնծութե, գովեցէք
զնա ուրախութ։

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա ՚ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհութե • ամ
հոգիք օրհնեցէք զնր։

Ուն կառնա՝ 56 Գոհալ է։

150 Փոխ է։ և 2460 Տոհ է։



Լյա սաղմոս ի նշնագիր Դաւիթ արքայոյ
 լիւնոյ: Ի Ճամնակի շէ եւ նա նահապետ
 ընդդէմ Կողեւիւնա, տառաջի ստահաշէ:

Փաքր էի ես յեղբարս իմ, և կըրտ
 սեր ՚ի տան հօր իմոյ, արածէի
 զխաշինս հօր իմոյ:

Չեռք իմ արարին զսաղմոսարան, և
 մատուէք իմ կազմեցին զգործի օրհ
 նութեան:

Իսկ արդ՝ ո՛ւ պատմեսցէ զայս տեառն
 իմում, ինքնին ի՞նչ ամի լռիցէ զայս:
 Եւ առաքեաց ի՞նչ զհրեշտակ իւր, և
 համբարձ զիս ՚ի հօտէ խաշանց հօր
 իմոյ, և էօծ զիս յօծումն իւրոյ իւ
 րոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք,
 և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա ի՞նչ:

Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն, և նզո
 վեցի զկուռս նորա. հանի զսուսերն
 ՚ի նմանէ՝ և հատի զգլուխ նորին, և
 բարձի զնախատինս յորդւոցն
 իսրայէլի:



Օրհնութեան Երեսնական :
Դասն' : 4 :

Օրհնեալ ես Թոր Թոճ հարցն մե-
րոց , օրհնեալ փառաւորեալ
անուն քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս Թոճ ընդ
մեզ , արդար ես դու Թոր , և Թոճ գործք
քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և Թոճ
դատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարուե ածեր 'ի վոճ
մեր , ըստ Թոճ զոր ինչ ածեր 'ի վերայ
մեր՝ և քաղաքի սրբոց հարցն մերոց
երուսաղէմի :

Արդարութե և յիրաւի ածեր զայս
Թոճ 'ի վոճ մեր վոճ մեղաց մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ
լինիլ 'ի քէն , մեղաք յԹոճ , և պատուելի
րանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք ընդ պատ-
ուելիքեցեր դու մեզ , զի զբարիս գլու-
ցուք մեք 'ի քէն :

Արդ՝ զամ զոր արարեր և զոր ինչ
ածեր ՚ի վերայ մեր, արդար դատա-
տանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս Թշնամեաց
մերոց, անօրինաց խստաց և աստատ-
բողաց:

՚Ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամ երկիր մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ քանաւ դբե-
րանս մեր, զի յամօթ և նախատինք
եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից:

Այլ մի՛ մատներ զմեզ խստառ վասն
անուան քո, մի՛ ցրեր զուստս քո, և
մի՛ ՚ի բացեայ առնէր զողորմութիւն
քո ՚ի մէջ:

Վս աբրահամու սիրելւոյ քո, իսահա-
կայ ծառայի քո, և իսրայէլի սբյ քո:
Խոստացար նոցա և ասացեր. բազմա-
ցուցից զգաւակ ձեր որոյ զաստեղս
երկնից բազմութիւն և որոյ զաւաղառ-
եղր ծովու:

Եւ արդ՝ տէր նոճաղեցաք մեք քան
զամ ազգս, և եմք տառապեալ յամ
երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց:

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան
մարգարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակեղ

պատարադաց , ոչ խուճիկ օրինաց , և
ոչ տեղի պատարագս մատուցանել
առաջի քո , և զողորմութի գտանել
ի քէն :

Այլ անձամբ խոնարհեալ և հոգւով
տառապանաց , ընդունելի լիցուք մէք
ոմ զողջակէզս խոյոց և զսնարակաց ,
և ոմ զբիւրաւորս գառանց պարար-
տաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատա-
րագք մեր այսօր առաջի քո , զի կա-
տարեալ գտցուք զկնի քո , և չիք ա-
մօթ յուսացելոցս ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամ սրտիւք
մերովք , երկնչիովք ի քէն և խնդրելք
զերեսս քո ար , մի՛ յամօթ առնել
զմեզ :

Այլ արա՛ առ մեզ ըստ հեղուէ քում ,
և ըստ բազում ողորմուէ քում . փրկ-
կեա՛ զմեզ զս՝ սքանչելեաց քոց ար , և
փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :
Յամօթ լիցին ամենեքեան , որք չար-
չարեն զծառայս քո , ամաչեցեալ լի-
ցին բռնուիք նց , և ամ զօրութիք նց
խորտակեսցին :

Եւ ծանկցեն զի դու ես ար ամ մի-
ԻԱ 336 այն ,

այն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ
նամ տիեզերաց :

() Երհնեալ ես դու տէր նմ հարցն
մերոց , գովեալ և առաւել բարձ
րացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնել է անուն նք փառաց քոց ,
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յա
ւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց ուր
բուծե քո , գովեալ և առա'' :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար
քայուծե քո , գովեալ և առա'' :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրօքէս՝ և
հայիս յանդունդս , գովեալ և առա'' :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատուծե
երկնից , գովեալ և առա'' :

() Երհնեցէ՛ք նամ գործք նոն զտէր •
օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք ըզ
նա յաւիտեան :

Օրհնեցէ՛ք երկնք զնոր • օրհնեցէ՛ք
և բարձր արա'' :

Օրհնեցէ՛ք հրեշտակք նոն , և ջուրք
որ 'ի վերոյ երկնից զնոր , օրհ'' :

Օրհնեցէ՛ք զօրուիք նոն , արեգակն
և լուսին զնոր , օրհ'' :

Օրհնեցէ՛ք աստեղք երկնից , անձ-
րեք և ցօղք զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ամենայն հողմք հուր և
ջէր զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ցուրտ և տօթ՝ ցօղ և ձիւ
նաբեր զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք սառն և սլարդ՝ եղեամն և
ձիւն զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք տիւնք և գիշերք՝ լոյս և
խաւար զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ամպք և փայլատակունք
և երկիր զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք լէրինք բլուրք և ամենայն
բոյսք երկրի զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք աղբիւրք ծովք և գետք
զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք կէտք և ամ՝ կայտառք , որ
ի ջուրս , և թռչունք երկնից զ՛ :

Օրհնեցէ՛ք գազանք և անասունք և
որդիք մարդկան զմօր • օրհնէ՛ :

Օրհնեցէ՛ իսրայել զմօր • օրհնեցէ՛
և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէ՛ք քահանայք զմօր • օրհնե-
ցէք և բարձր ա՛ :

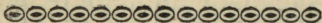
Օրհնեցէ՛ք ծառայք մօն զմօր • օրհնե-
ցէք և բարձր ա՛ :

Օրհնեցէ՛ք անձինք և շուհիք արդա-
րոց զի՞որ • օրհնեցէ՛ք և բարձր արա-
րէ՛ք զնա յաւիտեանս :

Օրհնեցէ՛ք նրք և խոնարհք սրտիւք
զի՞որ • օրհնէ՛ք :

Օրհնեցէ՛ք անուանիա աղարկա և մի-
սայէլ զի՞որ • օրհնէ՛ք :





Օրհնութիւն Մարիամին՝ անճամբնիս :

Ղուհի . ան :

Մեծացուսցէ անձն իմ զոր .
 և ցնծասցէ հոգի իմ անփրօղ
 չաւ իմով :

Այ արար ՚ի վերայ խոնարհութե
 աղախնոյ իւրոյ , այսուհետեւ երանի
 ցեն ինձ ամազգք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն , և
 ոք է անունն նր :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս եր
 կիւղածաց իւրոյ , արար զօրութի
 բազկաւ իւրով :

Յրոճեաց զամբարտաւանս ՚ի մօաց
 սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :

Զխոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս
 ելից բարութիւն , և զմեծատունս արձա
 կեաց ունայնս :

Պաշտսխանեաց իսրայէլի ծառայի իւ
 րոյ , յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որայ խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ
 աբրահամու , և զաւակի նորա յաւի
 տեան :

Օրհնութիւնն զաւարտեալ՝ հօրն Յօհաննէս
մէրապետին։ Առաջ. Թ.։

() Երհնեալ իմր ան ի սրայելի, որ յայց
եւ՝ և արար փրկութիւնն ժողո
վոդեանն իւրոյ։

Յարոյց մեզ եղջեւր փրկուէն ՚ի տանն
դաւթի ծառայի իւրոյ, որպէս խօսե
ցաւ բերանովք Խբցն՝ որք յաւիտե
նից մարդարէքն էին։

Փրկութիւնն ՚ի թշնամեաց մերոց, և ՚ի
ձեռաց ամատելեաց մերոց։

Առնել զոգորմութիւնն առ հարսն մեր, և
յիշել զկոտակարանս սրբութեան իւրոյ։
Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու
հօր մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղե
զփրկութիւնն ՚ի թշնամեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութեւ և արդարութեւ ա
ռաջի նր՝ զամաւուրս կենաց մերոց։
Եւ դո՛ւ մանուկ՝ մարդարէ բարձրե
լոյն կոչեսձիւր, գնասցես առաջի իմն
պատրաստել զճանապարհս նորա։

Տալ զգիտութիւն փրկուէն ժողովոդեանն
իւրոյ, ՚ի թողութիւն ամենայն մեղաց
մերոց։

Վս գթոյ սղորմութեան իմն ան մերոյ,
որով

որով երևեցաւ մեղարեգակն 'ի բարձանց , լուսաւոր առնել զխաւար մեր :

Ճագել լոյս 'ի վճ պատգիկ որ նըստեաք 'ի խաւարի և 'ի ստոճերս մահաւ , ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան :

Աշտօնք Սեփօնի Տէրահայն :
Ղահ . Բ :

Երդ արձակեա՛ զծառայս քո տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութի . զի տեսին աչք իմ զփրկուի քս , զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցեր հեթանոսաց , և փառք ժողովրդեան քում ինչի :



Մ ԶԾԼԻ՜ Մ անասիի Լուգաւորին ։

Տ էր ամենակալ ան աբրահամու
խաւսակայ յակոբայ և զաւակի
նոցա արդարոց , ամենակալ տէր
Թոդ զմէզս իմ ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և
զամ զարդ նոցա ամենա" ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի
քո , փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահա
ւոր և փառաւորեալ անուամբ քով
ամենակալ" ։

Որ ամ ինչ սարսի և դողայ յերեսաց
ահի զօրութե քո , ամենա" ։

Անբաւ է մեծ վայելչութի փառաց
սրբութե քո , սաստիկ է բարկութի
սպառնալեաց քոց ՚ի վո մեղաւորաց
անչափ և անքննին են ողորմութիք
աւետեաց քոց , ամենա" ։

Դո՛ւ տր բարձրեալ գթած երկայնա
միտ բազումողորմ , և զղջանաս ՚ի վո
չարեաց մարդկան , ամենա" ։

Դու ան ոչ եդեր ապաշխարութիւն
վո արդարոցն աբրահամու խաւսակայ
և յակոբայ , որք ոչ մեղան քեզ , ամենա" ։

Այլ եղեր ապաշխարուի զն իմ մե-
ղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զա-
ւաղ ծովու, և բազմացան անօրէնու-
թիւնք իմ, ամենա՛ն :

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել ըզ-
բարձրութիւնս երկնից ՚ի բազմութե-
անօրէնութե՛ն իմոյ, ամենա՛ն :

Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնութե՛ն կապա-
նաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ, ամենա՛ն :

Բարկացուցի զսրտմտուի, և չար ա-
ռաջիքս արարի, կանգնեցի սրտկեր
և բազմացուցի զցասումն անձին ի-
մոյ, ամենա՛նկալ :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ
զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի քաղց-
րութենէ քումմէ, ամենա՛ն :

Մեղայ՝ տր մեղայ, և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձէն գիտեմ, ամենա՛ն :

Աղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ թող ինձ
տր, թող ինձ, և մի՛ կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութե՛ն իմոյ, ամենա՛ն :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տր,
և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ, և մի՛ պար-
տաւորեր զիս ընդ իջեալսն ՚ի ներքոյ
երկրի չարեօք, ամենա՛ն :

Ձի դու ան ան ապաշխարողաց ես,
և յիս ցոյց դբարեւարու թիգ քո, որ
անարժան եմ, ամենա՛ :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմ
ութե քում, և ես օրհնեցից զքեզ
զամ աւուրս կենաց իմոց, ամեն՛ :

Ձքեզ տր օրհնեն ամ զոչարթունք
երկնից, և քո են փառք յաւիտեանս,
ամեն :

Փառք հօր և որդւոյ՛ : Այժմ և
միշտ և յա՛ :

Լ զաչեմ և ինդրեմ ՚ի քէն տր՝ թո՛ղ
ինձ զմեզս իմ :

Բազում ողորմ տր ողորմեա ինձ :

Աճ քաւեա զիս զմեղաւորս ՚ի մե
ղաց, և կեցո՛ :

Աճ գթա՛ յիս ՚ի մեղուցեալ ծառայս,
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս :

Ամեն օրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս
անածին մարիամ՝ բարեխօսեա՛ առ
տէր վասն մեր :

Ամենայն սուրբք նոյ բարեխօսեցէ՛ք
առ հայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղա
ւորացս :

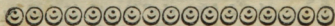
Քո որդի նոյ անոխակալ՝ ընկա՛լ զա

դադաչանս մեր , զի ՚ի քեզ են ապա-
ւինեալ անձինք մեր :

Յաղթօղ զօրութիւն սուրբ և կենդա-
նարար և պատուական խաչիքս տէր
պահպանեալ զմեզ :

Առաքեալ տէր զհրեշտակ խաղաղուե-
քո , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխը-
ռովս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութիւն քով յիշեալ զմեզ
տէր յիշեալ զմեզ՝ յորժամ գաս ար-
քայութիւն քով , և ողորմեալ մեզ :



Նախադրուելիք իրադրութեան յաղագս աղօ-
թիցն , զոր արարել է Տէրն Ներսէսի եղբօրն
Գրիգորիսի հայոց նախահօգիտս :

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից
մեծաց և փոքունց , զոր պարտին
ուսանիլ ամբն՝ և ուսուցանել
զմիմեանս . քահանայք զժողովուրդս ,
հաւք զորդիս , մարք զդատերս , և ըն-
կեր զընկերն իւր : Եւ աղօթեսցեն
սովաւ յաւուրն հինգ անգամ՝ երկոտա
սան ծնրադրութիւն ժամուն այսինքն՝

յառաւօտուն, 'ի ճաշուն, 'ի հասարակ
աւուրն, յերեկոյնն, և 'ի հանգստեան :
Ապա թէ պղերգ դք լինիցի և ծուլա-
նայ զհինգ ժամ աղօթս կատարել, ա-
ղօթեսցէ չորս անգամ, կամ երեք
անգամ, կամ երկու անգամ, կամ մի
անգամ յաւուրն, որ միայն ճանաչե-
թէ քրիստոնէայ է, և զինքն ծանիցէ
թէ արարած եմ օյ և երկրպագու նր :
Եւ թէ զամբանս աղօթիցս հեղգոյ
ուսանիլ, (որք և զստնյական երգս
բազումս փութով ուսանին,) ուսցի
զկէս սորա, կամ այլ նուազ, զի թէ
տունս երիս ուսանիցին 'ի սմանէ, և
աղօթեսցեն երիս ծնրադրուք 'ի ժա-
մուն, ընդունելի է առաջի օյ :

Ապա թէ դք 'ի քրիստոնէիցն անփոյթ
առնէ զսոյս ուսանելոյ և յաղօթելոյ,
յանդիմանեսցի և 'ի մոլար ժողովոյն
այլազդեաց, որք զաղօթսն զոր ուսոյց
նոցա, 'ի պատերազմունս անգամ ոչ
խափանեն՝ թող թէ 'ի խաղաղութե :
Իսկ մեր ժողովուրդք արտաքոյ աղօ-
թից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն զանունն
օյ, զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգս աղօ-
թից ուր զածապաշտս, այլ սիրեն ըզ-
դա

դատարկաբանութի քան զաղօթս :
 Եւ թէ երբեմն գան ոմանք յաղօ-
 թել առ քահանայն, կամ բաղեալ բե-
 րանով կանգնին, կամ զրուցատրուիս
 առնեն ընդ միմեանս. զի ոչ ինքեանք
 գիտեն բանս աղօթից, և ոչ քահա-
 նայից միտ դնեն սաղմոսաց և պաշտ-
 մանց : Վս այսր պատճառի արարաք
 զաղօթս զայս սարդ և յստակ բառիւն
 վս տխմարաց դիւրահաս լինելոյ. որ
 է սակաւ ըստ բանից՝ տունս քսան և
 չորս, ըստ ժամուց տունջեան և գի-
 շերոյ, և ըստ տառից սրբոց մարգա-
 րեիցն, և զօրաւոր ըստ մտաց. զի ըզ-
 յոլովագոյն պէտս խնդրոճածոց մե-
 րոց որ յայ՝ ունի յինքեան. և տոճսք
 ժողովորդեան մերում յուսումն. զի
 ամանձն քրիստոնէի ուսցի զսա. և
 ուր հանդիպեսցին ՚ի ժամաղօթիցն,
 խօսեսցին սովաւ ընդ այ. թէ յեկեղե-
 ցի, թէ ՚ի տան, թէ յանդի, թէ ՚ի գործ
 ինչ, թէ ՚ի ճանապարհի : Եւ որք ու-
 սանին զսա և աղօթեսցեն մոտադրուք՝
 ջերմեռանդ սրտիւն և արտասոճօք, ամ
 խնդրոճածք որ գրէլ են ՚ի սմա, կատա-
 րեսցին ՚ի կենդանուէ և յետ մահու :

Իսկ որք արհամարհէն և ոչ ուսանին
 և ոչ աղօթեսցեն, ինքեանք տեսցեն
 զմնաս անձանց իւրեանց, մէք հատար
 ՚ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով զաղօթս
 զայս, զի մի՛ այլ ևս պատճառեսցեն
 թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից, վասն
 այնորիկ ոչ կամք յաղօթս: Բայց ծա-
 նիցեն սոնայիսին, թէ սոնայ ոչ այն-
 չափ ջանայ զայլ բարեգործութիս մեր
 խափանել որչափ զաղօթս, զի գիտե-
 որ յաղօթիցն միայն՝ ինքն հալածի ՚ի
 մէնջ, և անձ բնակէ ՚ի մեղ: Արդ՝ մէք
 աղաչեսցուք զբարեբարն անձ բանալ
 զաչս մտայ ձերոց, յօժարուք ուսա-
 նիլ զսա և աղօթել, և այ սիրելի
 լինել:

Եւ յաղօթելն, զԳրիգորիս կաթու-
 ղիկոս հայոց, և զեղբայրն նորին
 զՆերսէս զաղօթիցս յօրինողն յիշե-
 շեցէք ՚ի. քս: Եւ որք ընդ օրինակէք
 ՚ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և զխրա-
 տական բանս զայսոսիկ, և որք գրեն
 զսա՝ գրեսցին ՚ի գարուի կենացն յա-
 լիտենից: Եւ որք ուսանին և աղօ-
 թեսցեն, ողորմութի ընկալցին ՚ի. քէ.
 և որք ուսուցանիցեն զընկերս, վարձս

դայ և անդիտութե . և լուսաւորեալ
 զմիտս իմ'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել
 քեզ'ի հաճոյս . և ընդունել'ի քէն ըզ
 խնդրուածս իմ : Եւ ողորմեաքո՞ւ
 Հայր երկնաւոր՝ անձ ճշմարիտ , որ ա
 ռաքեցեր զորդիդ քո սիրելի'ի խնդիր
 մոլորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
 առաջի քո . ընկալ զիս ող զանառակ
 որդին , և զգեցո՛ ինձ զսրաւմուճանն
 զանձնն զոր մերկացայ մեղօք : Եւ ո՞ւ
 Որդի'ի անձ ճշմարիտ , որ խոնարհե
 ցար'ի հայրական ծոցոյ , և առեր մար
 մին'ի Խբյ կուսէն մարիամայ վս մերոյ
 փրկութե , խաչեցար և թաղեցար և
 յարեար 'ի մեռելոց , և համբարձար
 փառօք առ հայր . մեղայ յերկինս և ա
 ռաջի քո . յիշեալ զիս ող զաւաղակն
 յորժամ գաս արքայութե քով : Եւ ո՞ւ
 Հոգի'ի անձ ճշմարիտ , որ իջեր 'ի
 յորդանան և'ի վերնատունն , և լու
 սաւորեցեր զիս մկրտութե Խբ աւաղա
 նին . մեղայ յերկինս և առաջի քո .
 մաքրեալ զիս վերստին անային հրով
 քով , ող հրեղէն լեզուօք Խբ զառա
 քեալսն : Եւ ողորմեաքո՛ւ արա՞ւ
 Անեղ բնութի , մեղայ քեզ մտօք ի
 մովք .

մովք , հոգւով և մարմնով իմով : մի՛
յիշէր զմեզս իմ զառաջինս զս ան-
ռէանդ քում սբյ : Եւ ողոր" :

Տեսո՛ղ ամի մեղայ քեզ խորհրդով՝
բանիւ և գործով . ջնջեա՛ զձեռագիր
յանցանաց իմոց , և գրեա՛ զանուն իմ
ի դպրուէ կենաց : Եւ ողոր" :

Քննո՛ղ գաղտնեաց , մեղայ քեզ կա-
մաւ և ակամաց , դիտու՛ք և անդիտաւ-
թեամբ . թողուի շնորհեա՛ մեղաւո-
րիս . զի ի ծննդենէ սբ աւագանին
մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի
ածուծէդ քո զգայարանօք իմովք , և
ամ անդամօք մարմնոցս : Եւ ո" :

Ամենախնամ փր , դիր պահապան ա-
չաց իմոց զերկիւղ քո սբ ոչ ևս հայիւ
յարատ . և ականջաց իմոց՝ ոչ ակոր-
ժեւ զբանս չարուէ . և բերանոյ իմոյ՝
ոչ խօսիւ զստուծի . և սրտի իմոյ՝ ոչ
խորհիւ զչարուի . և ձեռաց իմոց՝ ոչ
գործեւ զանիրաւուի . և ոտից իմոց՝
ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնուէ .
այլ ուղղեա՛ զչարժումն սոցա լինել
միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամե-
նայնի : Եւ ողոր" :

Հո՛ւր կենդանի քս , զհուր սիրոյ քո
ԻԲ 352 զոր

զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա՛ յանձն
իմ զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ և
սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոյ և մաք-
րեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառես-
ցէ զլոյս գիտութե՛քո՛րի սրտի իմում:
Եւ ողորմեա՛ քո՛:

Խմաստու ի հօր յս, տո՛ւր ինձ զիմաս-
տութի՛ զբարիս խորհիլ և խօսիլ և
գործել առաջի քո յիմ ժամ, ՚ի չար
խորհրդոյ ՚ի բանից և ՚ի գործոց փը-
կեա՛ զիս: Եւ ողոր՞:

Ամէնցօ՛ղ բարեաց, Խոր կամարար, մի՛
թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գը-
նալ, այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ
միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց:
Եւ ողորմեա՛ քո արա՞:

Աբքայ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զար-
քայութի՛ քո զոր խոստացար սիրե-
լեաց քոց և զօրացո՛ զսիրտ իմ առեւ
զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել
զկամս քո: Եւ ողոր՞:

Խնամօ՛ղ արարածոյ, պահեա՛ նշա-
նաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ՚ի
պատրանաց մեղաց, ՚ի փորձութեց
դիւժաց, և ՚ի մարդոց անիրաւաց, և
յիմ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ:

Եւ ողորմեա՛ս քո արա՛ :

Պահապա՛ն ամի քո՛ , աջ քո հովանի
լիցի ՚ի վերայ իմ ՚ի տո՛ւն և ՚ի գիշե-
րի՛ ՚ի նստել ՚ի տան՝ ՚ի գնալ ՚ի ճանա-
պարհ , ՚ի ննջել և ՚ի յառնել , զի մի՛
երբէք սասանեցայց : Եւ ողոր՛ :

Աճ իմ , որ բանաս զձեռն քո և ընու
զամ արարածս ողորմութե՛ք քով , քեզ
յանձն առնեմ զանձն իմ , դու հոգա՛
և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և
մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յա-
ւիտեան : Եւ ողոր՛ :

Դարձուցի՛ն մոլորեւոյ , դարձո՛ զիս ՚ի
չար սովորութեց իմոյ ՚ի բարի սովո-
րութի և բեւեռեա՛ ՚ի հոգի իմ զսոսկալի
օր մահուն , և զերկիւղ գեհե՛նոյն , և
զսէր ալքայութե՛ն , զի զղձացայց ՚ի մե-
ղաց և գործեցից զարդարութի : Եւ ո՛ :

Ազբիւր անմահութե՛ , աղբերացո՛ ՚ի
սքտէ իմմէ զարտասուս ասպշխարու-
թեան ուր պոռնկին , զի լուացից ըզ-
մեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելա-
նելն իմ յաշխարհես : Եւ ողոր՛ :

Պարգևի՛ն ողորմութե՛ , պարգևեա՛ ինձ
ուղղափառ հաւատով և բարի գոր-
ծով , և սբ մարմնոյ և արեան քո հա-

դորդուք գալ առ քեզ : Եւ ողոր" :
Բարեբա՛ր տէր , հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս՝ քաղցրուք ա-
ւանդել զհոգի իմ , և անխռով անցու-
ցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ՚ի
նեւքոյ երկնից : Եւ ողոր" :

Լոյս ճշմարիտ քնարժանաւորեա՛ն ըզ-
հոգի իմ ուրախութե՛ք տեսանել զլոյս
փառաց քոյ ՚ի կոչման աւուրն և
հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս
արդարոյ մինչև յօր մեծի գալստեան
քո : Եւ ողոր" :

Դատաւոր արդար , յորժամ դաս
փառօք հօր դատել զկենդանիս և ըզ-
մեռեալս , մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան
ընդ ծառայի քում . այլ փրկեա՛ն զիս ՚ի
յաւիտենական հրոյն , և լսելի արա
լինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոյ
յերկնից արքայուիդ : Եւ ողոր" :

Ամենողորմոր , ողորմեա՛ն ամ հաւատա-
ցելոյ ՚ի քեզ՝ իմոյ և օտարաց , ծանօ-
թից և անծանօթից , կենդանեաց և
մեռելոյ . շնորհեա՛ն և թշնամեաց իմոյ
և ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յան-
ցանաց , և դարձն զնա՛ն ՚ի չարեացն զոր
ունին վս իմ , զի ողորմուե քում ար-

Ժանի եղիցին : Եւ ողոր :

Փառաւորեալ տօր , ընկալ զաղաչանս
ծառայիս քո , և կատարեալ ի բարի
ղինդրոճածս իմ՝ բարեխօսութիւնս
բուհւոյ անձնին , և յովհաննու մը
կրօտչին , և սբյն ստեփաննոսի նա-
խաժկային , և սրբոյն գրիգորի մերոյ
լուսաւորչին , և սբց առաքելոց , և
մարգարէից , և վարդապետաց , և մար-
տիրոսաց , և սբց հայրապետաց , և
ճգնաւորաց , և կուսանաց . և ամ սբց
քոյ երկնաւորաց և երկրաւորաց :
Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն
անբաժանելի սուրբ երրորդութեդ՝

յաւիրտեանս յաւի

տեհից .

ամէն .

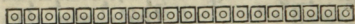


Մաշկանս շօրաւորս՝ ընդդէմ արհաւիրոյ
 Գիշերայնոյ . Սէյն Գրիգորի նարեկացոյ
 ասացեալ : ԺԷ :

Լնկալ քաղցրութե՛ւ՝ տ'ը ան հը
 զօր , զդառնացողիս զաղաչա-
 նչս , մատկից գթութե՛ւ՝ առ-
 սլատկառեալս դիմօք , փարատեա՛ն
 անկնասլարդե , զամօթական տխրու-
 թիւնս . բարձ յինէն՝ ողորմած , զան-
 բերելի ծանրութիս . անջնայետեա՛ն հը
 նարաւոր , զմահացու կրթութիւնս . ա-
 ւարեա՛ն միշտ յաղթօղ , զխաբողին
 հաճութիւնս . բացադրեա՛ն վերնային , ըզ-
 մուլելոյն մառախուղ . կնքեա՛ն կեցու-
 ցիչ , զկորուսչին ընթացմունս . ցըր-
 ունեա՛ն ծածկատես , զըմբռնողին չար
 գտմունս . խորտակեա՛ն անքննին , ըզ-
 մարտողին դիմեցմունս : Տո՛նագրեա՛ն
 քո անուամբդ զլուսանցոյց երդյալ
 կիս . սլարփակեա՛ն քո ձեռամբդ զա-
 ռաստաղ տաճարիս . գծագրեա՛ն քո
 արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս .
 կերտացո՛ն զքո նշանդ ի հետս ելից
 մաղ

մաղթողիս • ամբոսցո՛ք աջովի՛ դհան՝
 գըստեանս խշտի • մաքրեսցեն ՚ի հաղ-
 բից զծածկարան անկողնոյս • պահես-
 ցեն քո կամօքդ զտառապեալ անձն
 հոգւոյս • անխարդախ արասցեն զքո
 շնորհեալ շունչ մարմնոյս • կացու-
 ցեն շրջափակ զպար զօրուդ երկնոյ-
 նոյ • կարգեսցեն ՚ի դիմի ընդ դեմ
 գիւնացն դասու : Տո՛ւր հանդիսո
 բերկրուէ մահահանգոյնս նիրհման
 ՚ի խորութե՛ գիշերիս • բարեխօսութի՛ւն
 հայցո՛ւածոց սրբոյ նձածնիդ՝ և նմ
 ընտրելոց : Ամփոփեալ պարուրեա՛
 զսրատուհան տեսուէց զդայարանացս
 խմաստից անզարհուրելի զետեղմամբ՝
 ՚ի ծփական խռովուէց • կենցաղական
 զբաղմանց • անըջական երազոց • խոլա
 կանաց ցնորից • յիշատակաւ քո յու-
 սոյդ՝ անվնասելի պաշտարանեալ :
 Եւ սթափեալ վերստին ՚ի ննջմանե-
 ծանրութե՛ն՝ ամենազգաստ արթնուի՛ւն
 հոգենորոգ զո՛ւարթութի՛ւն քեզ արձա-
 նացեալ • զայս ձայն մաղթանաց բուր
 մամբ հաւատոյ քեզ ամենօրհնեալ
 թագաւոր փառաց անձառից • փառա-
 բանողաց երկնագլուխար խմբից եր-

դակցեալ յերկինս առաքել: Զի դու
 փառաւորեալ ես յամ արարածոց յա-
 ւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

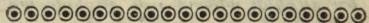


Առջին շորաւոր՝ Նորին Սրբոյն Գրե-
 Գորի: ՂԴ:

Ը յաւիտենական, բարերար և
 ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ, և
 յօրինիչ գիշերոյ. կեանք ՚ի մա-
 հու, և լոյս ՚ի խաւարի. յոյս անհու-
 նողաց, և երկայնամուտ թի տարակու-
 սելոց: Որ ամենարուճեցտ իմաստութե-
 քո դարձուցանես յայդ զստուճեցս
 մահու, աննուճաղ ծագումն և անմուտ
 արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել
 զփառս տերութեքո՝ խաւար գիշերոյ:
 Որում կրկնի ծունր երկրադուլութե-
 ամ եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրա-
 ւորաց, և սանդարամետականաց:
 Որ լսես զհեծուի կապելոց, և հայիս
 յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս ըզ-
 խնդրուածս նոց. ամ իմ և թագաւոր
 իմ. կեանք իմ և ասրաւէն իմ. յոյս իմ
 և զստահութի իմ. յս քս ամի ամի:

Մէջ հանգուցեալ ՚ի հոգիս ուրախ, միւ-
 թարուի վշտաց և քաւարան մեղու-
 ցելոց, որ գիտես զամ յառաջ քան ըղ-
 լինելնց, առաքեալ զսահարանողական
 զօրութի աջոյ քո, և փրկեալ զես յեր-
 կուղէ գիշերի և ՚ի դիւժէ չարէ: Ուր զի
 զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո ան-
 ունանդ՝ միշտ համբուրեալ շրթամբք
 հոգւոյ ըղձութե շնչոյ, կեցից սրահ-
 սրահեալ ընդ այնոսիկ որք կարդան
 զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ: Եւ ՚ի դրոշմէ
 խաչի քոյոյ նշանիդ զոր անային ա-
 րեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր, և ՚ի
 նոյն շնորհ որդէգրուէ զմեզ մկրտե-
 ցեր, և ՚ի փառս սրտիկերի քո նկարել
 յօրինեցեր, այսու սրտգեւօք անակա-
 նօք ամաչեսցէ՝ սատանայ, քակտես-
 ցի՛ն մեքենայքն, բարձցի՛ն որոգայթ-
 քըն սրտեսցի՛ն մարտուցեալքն, •
 սրտասեսցի՛ն զէնքն սայրասուրբ, մե-
 ժեսցի՛ մէգն, փարատեսցի՛ խաւարն, •
 մեկնեսցի՛ մառախուղն: Բազուկ քո
 հովանասցի՛, և աջ քո կնքեսցէ, վս զի
 գթած ես և ողորմած, և անուն քո
 կոչեցեալէ ՚ի վերայ ծառայից քոց, •
 Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով՝

Վառք և իշխանութիւն յաւիտեանս
 յաւիտեանից • ամէն :

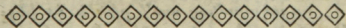


Հոլի քորուոր՝ Նորի Սբն Գրեգոր
րի ։ Իմ ։

Որդի այ կենդանւոյ օրհնել յամի,
 հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ.
 որ տկարանայ առ'ի քէն և ինչ
Որ 'ի ծագել անատոճեր նշուլից օ-
 ղորմութե քո փառաց, հալին մեղք.
 հալածին դւք, ջնջին յանցանք, խզին
 կապանք, խորտակին շղթայք, կենդա-
 նածնին մահացեալք. բժշկին հար-
 ոճածք, ողջանան վերք, բառնին ա-
 պականութիք, տեղի տան տխրուի.
 նահանջին հեծուի, փախնու խաւա-
 րըն, մեկնի մեզն, մերժի մառախու-
 ղն, փարատի մռայլն, սպառի աղջա-
 մուղջն, վերանայ մութն, գնայ գի-
 շերն, տարագրի տագնապն, չքանան
 չարիքն, հալածին յուսահատութիք,
 և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար-
 քաւիչդ ամի: Որ ինչեկիր կորուսա-
 նել զմարդկան հոգիս, այլ կեցուցա-
 նել.

361

նեւ, Թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն իմ
 բազում ողորմութե՛դ, զի դու միայն
 ես յերկնի անճառ, և յերկրի ան-
 զըննին, ՚ի տարր գոյի՝ և յեզրս ծա-
 գաց Նի, սկիզբն ամի՝ և յամի, ամ
 լումամբ օրհնել ՚ի բարձունս: Եւ քեզ
 ընդ հօր և հոգւոյդ քե՛յ փառք՝ յա-
 ւիտեանս յաւիտենից, ամէն:



Գովաստանո՛ւ Մաղնոսացն Դաւիթ:

Եւ անք սաղմոսիս՝ է պատուէն,
 Լցեալ հոգւովն՝ ամա կան,
 և որք յասելն՝ յօժարա նան,
 արքայութե՛ն՝ արժանա նան:

Սաղմոսըն հաց՝ է երկնայ ին,
 սեղան կազմեալ՝ մեծի դաւ թին,
 որք ՚ի հացէս՝ այս կերակրին,
 աստուծածային՝ սիրովն յա գին:

Սաղմոսըն գանձ՝ է անըս պառ,
 այնմ որ ստանայ՝ մոռք պայ ծառ,
 զլապտեր հոգւոյն՝ պահէ ՚ի վառ,
 և մտանէ՝ ՚ի փառս ան ճառ:

Սաղմոսն աղբիւր՝ կենդանա բար,
 մեղաց քաւիչ՝ և սըրբա բար,
 և որ ասէ՝ զսա մեղմա բար:

Նա սը հոգւոյն՝ լինի տա	ճար :
Իսկ որք չասեն՝ և քուն լի	նին :
և սաղմոսին՝ ոչ փափա	գին :
յանմահական՝ հացէն սո	վին :
յաւուր մեծի՝ դատաստա	նին :
Եւ որք ասեն՝ զսա կիսա	տուն :
վնաս առնեն՝ իւրեանց հո	գուն :
թէպէտ և կան՝ զգիշերն ար	թուն :
դատարկ մընան՝ ի սը վար	ճուն :
Իսկ որք ասեն՝ ծայրատե	լով :
անմըտաբար՝ շաղփաղփե	լով :
վայ է նոցա՝ պահեալ յո	լով :
գի յաստուծոյ՝ են ամօ	թով :
Իսկ որ ծայրատ՝ զսաղմոսն ա	սէ :
և կիսատուն՝ յաւարտ ա	ծէ :
Նա յաստուծոյ՝ զամօթ կրես	ցէ :
և ի բարեացն՝ անմասն ել	ցէ :
Ե՛ղբարք ինձ մի՛տ՝ դիր դու հոգւով	նով :
տեսի տաճար՝ մի լի՛ լու	սով :
շինած կաղմած՝ ութն անկիւ	նով :
և աստիճանքն՝ իւր համա	րով :
Վաթսուն ու չորս՝ ոսկի դըռ	նով :
հարիւր յիսուն՝ պատուհա	նով :
առ Նա կուսանք՝ ըն գան լա	լով :
բողքն և պոռնիկք՝ պարեն հոգւով :	նով :
Այլ որ կամի՝ յօժար սըս	տով :
	լսլմէ

ձօրմէ ըզնա՝ ոսկի թա	տով:
ուրախանայ՝ ինքըն հոգ	ւով:
յարքայութեան՝ ըն պարե	լով:
Ութըն մախաղ՝ ես ու	նէի:
և ամէն մէկն՝ ութ քըսա	կի:
տրն որ պիտէր՝ զայն բա	նայի:
նա ինձ բուրէր՝ հոտ կընդը	կի:
Ութ փարչտեսի՝ կաթամբ լը	ցած:
դուռնով էին՝ քան զհուր վա	ռած:
յորոց արբի՝ ես անքօ	տած:
նչ լիացայ՝ զերթ ծարա	ւած:
Շընորհալի՝ մին աղիւ	տակ:
ունի հազար՝ լեառն ըսպի	տակ:
նոցա մաքիքն՝ են սևո	րակ:
իւրեանց հովիւքն՝ ուն հրեշ	տակ:
Մօրն իւր արգանդ՝ էր սևայ	ին:
հօրըն բարակ՝ ամէնև	ին:
որդէք ըն սեաւ՝ ծընանէ	ին:
դաշտ յըսպիտակ՝ բընակէ	ին:
Դաշտ մի արձակ՝ և պատուա	կան:
լցեալ ծաղկօք՝ յոյժ զանա	զան:
նչ յեզանակս՝ միայն դար	նան:
այլ անթառամ՝ ժամս ամե	նայն:

Յանի սահմանաց՝ ըստ հարկի արհաւելեից։

Լ զաղակեցէ՛ք առ անձ •	կէ։
աղաղակեցէ՛ք առ անձ •	դի։
ասլըեցո՛ղ զիս անձ • զի նոճաղ •	ժան։
ասլըեցո՛ղ զիս անձ ՚ի մարդոյ •	ճի։
առ դետս բաբելացւոյ •	ճի։
առ քեզ անձ կարդացի անձ •	իէ։
առ քեզ անձ համբարձի զանձն •	իդ։
առ քեզ անձ համբարձի զաչս •	ճի։
ասաց անդգամն ՚ի սրտի •	ժի։
ասաց անդգամն ՚ի սրտի •	ժի։
ասաց անձ ցանձ իմ, նիստ ընդ •	ճի։
ասացի՛ թէ սղահեցից •	լի։
ասէ անօրէնն ՚ի մեղանչել լի •	լի։
անձ ականջօք մերովք •	լի։
անձ անձ իմ • ես առ քեզ •	կի։
անձ անձ իմ • նայեաց առ իս •	լի։
անձ աստուծոց անձ խօսեցաւ •	լի։
անձ եկաց ՚ի ժողովս աստու •	ճան։
անձ զիրաւունս քո արքայի •	հան։
անձ մեր ասլաւէն և զօրութի •	լի։
անձ մերժեցեր և աւերեցեր •	ժի։
անձ մտին հեթանոսք ՚ի ժա •	հի։
անձ յանոճան քում կեցո՛ղ •	ժի։
անձ յօգնել ինձ նայեաց •	կի։

նոճ որորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛.	կգ՛:
նոճ ո՞ք քեզ նմանիցի. մի՛ լռեր.	ճբ՛:
նոճ վրէժխնդիր. նոր նոճ.	դգ՛:
նոճ օրհնուէ խոյ մի՛ լռեր.	ճը՛:
աստ օրհնեցէք նա՛ ծառայք.	ճլգ՛:
Բազում անգամ մարտեան.	ճիը՛:
բայց միայն այ՛ հնազանդ.	կն՛:
բանից խոյց ունկն դիր.	է՛:
բարի է խոստովան լինիլ.	դն՛:
բարձր առնեմ զքեզ նոճ.	ճխդ՛:
բարձր առնեմ զքեզ նոր.	իթ՛:
բղխեսցէ սիրտ իմ զպատ.	խդ՛:
Գոհացայց զքէն նոր բոլո՛.	թ՛:
գովեա՛ եղէմ զնոր.	ճխէ՛:
Դատ արա ինձ նոճ. և.	խբ՛:
դատ արա ինձ նոր՝ զի ես.	իե՛:
դատեա՛ նոր զայնոսիկ՝ ոյք.	լդ՛:
Եթէ ոչ նոր էր առ մեզ.	ճիգ՛:
եթէ ոչ նոր շինէ զոռնն.	ճիզ՛:
եկայք ցնծասցուք ՚ի նոր.	դդ՛:
երանեալ են անբիծք ՚ի ձա.	ճթը՛:
երանեալ է այր՝ որ երկնչի.	ճթն՛:
երանեալ է այր որ ոչ գնաց.	ն՛:
երանի նախն՝ ոյք երկնչին.	ճիէ՛:
երանի որ խորհի զաղքատն.	խ՛:
երանի՞, ում թողուի եղև.	լն՛:
	եր

Երկինք սրատմէն զփառս ւայ.	ԺԸ:
Ջերբ բարի կամ զեր վայե.	ՃԼԵ:
զեր սլարծի ի չարուէ հղօրն.	ՃՄ:
զաղորմութիս քո ւոր յաւի.	ՃԸ:
Ընդէ՞ր խռովեցան հեթա.	Բ:
Ընդէ՞ր մերժեցեր ւծ իս.	ՀԳ:
Թէ արդարեւ զարդարուի.	ՃԷ:
Իբրեւ զի բարի է իելի ւծ.	ՀԲ:
ի դարձուցանել ւոն զգեր.	ՃԻԷ:
ի խորոց կարդացի առ.	ՃԻԹ:
ի կարդալ իմում լուար ինձ.	Դ:
ի նեղուէ իմում էս առ.	ՃԺԹ:
ի ւոր յուսացայ. որպէս ասի.	Ժ:
ի քեզ ւոր յուսացայ, մի՛ ամա.	Լ:
ի քեզ ւոր յուսացայ, մի՛ ամա.	Հ:
Լուարսէք զայս ւամ ազգք.	ԽԸ:
լուիցէ քեզ ւոր յաւուր.	ԺԹ:
լուր ւծ աղօթից իմոց յա.	ԿԳ:
լուր ւծ աղօթից իմոց. և.	Կ:
լուր ւոր արդարուէ. և.	ԺԶ:
խոնարհեցո՛ ւոր զունկն քո.	ՃԷ:
խոստովանէ զերուք ւոն՝ և.	ՃԴ:
խոստովանէ զերուք ւոն՝ զի.	ՃԺԷ:
խոստովանէ զերուք ւոն, զի.	ՃԼԷ:
խաւովն եղերուք ւոն՝ զի քաղ.	ՃԶ:
խաւովն եղերսէք ւոն՝ զի քաղ.	ՃԷ:

Խստօնն եղէց քեզ տօր բոլո՛ւ,
 Խստօնն եղէց քեզ տօր՝ բոլո՛ւ,
 Խստօնն եղիցուք առ քեզ,
 Տափս հարէք ամ հեթա,
 Կեցո՛ւ զիս ամ, զի հասին,
 Հաճեցար տօր ընդ երկիր,
 Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս,
 Համբերելով համբերի տն,
 Հաւատացի զոր և խօսե,
 Հիմունք նր՝ ի լեառն սբ,
 Չայնիւ իմով ես առ տօր,
 Ճայնիւ իմով ես առ տօր,
 Մատուցէք տն՝ որդիք ոյ,
 Սեծ է տօր, և օրհնեալ է,
 Սի՛ նախանձիր ընդ չարս,
 Սինչև յերբ տօր՝ մոռանաս,
 Յայտնի է ի հրէաստանի,
 Եարիցէ ամ՝ և ցրոճեսցին,
 Եւլանելն ինչի յեգիպտո,
 Ելիշեա՛ տօր զդաւիթ, և,
 Եողորմութի՛ և յիրաւունս,
 Նայեցար ուր ժողովուրդք,
 Ողորմեա՛ ինձ ամ, զի կո,
 Ողորմեա՛ ինձ ամ՝ ողոր,
 Ողորմեա՛ ինձ ամ ըստ մեծի,
 Ո՛յ յուսայ ի տօր, ույ լեառն,
 Ի Գ

Ճլէ:
 ՃԺ:
 ՀԳ:
 Խղ:
 ԿԸ:
 ՃԳ:
 ՃԻ:
 ԼԺ:
 ՃԺԵ:
 ՃԳ:
 Հղ:
 ՃԽմ:
 ԻԸ:
 ԽԷ:
 ԸԿ:
 ԺԸ:
 ՀԵ:
 ԿԷ:
 ՃԺԳ:
 ՃԼմ:
 Ճ:
 ՀԷ:
 ԺԷ:
 Ժղ:
 Ժ:
 ՃԻԴ:
 որ

որ բնականն է յօգնուելի.
որ հովոճեացի իսկելի՝ նայ,
ոմ սիրելիք են յարկք քո.
ոմ փափագի եղջերու յաղ,
ո՛ւնկն դիր ան աղօթից.
ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասելին.
Պահեա՛ զին ան իմ, զի ես.
պատրանստ է սիրտ իմ ան.
Սիրեցի՝ զի լոճիցէ ան.
սիրեցից զքեզ՝ ան, զօրուելի.
Տեառն է երկիր լիճ իւ.
տէր՝ ապաւեն եղեր մեր.
տէր ան իմ՝ ի քեզ յուսացայ.
տէր ան փրկուէ իմոյ, ի.
տէր՝ զի բազում եղեն նե.
տէր թագաւորեաց, բարկա,
տէր թագաւորեաց՝ վայել.
տէր թագաւորեաց՝ ցնծաս.
տէր ի զօրուէ քում ուրախ.
տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես.
տէր՝ լո՛ւր աղօթից իմոց. ո՛ւն,
տէր՝ լո՛ւր աղօթից իմոց. աղա.
տէր կարդացի առ քեզ՝ և.
տէր հովոճեացէ զին. և ինձ.
տէր մի՛ սրտմտուէ քով յան.
տէր՝ մի՛ սրտմտուէ քով յան.

[illegible]

տէր զ Բարձրացաւ սիրտ •	Ճ Ը :
տէր՝ ո՞վ կացցէ 'ի խորանի •	Ժ Դ :
տէր տէր մեր, զի՞ սքանչելի է •	Ը :
տէր փորձեցեր զիս՝ և ծա •	Ճ Ը :
Յնծացէ՛ք առ անձ, օգնա •	Ճ :
յնծացէ՛ք արդարք 'ի տէր •	Ը Բ :
Փրկեա՛ զիս 'ի Թշնամեաց •	Ժ Ը :
Քեզ վայելէ օրհնութի անձ •	Կ Դ :
Օրհնեա՛ անձն իմ զտէր • անձ •	Ճ Գ :
օրհնեա՛ անձն իմ զանձ, և անձ •	Ճ Բ :
օրհնեա՛ անձն իմ զանձ, օրհն •	Ճ խ Ե :
օրհնեալ տէր անձ իմ, որ •	Ճ խ Գ :
օրհնեցէ՛ք զանունն անձ • օրհն •	Ճ Ը Դ :
օրհնեցէ՛ք զանձ 'ի սրբուն •	Ճ Ժ :
օրհնեցէ՛ք զտէր անձ ազնիւք •	Ճ Ժ Դ :
օրհնեցէ՛ք զտէր՝ զի Բարի է •	Ճ խ Դ :
օրհնեցէ՛ք զտէր յերկնից •	Ճ խ Ը :
օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի •	Դ Ե :
օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի •	Դ Ե :
օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի •	Ճ խ Թ :
օրհնեցէ՛ք մանկունք զտէր •	Ճ Ժ Բ :
օրհնեցից զտէր յանձ Ժամ •	Ը Դ :

Օ Ր Դ Ն Ո Ւ Թ Ւ Ւ Ն Ք :

րդ՝ արձակեա՛ զծառայս • 342 :

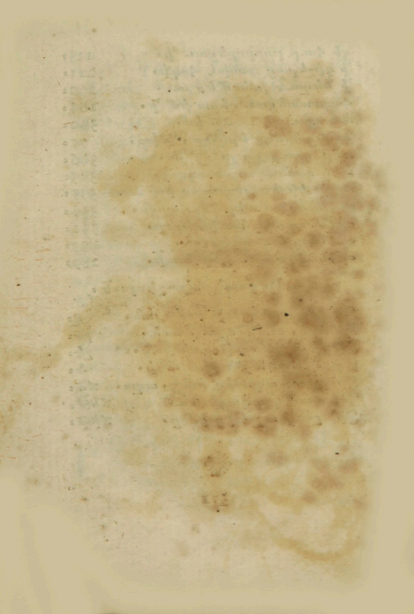
ես ասացի 'ի վերանալ յի • 249 :

զի հուր բորբոքեցաւ ՚ի .	123:
՚ի գիշերաց կանխէ հողի .	211:
՚ի նեղուէ իմում ես առ .	290:
հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի .	164:
մեծացուցէ անձն իմ .	340:
նայեցար ուր երկինք , և խօ .	77:
տէր զլուր քո լուայ՝ և .	326:
տէր ամենակալ անձ աբրա .	343:
փոքր էի ես յեղբարս իմ .	333:
օրհնեալ ես տէր անձ հարցն .	334:
օրհնեալ տէր անձ ինչի , որ .	341:
օրհնեաց ուր զտէր , զի .	35:
օրհնեցէք զանձ յօրհնուի .	289:

Եօլն Սաղմոսս՝ Հաշիարուէ :

Տ՛ր՝ մի՛ սրամտուք քով յան .	դ :
Երանի՛ր , ում թողուի եղև .	լն :
Տ՛ր՝ մի՛ սրամտուք քով յան .	լէ :
Ողորմեա՛ ինձ անձ ըստ մեծի .	ծ :
Տ՛ր՝ լուր աղօթից իմոց , աղա .	ճն :
՚ի խորոց կարդացի առ .	ճիմ :
Տ՛ր՝ լուր աղօթից իմոց ,	ճխք :





132
132

14. 132 132
2-2 132 132
132 132 132

132 132 132
132 132 132
132 132 132
132 132 132
132 132 132



Free

- 8/5

